

בנק פועלי אגודת ישראל

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2014

(בלתי מבוקרים)

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דוחות ביניים ליום 30 בספטמבר 2014

תוכן העניינים

עמוד

1.	דוח הדירקטוריון	5
2.	סקירת ההנהלה	81
3.	הצהרת המנהל הכללי	99
4.	הצהרת החשבונאי הראשי	100
5.	תמצית הדוחות הכספיים ביניים (בלתי מבוקרים)	101

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דוח הדירקטוריון המוגש לאסיפה הכללית של בעלי המניות

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום כ' במרחשון התשע"ה (13 בנובמבר 2014) הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים הבלתי מבוקרים של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014.

הדוחות ערוכים על-פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים, והנתונים מבוטאים במספרים מדווחים. חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, בקשר לתיאור עסקי הבנק, מצבו הכספי ותוצאות פעילותו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מאלה שנחזו במסגרת המידע צופה פני העתיד כאמור, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות כתוצאה משינוי בנתונים המאקרו כלכליים, בתכנית העסקית של הבנק וכן כתוצאה מגורמי הסיכון המתוארים בדוח הדירקטוריון.

משפטים הכוללים ביטויים כגון: "להערכת ההנהלה", "להערכת הבנק", "הבנק בוחן", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף, לשמות עצם כגון: "צריך", "יכול", "יהיה" מצביעים על כך שמדובר במידע צופה פני עתיד. ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, ולכן נתונים לשינוי ולחוסר וודאות.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, גורמים מקצועיים בחברת האם וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

רקע כללי - ההתפתחויות הכלכליות והפיננסיות

התפתחויות הכלכליות העיקריות בישראל

התפתחויות ריאליות

הנתונים המאקרו כלכליים ממשיכים להצביע על התמתנות בקצב הפעילות של המשק הישראלי. במחצית הראשונה של שנת 2014 צמח המשק ב-2.5% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של 3.2% במחצית השנייה של שנת 2013 ו-3.0% במחצית הראשונה של שנת 2013.

ההאטה בשיעורי הצמיחה במשק באה לידי ביטוי גם בירידה בקצב ההוצאה לצריכה הפרטית לנפש שעלתה במחצית הראשונה של שנת 2014 ב-0.6% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של 1.5% במחצית השנייה של שנת 2013 ו-2.4% במחצית הראשונה של 2013. קצב צמיחת ההוצאה לצריכה הציבורית ירד, כאשר במחצית הראשונה של שנת 2014 נרשמה עלייה של 1.9%, לאחר עלייה של 5.1% במחצית השנייה של שנת 2013 ו-3.4% במחצית הראשונה של שנת 2013. התוצר העסקי עלה במחצית הראשונה של שנת 2014 ב-2.0% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של 2.6% במחצית השנייה של שנת 2013 ו-3.5% במחצית הראשונה של שנת 2013. המשך מגמת ההאטה המסתמנת במשק, באה לידי ביטוי גם במדד המשולב של בנק ישראל, אשר עלה ב-1.6% בלבד לעומת 2.0% ו-3.3% ב-12 החודשים שהסתיימו בספטמבר 2014, יוני 2014 ודצמבר 2013, בהתאמה.

בחודש ספטמבר 2014, חטיבת המחקר של בנק ישראל הורידה את תחזית צמיחת התוצר של ישראל לשנת 2014 ל-2.3% לעומת 2.9% בהערכה הקודמת, בעיקר כתוצאה ממבצע "צוק איתן" אשר להערכת בנק ישראל גרע כ-0.4% מצמיחת התוצר. הפגיעה של "צוק איתן" התבטאה בעיקר בירידה בצריכה הפרטית אשר להערכת בנק ישראל צפויה להיות קצרת טווח ובפגיעה ביצוא של שירותי תיירות, אשר צפויה להיות ממושכת יותר. תרומה שלילית נוספת לעדכון בתחזית בנק ישראל נבעה מצמיחת התוצר הנמוכה ברבעון השני של שנת 2014.

תקציב המדינה

בחודשים ינואר - ספטמבר 2014 הסתכם הגירעון בתקציב המדינה ב-10.5 מיליארד ש"ח. יעד הגירעון התקציבי לשנת 2014 עומד על 31.1 מיליארד ש"ח. הצמצום בגירעון הושפע בעיקרו מגידול של 6.6% בהכנסות ממסים וגידול מתון מהמתוכנן בהוצאות משרדי הממשלה, למעט משרד הביטחון. על פי אומדן ראשוני של החשב הכללי באוצר, ב-12 החודשים שהסתיימו בספטמבר 2014 הסתכם הגירעון המצטבר בתקציב המדינה, בכ 29.7 מיליארד ש"ח המהווה כ-2.7% מהתמ"ג, לעומת גירעון של כ-32.9 מיליארד ש"ח בשנת 2013 (3.2% מהתמ"ג).

אינפלציה

מדד המחירים לצרכן ירד בתשעת החודשים הראשונים של 2014 ב-0.3%. קצב האינפלציה השלילי נובע מירידת מחירי הסחורות בצורה חדה (מחירי הנפט ירדו ב-13% ומחירי הסחורות ירדו ב-5.4% ב-12 החודשים האחרונים), ייסוף השקל מראשית 2013 עד אמצע 2014, השפעת מבצע "צוק איתן", עלייה מתונה של השכר ועלייה בשיעורי האבטלה. הצפי לשנת 2014 כולה הוא כי האינפלציה תישאר ללא שינוי ואילו הצפי ל-12 החודשים הבאים הוא לעלייה בשיעור של כ-1.0% בלבד, נמוך ממרכז תחום יעד האינפלציה (3%-1%).

שוק הדיור

התמתנות בקצב עליית מחירי הדירות. על פי אומדן מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, מהשוואת העסקאות שבוצעו בחודשים יולי - אוגוסט 2014 לעומת העסקאות שבוצעו בחודשים יוני - יולי 2014, ירדו מחירי הדירות ב-1.0%. מהשוואת העסקאות בתקופה יולי-אוגוסט 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, עלו המחירים ב-5.0%. בשנת 2013 כולה נרשמה עלייה של 7.3% במחירי הדירות. מחירי הדיור מושפעים גם מהירידה בקצב התחלות הבנייה, כאשר במחצית הראשונה של שנת 2014 הוחל בבנייתן של כ-20,900 דירות חדשות (ירידה של 11.0% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד) והסתיימה בנייתן של כ-19,830 דירות (ירידה של 7.0% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר ביוזמה הציבורית - ירידה של 19%) והאטה בביקושם בעקבות הציפייה ליישום חוק מע"מ אפס.

שוק העבודה

ההאטה במשק מורגשת גם בשוק העבודה. נתוני האבטלה לחודש ספטמבר 2014 מצביעים על גידול בשיעור האבטלה לרמה של 6.5%, לעומת 6.3% בחודש יוני 2014 ו-5.9% בסוף שנת 2013. בטווח הקצר, על רקע ההתמתנות בפעילות במשק, צפויה עלייה נוספת בשיעורי האבטלה.

שער החליפין

ברבעון השלישי של השנה התחזק שער החליפין של הדולר בשיעור של כ-7.5% ואילו שער החליפין של האירו נחלש בכ-1.0%. בשלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2014 התחזק שער החליפין של הדולר מול השקל בשיעור של כ-6.5% ואילו שער החליפין של האירו מול השקל נחלש בשיעור של כ-2.8%.

על מנת לתמוך בשער החליפין, רכש בנק ישראל במהלך שלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2014 כ-6.2 מיליארד דולר (מזה כ-2.6 מיליארד דולר רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין).

שיעור השינוי-%		שער החליפין ליום			
שנת 2013	ינואר-ספטמבר 2014	31.12.13	30.6.14	30.9.14	
(7.0%)	6.5%	3.47	3.44	3.70	דולר
(2.8%)	(2.8%)	4.78	4.69	4.65	יורו

ריבית בנק ישראל

מגמת ירידת רבית בנק ישראל נמשכה גם במהלך הרבעון השלישי של שנת 2014, כאשר במהלכו הוריד בנק ישראל את הרבית לשפל היסטורי של 0.25%, זאת על מנת להחזיר את האינפלציה אל תוך יעד יציבות המחירים של 1%-3% ב-12 החודשים הבאים ולתמוך בצמיחה, תוך שמירה על היציבות הפיננסית. תוואי הרבית בהמשך תלוי בהתפתחויות בסביבת האינפלציה, בצמיחה בישראל ובכלכלה העולמית, במדיניות המוניטרית של הבנקים המרכזיים העיקריים ובהתפתחות שער החליפין, כאשר בנק ישראל ציין לאחרונה כי על מנת לתמוך בצמיחת המשק, יתכן ותידרש הפחתת רבית נוספת ו/או נקיטה של צעדים מרחיבים נוספים.

הסביבה הגלובלית

גם תחזיות הצמיחה הבינלאומיות הופחתו לאחרונה על ידי קרן המטבע הבינלאומית. בחודש אוקטובר השנה הפחיתה קרן המטבע את תחזיות הצמיחה והסחר העולמי לשנת 2014 ל-3.3%, לעומת 3.4% בתחזית שפורסמה ביולי. לשנת 2015 הוקטנה תחזית הצמיחה ל-3.8%, לעומת 4.0% בתחזית הקודמת.

קרן המטבע הבינלאומית העלתה את תחזית הצמיחה בארה"ב לשנת 2014 ל-2.2% (לעומת 1.7% בתחזית הקודמת) ואת התחזית לשנת 2015 ל-3.1% (לעומת 3.0% בתחזית הקודמת). תחזית הצמיחה לגוש האירו לשנת 2014 עדיין נמוכה ועומדת על 0.8% ובשנת 2015 על 1.3% (1.5% בתחזית הקודמת).

נתוני כלכלת ארה"ב ברבעון השלישי של שנת 2014 ממשיכים להצביע על מגמה חיובית ומתחיל להסתמן תוואי מוניטרי של צמצום ההרחבות. שיעור האבטלה בחודש ספטמבר ירד ל-5.9% לעומת 6.1% בחודש הקודם. על רקע השיפור בנתוני המאקרו, צמצם הבנק המרכזי בחודשים אוגוסט וספטמבר את רכישת אגרות החוב במסגרת תכנית ההרחבה הכמותית ובסוף חודש אוקטובר הודיע על סיום התכנית החל מחודש נובמבר 2014. כמו כן הותיר הבנק המרכזי את הרבית על רמתה האפסית וחזר על הערכתו כי עד סוף שנת 2015 צפויה חזרה למתווה הדרגתי של עליית רבית עד לרמה של 1.38%.

באירופה, מרבית הכלכלות עדיין מתקשות להציג שיפור מתמשך בפעילות הכלכלית. קצב האינפלציה בגוש האירו נותר נמוך, עד כדי חשש לדפלציה. קצב האינפלציה הנמוך תומך בהורדת הרבית של הבנק המרכזי באירופה לשפל היסטורי של 0.05% כשבמקביל הודיע הבנק המרכזי על מדיניות הרחבה כמותית, באמצעות תכנית רכישת אגרות חוב מגובות נכסים של הבנק המרכזי האירופי. גם הרבית השלילית הנגבית בבנק המרכזי על הפקדונות של בנקים מסחריים ירדה בחודש ספטמבר מ-0.1% ל-0.2%.

שוקי ההון

בשוק המקומי נמשכו עליות השערים ברבעון השלישי של שנת 2014. מדד ת"א 100 עלה בכ-4.2% (עלייה של כ-8.1% מתחילת השנה) ומדד ת"א 25 עלה בכ-5.1% (עלייה של כ-9.7% מתחילת השנה). מדד האג"ח הקונצרני הצמוד עלה בשיעור של 1.1% במהלך הרבעון השלישי של השנה (כ-3.1% מתחילת השנה) ומדד האג"ח הממשלתי הכולל עלה בכ-2.1% (כ-6.7% מתחילת השנה).

מחזורי המסחר היומי הממוצע של המניות וההמירים עלו מתחילת השנה בשיעור של כ-4.0%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר מנגד מחזורי המסחר היומי הממוצע של אגרות חוב ירדו בשיעור של כ-7.8%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

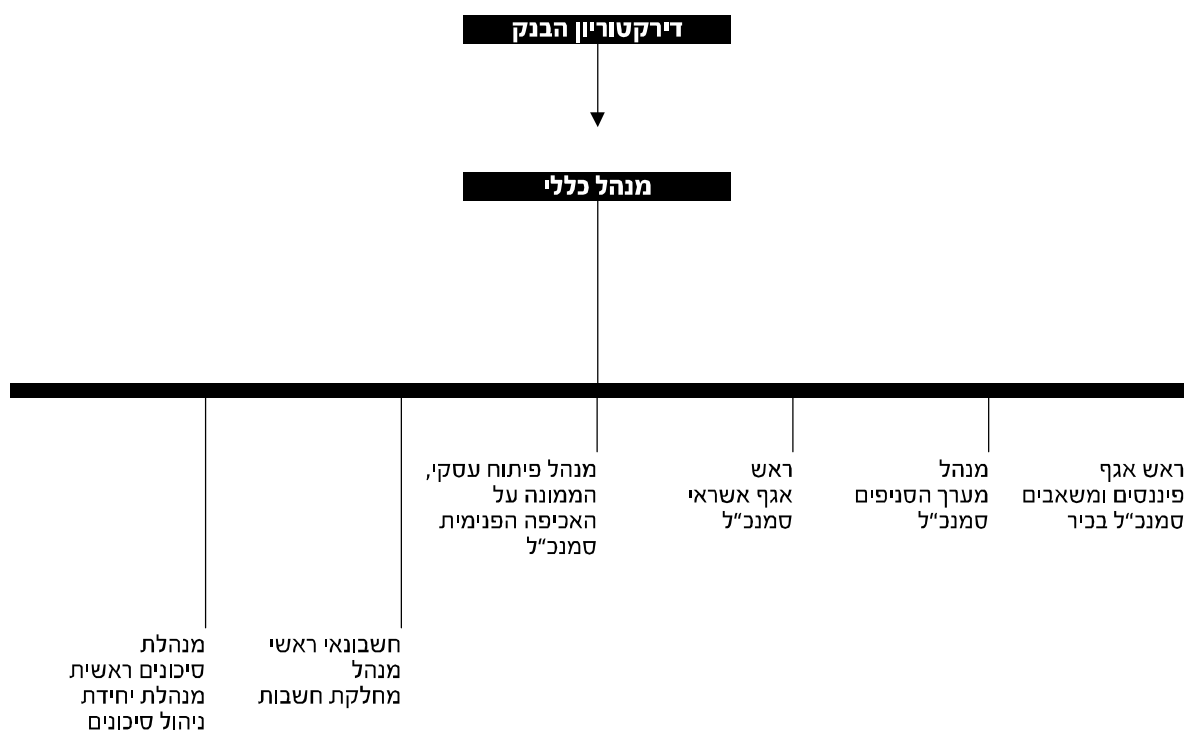
מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
ינואר-ספטמבר 2013	ינואר-ספטמבר 2014	ינואר-ספטמבר 2013	ינואר-ספטמבר 2014	
569	547	6.70%	9.75%	מדד ת"א 25
736	741	8.91%	8.14%	מדד ת"א 100
4,438	4,091	3.91%	5.77%	מדד אג"ח כללי

בסך גיוסי ההון בשוק המקומי (מניות ואג"ח) ניכרת עלייה של כ-13.0% במהלך ינואר-ספטמבר 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר בסקטור העסקי, כאשר מנגד באג"ח הממשלתי חלה ירידה בשיעורי הגיוס.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח			
שיעור השינוי	ינואר-ספטמבר 2013	ינואר-ספטמבר 2014	
35.5%	5,364	7,267	מניות והמירים
(18.6%)	51,140	41,611	אג"ח ממשלתי
67.3%	27,511	46,030	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
13.0%	84,015	94,908	סה"כ

גם בארה"ב ובאירופה נמשכה מגמת עליות השערים, כאשר בארה"ב עלה מדד ה-S&P בכ-0.6% במהלך הרבעון השלישי של השנה (עלייה של כ-6.7% מתחילת השנה) ובאירופה עלה מדד היורוסטוק 600 בכ-0.4% (עלייה של כ-4.5% מתחילת השנה). מדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM MSCI) ירד בכ-4.3% ברבעון השלישי (עלייה של כ-0.3% מתחילת השנה).

המבנה האירגוני של הבנק

פעילות הבנק

להלן סקירת ההתפתחויות שחלו בבנק בסעיפי הרווח וההפסד, בסעיפים המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים, בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 בהשוואה לשנה קודמת.

רווח ורווחיות

התוצאות העסקיות של הבנק בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הושפעו בעיקר מהכנסות בגין הפסדי אשראי בשל גביית חוב של לקוח גדול ומגידול בהכנסות מריבית ושאינן מריבית שקווצו בחלקם מגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח הנקי לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב- 26.2 מיליון ש"ח לעומת 24.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 6.1%.

הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2014 הסתכם ב- 8.5 מיליון ש"ח לעומת 9.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 14.1%.

הרווח לפני מסים בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב- 46.2 מיליון ש"ח, לעומת 39.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 16.4%.

הרווח לפני מסים ברבעון השלישי של שנת 2014 הסתכם ב- 14.4 מיליון ש"ח לעומת 14.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 2.7%.

ההפרשה למסים על הרווח בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכמה ב- 20.0 מיליון ש"ח לעומת 15.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 33.3%.

ההפרשה למסים על הרווח ברבעון השלישי של שנת 2014 הסתכמה ב- 5.9 מיליון ש"ח לעומת 4.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 20.4%.

הרווח הנקי למניה בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב- 516.6 ש"ח לעומת 487.0 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי למניה ברבעון השלישי של שנת 2014 הסתכם ב- 167.6 ש"ח לעומת 195.2 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי על ההון לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014, בחישוב שנתי, הינה 9.6%, לעומת 9.7% בתקופה המקבילה אשתקד ו- 11.1% בכל שנת 2013. התשואה ברוטו על ההון, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014, בחישוב שנתי, הינה 17.1% לעומת 15.7% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 17.8% בכל שנת 2013.

תשואת הרווח הנקי על ההון לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014, בחישוב שנתי, הינה 9.4%, לעומת 11.8% בתקופה המקבילה אשתקד. התשואה ברוטו על ההון, ברבעון השלישי של השנה, בחישוב שנתי, הינה 16.2%, לעומת 18.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הכנסות ריבית נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 ב- 99.4 מיליון ש"ח לעומת 96.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 3.1%.

הכנסות ריבית נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2014 ב- 32.8 מיליון ש"ח לעומת 32.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 2.2%.

בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 נרשמו הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של 3.3 מיליון ש"ח, לעומת הוצאות הפסדי אשראי בסך של 5.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי נובע מגביית חוב בעייתי של לקוח גדול.

בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 נרשמו הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של 1.0 מיליון ש"ח, לעומת הוצאות הפסדי אשראי בסך של 1.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מסך תיק האשראי (כולל מט"ח) בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2013 (במונחים שנתיים) הינו 0.3%, לעומת הכנסה בגין הפסדי אשראי שנרשמה בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 כאמור לעיל.

יתרת ההפרשה המאזנית להפסדי אשראי הסתכמה ב-30 בספטמבר 2014 ב- 41.1 מיליון ש"ח לעומת 43.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, קיטון של 4.6%.

הכנסות מימון שאינן מריבית בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכמו ב- 4.2 מיליון ש"ח לעומת 1.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של 200.0%. הגידול נובע בעיקר מממוש ניירות ערך.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 ב- 79.3 מיליון ש"ח לעומת 81.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 2.2%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 ב- 140.0 מיליון ש"ח לעומת 134.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 4.4%.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 ב- 74.4 מיליון ש"ח לעומת 72.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 3.0%.

הוצאות אחזקה ופחת בנינים וציוד הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 ב- 23.4 מיליון ש"ח לעומת 20.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 14.7%. הגידול נובע בעיקר מהרחבת השטח במספר סניפים ועדכוני הסכמי שכירות, וכן מעדכוני התחשבויות עם החברה האם.

ההוצאות האחרות הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 ב- 42.2 מיליון ש"ח לעומת 41.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 1.7%.

יחס ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך ההכנסות עמד בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 על 76.5% לעומת 75.0% בתקופה המקבילה אשתקד ו- 72.8% בשנת 2013 כולה.

שיעור ההפרשה למסים מהרווח הסתכם בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 ב-43.3% לעומת 37.8% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור זה עלה בעיקר עקב עליה בשיעור המס הסטטוטורי.

נתונים עיקריים של הנכסים וההתחייבויות

המאזן ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב- 3,500.3 מיליון ש"ח לעומת 3,602.1 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013, קיטון של 2.8%.

פעילות המט"ח ובכלל זה, האשראי ופקדונות המט"ח של לקוחות הבנק, נרשמת בספרי החברה האם, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, והבנק נהנה מעמלות בגין פעילות זו.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב- 2,321.9 מיליון ש"ח לעומת 2,203.3 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, גידול של 5.4%.

א. להלן פירוט סיכון האשראי בגין לווים בעייתיים⁽¹⁾

31 בדצמבר 2013			30 בספטמבר 2014			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
103.7	2.6	101.1	47.1	2.8	44.3	סיכון אשראי פגום ⁽²⁾
15.4	11.0	4.4	5.6	0.5	5.1	סיכון אשראי נחות
70.2	6.5	63.7	64.1	16.7	47.4	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
189.3	20.1	169.2	116.8	20.0	96.8	סך סיכון אשראי בעייתי

יתרה ל-31 בדצמבר 2013	יתרה ל-30 בספטמבר 2014
במיליוני ש"ח	

ב. נכסים שאינם מבצעים

אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:

97.2	39.7
97.2	39.7

שנבדק על בסיס פרטני

סך הכל נכסים שאינם מבצעים⁽²⁾

ג. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית

3.9	4.6
-----	-----

ד. חובות בעייתיים ביחס לסיכון אשראי

4.5%	1.9%	שיעור יתרת האשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.1%	0.1%	שיעור יתרת האשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר מיתרת האשראי לציבור
1.9%	1.7%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור

ה. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית⁽²⁾

52.4%	103.5%
-------	--------

(1) מוצג לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(2) במהלך חודש מרס 2014, גבה הבנק חלק מחוב בעייתי של לקוח גדול בסך של 21.0 מיליון ש"ח. במהלך חודש אפריל 2014 גבה הבנק את יתרת החוב בסך של 26.5 מיליון ש"ח. סך כל החוב שנגבה מהלקוח בשנת 2014 הינו 47.5 מיליון ש"ח.

יטרה ל-31 בדצמבר 2013	יטרה ל-30 בספטמבר 2014
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח

5.9%	3.4%	ו. שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.2%	(0.2%)	ז. שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור (כולל מט"ח)
0.2%	(0.2%)	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של אשראי לציבור (כולל מט"ח)
0.6%	(0.2%)	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של אשראי לציבור (כולל מט"ח)
29.5%	(7.3%)	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור (כולל מט"ח)

סיכון האשראי כולל: אשראי לציבור, לבנקים ולממשלת ישראל, איגרות חוב וסיכון אשראי חוץ מאזני הכולל מסגרות והתחייבויות להעמדת אשראי שלא נוצלו וערבויות. סיכון האשראי הכולל ברוטו, הסתכם ביום 30 בספטמבר 2014 ב- 4,103.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 4,054.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, גידול בשיעור של 1.2%.

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2014 בסך 218.3 מיליון ש"ח לעומת 233.3 מיליון ש"ח ב- 31 בדצמבר 2013, קיטון של 6.4%.

תיק ניירות הערך של הבנק מורכב בעיקר מאגרות חוב ממשלתיות, ברובן אגרות חוב שקליות לא צמודות בריבית משתנה, ובמקצתו מאגרות חוב קונצרניות כמפורט להלן בפרק ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך - סיכונים שוק וחבות. התיק מפוצל לשני תיקים: תיק זמין למכירה בסך 212.8 מיליון ש"ח ותיק למסחר בסך 5.5 מיליון ש"ח.

שיעור הירידה בשווי הוגן של ההשקעות בניירות ערך זמינות למכירה בהתייחס לאגרת חוב בודדת ליום 30 בספטמבר 2014 הינו עד לשיעור של 0.9% בלבד. סך הירידה בשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה הינו 0.5 מיליון ש"ח, כולו בטווח זמן של 6 חודשים (ביום 31 בדצמבר 2013 שיעור הירידה בשווי ההוגן הינו עד לשיעור של 0.3%, סך הירידה בשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה הינו 0.1 מיליון ש"ח, כולה בטווח זמן של 6 חודשים).

פקדונות הציבור הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2014 בסך של 2,666.0 מיליון ש"ח לעומת 2,811.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, קיטון של 5.2%. הבנק המשיך לשמור על רמת נזילות גבוהה כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים שלו.

פקדונות הציבור מהווים ביום 30 בספטמבר 2014 - 76.2% מסך המאזן, לעומת 78.0% ביום 31 בדצמבר 2013. הפקדונות מבנקים הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2014 ב- 86.6 מיליון ש"ח לעומת 87.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, קיטון של 1.0%.

ההתחייבויות האחרות הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2014 ב- 221.1 מיליון ש"ח לעומת 207.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, גידול של 6.5%.

העלות המופחתת של הבניינים והציוד ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכמה ב- 19.9 מיליון ש"ח לעומת כ- 21.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, קיטון של 5.2%.

הון והלימות הון

ההון ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב- 381.6 מיליון ש"ח לעומת 355.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, גידול של 7.4%. הגידול נובע בעיקר מרווחי התקופה.

בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין של בנק ישראל, יחס ההון לרכיבי סיכון על פי הוראות "באזל 3" ליום 30 בספטמבר 2014 הינו 17.2% (מזה: 12.5% יחס הון עצמי רובד 1).

ביום 23 בינואר 2014 אישר דירקטוריון הבנק את מסמך ה-ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2013 בהתבסס על המתודולוגיה והתשתית של חברת האם.

תוצאות תהליך ה-ICAAP הועברו לבנק ישראל לעיונו.

לאור ממצאי תהליך ה-ICAAP ולאחר דיון במכלול השיקולים המפורטים במסמך, ובהתאם למכתב בנק ישראל מיום 10 בדצמבר 2013 בנושא SREP, החליט הדירקטוריון לאמץ את יחסי ההון כדלקמן: במצב עסקים רגיל - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-15% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10%. תחת תרחישי קיצון - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-10% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.5%.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, ביום 28 במרס 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימאליים הדורשת מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את יחס הון עצמי רובד 1 המזערי בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס של 10% וביחס הון כולל של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שיידרש מהבנק הוא 9% ויחס ההון הכולל המזערי הוא 12.5%.

דיבידנד

ביום 12 בדצמבר 2013 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 15.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 26 בדצמבר 2013.

מבנה ההון

31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾	30 בספטמבר 2014 ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח		
13.0	13.0	הון מניות נפרע
342.2	368.4	עודפים
-	0.2	רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
355.2	381.6	סה"כ הון רובד 1
140.2	142.7	סה"כ הון רובד 2
495.4	524.3	סה"כ הון כולל כשיר

(1) על פי באזל 3.

(2) על פי באזל 2.

פעילות חוץ מאזנית

שירותים בתחום הפעילות במט"ח (רכישות והמרות מטבע ועסקאות פורקס וכיוצ"ב) ניתנים ללקוחות הבנק על ידי הבינלאומי באמצעות עובדי הבנק או באמצעות חדר העסקאות של הבינלאומי. ההכנסות מפעילות זו נזקפות לבנק כעמלה שמתקבלת מהבינלאומי. הסעיפים המאזניים בדוחות הכספיים של הבנק אינם כוללים את הפעילות במטבע חוץ. הנכסים וההתחייבויות שנובעים מהפעילות במטבע חוץ כלולים בדוחות הכספיים של הבינלאומי.

יתרת פיקדונות פת"ח ופמ"ח של לקוחות הבנק המופקדים בבינלאומי, הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2014 ב- 171 מיליון \$ (637.4 מיליון ש"ח) לעומת 181 מיליון \$ (628.3 מיליון ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2013, קיטון של 5.5% בערכים דולריים. יתרת פיקדונות פת"ח של לקוחות הבנק, הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2014 ב- 6 מיליון \$ (22.4 מיליון ש"ח) לעומת 8 מיליון \$ (27.8 מיליון ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2013.

יתרת אשראי וסיכון אשראי במט"ח של לקוחות הבנק, שניתנו על ידי הבינלאומי בערבות הבנק, הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2014 ב- 35.5 מיליון \$ (132.3 מיליון ש"ח) (מתוכם - יתרות אשראי 34.2 מיליון \$ שהיוו 127.6 מיליון ש"ח) לעומת 46.6 מיליון \$ (161.8 מיליון ש"ח) (מתוכם - יתרות אשראי 44.0 מיליון \$ שהיוו 152.6 מיליון ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2013, קיטון של 23.8% בערכים דולריים.

דיווח על מגזרי פעילות

הבנק מחלק את מקורות ההכנסה שלו למגזרי הפעילות הבאים, שכל אחד מהם מהווה מרכז רווח:

- משקי בית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות של עד 500 אלף ש"ח.
- בנקאות פרטית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות מעל 500 אלף ש"ח.
- עסקים קטנים - לקוחות עסקיים בעלי אובליגו של עד 100 אלף ש"ח.
- בנקאות מסחרית - עסקים בינוניים בעלי אובליגו מעל 100 אלף ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח.
- בנקאות עסקית - עסקים גדולים בעלי אובליגו מעל 20 מיליון ש"ח.
- ניהול פיננסי - כל ההכנסות וההוצאות של הבנק שאינן נובעות מפעילות מול לקוחות (בעיקר ניהול תיק הנוסטרו של הבנק).

כל מרכז רווח בבנק נמדד על-פי ההכנסות וההוצאות, וזאת באופן הבא:

- **הכנסות מריבית** - מרכזי הרווח, המתמקדים בפעילות עם ציבור הלקוחות במסגרת מערך הסניפים של הבנק, מזוכים בגין המרווח הפיננסי על ההלוואות המועמדות ללקוחות והפיקדונות המופקדים על ידי הלקוחות. הרווח מהכנסות ריבית כולל את המרווח הפיננסי, הן בצד הנכסים והן בצד ההתחייבויות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשך החיים התואם את תנאי האשראי או הפיקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים. כמו כן, כוללות הכנסות הריבית עמלות המיוחסות לסעיף זה, כגון: עמלות ערבות וכיו"ב.
- **הוצאות בגין הפסדי אשראי** - לכל מרכז רווח מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי המתייחסות ללקוחותיו.
- **הכנסות שאינן מריבית** - לכל מרכז רווח נזקפות ההכנסות מעמלות וההכנסות התפעוליות האחרות הנובעות מפעילות לקוחותיו.
- **הוצאות תפעוליות** - למרכז הרווח מיוחסות ההוצאות בסניפים ובהנהלה המרכזית הנובעות ממטן שירותים ללקוחותיו, ובהתחשב בהיקף הפעילות המימונית והתפעולית של הלקוחות בכל מגזר. ההוצאות מועמדות על בסיס פרמטרים ואומדנים שונים, המתבססים בין היתר על חלקו של המגזר בסך הפעילות של הבנק.
- **מסים על הכנסה** - ההפרשה למס על רווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי.

שיטת הקצאת ההון לכל מגזר של הבנק, מתבססת על המשקל הממוצע של נכסי הסיכון במגזר, ובהתאם לכך, התשואה על ההון של כל מגזר מחושבת על ידי חלוקת הרווח של המגזר בהון המוקצה לו.

החלוקה למגזרי פעילות מבוססת על סוגי לקוחות או תחומי פעילות מוגדרים והיא נגזרת מהאסטרטגיה של פעילות ממוקדת לקוח, שעל-פיה פועל הבנק. תוצאות פעילות המגזרים, הממוינים לפי מגזרי הפעילות העיקריים, מפורטות כאמור בבאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים. מאחר ואין קריטריונים אחידים במערכת הבנקאית לשיוך הלקוחות למגזרי הפעילות דלעיל, כל בנק משייך את ציבור הלקוחות שלו למגזרי פעילות התואמים את התפיסה הניהולית והאסטרטגיה העסקית שלו.

נתוני תוצאות המגזרים נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר "מגזרי פעילות עיקריים".

במסגרת הגילוי על מגזרי הפעילות מבוצעת, בין היתר, התאמה בין הדיווחים הניהוליים המתייחסים למגזרי הפעילות הני"ל והמבוססים בחלקם על גישה כלכלית והדיווח התואם את כללי החשבונות המקובלים.

להלן התפלגות סך ההכנסות לפי מגזרי הפעילות :

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				משקי בית בנקאות פרטית עסקים קטנים סה"כ ממגזרים פרטיים מסחרי עסקי סה"כ מגופים עסקיים ניהול פיננסי סך הכל
2013		2014		
שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	
סכומים מדווחים		סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
27.9%	16.8	31.1%	18.9	
6.5%	3.9	6.8%	4.1	
9.5%	5.7	8.6%	5.2	
43.9%	26.4	46.5%	28.2	
42.0%	25.4	38.7%	23.5	
7.8%	4.7	5.4%	3.3	
49.8%	30.1	44.1%	26.8	
6.3%	3.8	9.4%	5.7	
100.0%	60.3	100.0%	60.7	

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2013		2014	
שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות
סכומים מדווחים		סכומים מדווחים	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
29.1%	52.1	29.7%	54.3
6.8%	12.2	6.4%	11.7
8.8%	15.8	8.4%	15.3
44.7%	80.1	44.5%	81.3
41.2%	73.6	39.5%	72.2
8.3%	14.8	7.4%	13.6
49.5%	88.4	46.9%	85.8
5.8%	10.4	8.6%	15.8
100.0%	178.9	100.0%	182.9

משקי בית
בנקאות פרטית
עסקים קטנים
סה"כ ממגזרים פרטיים
מסחרי
עסקי
סה"כ מגופים עסקיים
ניהול פיננסי
סך הכל

להלן התפלגות הרווח הנקי לפי מגזרי הפעילות :

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				משקי בית בנקאות פרטית עסקים קטנים סה"כ ממגזרים פרטיים מסחרי עסקי סה"כ מגופים עסקיים ניהול פיננסי סכומים שלא הוקצו והתאמות סך הכל
2013		2014		
שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	
סכומים מדווחים		סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
25.2%	2.5	14.1%	1.2	
3.0%	0.3	5.9%	0.5	
10.1%	1.0	7.1%	0.6	
38.3%	3.8	27.1%	2.3	
26.3%	2.6	30.5%	2.6	
9.1%	0.9	2.4%	0.2	
35.4%	3.5	32.9%	2.8	
26.3%	2.6	40.0%	3.4	
-	-	-	-	
100.0%	9.9	100.0%	8.5	

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				משקי בית בנקאות פרטית עסקים קטנים סה"כ ממגזרים פרטיים מסחרי עסקי סה"כ מגופים עסקיים ניהול פיננסי סכומים שלא הוקצו והתאמות סך הכל
2013		2014		
שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	
סכומים מדווחים		סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
19.0%	4.7	12.6%	3.3	
3.6%	0.9	4.6%	1.2	
7.7%	1.9	4.6%	1.2	
30.3%	7.5	21.8%	5.7	
34.9%	8.6	25.1%	6.6	
8.5%	2.1	18.7%	4.9	
43.4%	10.7	43.8%	11.5	
26.3%	6.5	34.4%	9.0	
-	-	-	-	
100.0%	24.7	100.0%	26.2	

התפלגות הרווח הנקי בין מגזרי הפעילות שונה מהתפלגות ההכנסות, ונובעת בעיקר מייחוס הוצאות הפסדי אשראי בגין המגזרים. המגזר בו הרווח הנקי הינו הגבוה ביותר הינו מגזר הניהול הפננסי שהניב רווח של 9.0 מיליון ש"ח.

מגזר משקי בית

על מגזר משקי הבית נמנים מרבית הלקוחות הפרטיים של הבנק, למעט לקוחות הבנקאות הפרטית. שירותים ללקוחות המגזר, ניתנים בכל סניפי ושלוחות הבנק ומרכזי הייעוץ וכן באמצעות ערוצי הבנקאות הישירה - ובכלל זה המוקד הטלפוני של הבנק ה"פאג'י קול". המוצרים הבנקאיים העיקריים שמעמיד הבנק ללקוחות המגזר הם: ניהול חשבונות עו"ש, אשראי צרכני, כרטיסי אשראי, פעילות במטבע חוץ, פיקדונות ותוכניות חסכון, פעילות בניירות ערך מקומיים וזרים, משכנתאות, השקעות בקרנות נאמנות וייעוץ פנסיוני. בנוסף, מציע הבנק ללקוחותיו שני מסלולי עמלות, מסלול בסיסי ומסלול מורחב, ראה להלן בפרק עיקרי חקיקה.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר משקי הבית בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב- 3.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 4.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 29.8%.

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכמו ב- 54.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 52.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 4.2%.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכמו ב- 2.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 0.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מגידול בהיקפי הפעילות עם לקוחות המגזר.

הבנק משווק אשראי לרוכשי דירות, לזכאי משרד השיכון וללווים פרטיים באמצעות דלפקים יעודיים של הבנק הבינלאומי הפרוסים בחלק מסניפיו.

היקפי הביצוע של המשכנתאות בתשעת החודשים של שנת 2014 הסתכמו בכ- 432 מיליון ש"ח לעומת כ- 542 מיליון ש"ח בשנת 2013 כולה.

מגזר הבנקאות הפרטית

הבנק פועל להרחיב ולהעמיק את הפעילות עם לקוחות הבנקאות הפרטית מכל מגזרי האוכלוסייה מהמגזר החרדי והדתי, תוך בחינה מקצועית של צרכי הלקוחות והתאמת תיק ההשקעות שלהם בהתאם לאפיון הלקוח. במסגרת זו, ברבעון השלישי לשנת 2013 פעילות היחידה לבנקאות פרטית הועברה ממטה הבנק למרכזי ייעוץ אזוריים בסניפי רמות ורחובות, על מנת לשפר את הקשר עם הלקוחות המיועצים. במסגרת זו הועברו למרכזי הייעוץ יועצי השקעות ממספר סניפים. בנוסף, הועברו חלק מהלקוחות המיועצים מהסניפים למרכזי הייעוץ, בסניפים שהוגדרו כסניפי מפתח - הייעוץ ניתן על ידי יועצי ההשקעות בסניף.

הפעילות מתמקדת בעיקרה בנושאים הבאים:

- טיפול אישי וממוקד בלקוחות המגזר, הנמנים על הלקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה יחסית, תוך בחינה והתאמה של פעילות הלקוח, באמצעות מערכות מסחר ממוכנות בשוק ההון, וביצוע מעקב שוטף אחר ביצועי תיק ההשקעות והרכבו, כפועל יוצא מאפיון רמת הסיכון של הלקוח בחשבונו.
- גיוס לקוחות בעלי עושר פיננסי התואמים את לקוחות המגזר כאמור, תוך מתן דגש על מקצוענות, יחס אישי ותודעת שירות גבוהה.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות הפרטית בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב- 1.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 0.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 33.3%.

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכמו ב- 11.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 12.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 4.1%.

מגזר עסקים קטנים

מגזר עסקים קטנים מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים ומסחריים קטנים, בעיקר מהמגזר החרדי והדתי. המגזר פועל הן באמצעות סניפים ושלוחות, הפרוסים ברחבי הארץ בריכוזים החרדיים והן באמצעות ערוצים ישירים; אינטרנט ו"פאג'יי קול". המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון שוטף, אשראי, פעילות במט"ח, מימון סחר בינלאומי וכרטיסי אשראי.

ביום 8 ביולי 2013 פרסם המפקח על הבנקים טיוטה אשר מסדירה את הרחבת הגדרת "עסק קטן" בכללי העמלות גם ליחיד המנהל חשבון למטרת עסק וכן מסמיכה את המפקח על הבנקים לפרסם נתונים בדבר ההכנסה הממוצעת בפועל של לקוחות מקבלת שירותים ושיעורי ריביות המשולמות בפועל ללקוחות בעד פקדונות שקליים והנגבות בפועל מלקוחות בעד אשראי, בתאגידים הבנקאיים. ראה גם להלן, פרק עדכוני חקיקה.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב- 1.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 36.8%.

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכמו ב- 15.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 15.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.2%.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכמו ב- 1.0 מיליון ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד לא נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי.

להלן נתונים עיקריים של המגזרים בעלי מאפיינים קמעונאיים:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח						
0.8	(2.5)	4.2	0.6	(3.2)	3.4	הכנסות ריבית נטו
0.9	3.9	4.0	0.7	4.2	5.2	- מחיצוניים
1.7	1.4	8.2	1.3	1.0	8.6	- בין מגזרי
4.0	2.5	8.6	3.9	3.1	10.3	סה"כ
5.7	3.9	16.8	5.2	4.1	18.9	הכנסות שאינן מריבית
(0.4)	-	(1.0)	-	(0.2)	0.5	סך ההכנסות
1.0	0.3	2.5	0.6	0.5	1.2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
						רווח נקי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח						
2.6	(6.7)	13.6	1.9	(6.7)	13.6	הכנסות ריבית נטו
2.3	11.2	11.4	1.9	10.2	12.4	- מחיצוניים
4.9	4.5	25.0	3.8	3.5	26.0	- בין מגזרי
10.9	7.7	27.1	11.5	8.2	28.3	סה"כ
15.8	12.2	52.1	15.3	11.7	54.3	הכנסות שאינן מריבית
-	-	0.1	1.0	(0.2)	2.7	סך ההכנסות
1.9	0.9	4.7	1.2	1.2	3.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
						רווח נקי

מגזר בנקאות מסחרית

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ללקוחות מסחריים בהיקף אשראי בינוני עד גבוה. במגזר הבנקאות המסחרית מוגדרים לקוחות להם אושרו מסגרות אשראי עד לגובה 20 מיליון ש"ח.

המוצרים והשירותים מותאמים לצרכים העסקיים של הלקוחות, וכוללים את מגוון מוצרי האשראי: מסגרות חח"ד, הלוואות, מימון סחר חוץ, ערבויות ומכשירים פיננסיים נגזרים, לצד שירותי השקעות באפיקים השונים: מט"ח, שקלים, ניירות ערך וכיו"ב.

פעילות לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית מושפעת ישירות מהמצב הכלכלי במשק, מקצב הצמיחה, מרמת הביקושים והתפתחות ענפי המשק השונים, וכן מתקציבים ממשלתיים ומקורות מימון מהארץ ומחו"ל. שערי החליפין של המטבעות הזרים ושיעורי הריבית במטבע ישראלי ובמטבע חוץ, משפיעים אף הם על לקוחות המגזר.

על לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית נמנים, בין היתר, גופים ללא כוונת רווח העוסקים בפעולות מגוונות בתחומים שונים של חינוך, תרומה וסיוע לקהילה.

השלכות המצב הפוליטי וצמצום תקציבי הממשלה למוסדות וכן הוראות רגולטוריות בנושא FATCA וכו' עלולים להשפיע על פעילותם של גופים אלו.

השלכות המשבר הפיננסי העולמי עלולות לפגוע בנזילותם ובהכנסותיהם של גופים, מוסדות ותורמים שונים בחו"ל, ועלולות לגרום לצמצום היקף התרומות שלהם למוסדות בארץ. ראה גם פרק רקע כללי לעיל.

הנחיות "באזל" דורשות מהבנקים, בין היתר, לאמוד בצורה מפורטת את סיכון האשראי אליו הם חשופים, בהתאם לדירוגים חיצוניים או באמצעות מודלים של דירוג סיכון, ולהקצות הון בהתאם, תוך הרכבת הבסיס בפעילות האשראי הדורש מהבנק הקצאת הון, כגון מסגרות אשראי שלא נוצלו. גורמים אלו הינם פרמטרים מהותיים בתמחור ובהקצאת היקפי האשראי שהבנק מעמיד ללקוחותיו, על מנת שהבנק יוכל לעמוד במגבלות ההון הנדרשות בהתאם להוראה זו.

קצב הצמיחה ורמת הביקושים במשק בשנים הקרובות, יחד עם מדיניות התקציב, זמינות של מקורות מימון שונים מהארץ ומחו"ל, שיעורם של שערי החליפין במט"ח ושיעורי הריבית במגזרים השונים, ימשיכו להיות גורם משמעותי שישפיע על תוצאות פעילותם של לקוחות המגזר.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכמו ב- 72.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 73.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 1.9%.

בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 נרשמה הכנסה בגין הפסדי אשראי בסך של 0.6 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 5.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה בשנת 2014 נובעת בעיקר מהחזר הפרשה מלקוח אחד לעומת ההוצאה בשנה קודמת שנבעה ממספר לקוחות.

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב- 6.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 8.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 23.3%. הקיטון מוסבר מגידול בהוצאות התפעוליות שיוחסו למגזר שקוזזו בחלקן מהשינוי בהפסדי אשראי.

להלן נתונים עיקריים במגזר בנקאות מסחרית תוך התייחסות למוצרים השונים:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח						
19.0	3.5	15.5	21.3	3.5	17.8	הכנסות ריבית נטו
(3.7)	(1.3)	(2.4)	(5.5)	(1.6)	(3.9)	- מחיצוניים
15.3	2.2	13.1	15.8	1.9	13.9	- בין מגזרי
10.1	0.6	9.5	7.7	0.9	6.8	סה"כ
25.4	2.8	22.6	23.5	2.8	20.7	הכנסות שאינן מריבית
2.9	(0.7)	3.6	(1.7)	(1.9)	0.2	סך ההכנסות
2.6	1.1	1.5	2.6	1.2	1.4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
						רווח נקי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח						
54.6	10.3	44.3	60.7	10.0	50.7	הכנסות ריבית נטו
(9.5)	(3.4)	(6.1)	(12.6)	(3.5)	(9.1)	- מחיצוניים
45.1	6.9	38.2	48.1	6.5	41.6	- בין מגזרי
28.5	2.1	26.4	24.1	2.7	21.4	סה"כ
73.6	9.0	64.6	72.2	9.2	63.0	הכנסות שאינן מריבית
5.0	(2.6)	7.6	(0.6)	(1.5)	0.9	סך ההכנסות
8.6	3.6	5.0	6.6	1.7	4.9	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
						רווח נקי

מגזר בנקאות עסקית

למגזר העסקי משתייכים לקוחות בעלי אובליגו של מעל 20 מיליון ש"ח.

המוצרים והשירותים של מגזר זה מותאמים לצרכי הלקוחות, וכוללים בעיקר מימון פעילות שוטפת, כמו גם מימון השקעות, ליווי פרויקטים בענף הבנייה, שירותים פיננסיים במגוון רחב של תחומים, וכן פעולות סחר-חוץ ועסקות במכשירים פיננסיים נגזרים.

הנחיות "באזל" דורשות מהבנקים, בין היתר, לאמוד בצורה מפורטת את סיכון האשראי אליו הם חשופים, בהתאם לדירוגים חיצוניים או באמצעות מודלים של דירוג סיכון, ולהקצות הון בהתאם, תוך הרחבת הבסיס בפעילות האשראי הדורש מהבנק הקצאת הון, כגון מסגרות אשראי שלא נוצלו. גורמים אלו הינם פרמטרים מהותיים בתמחור ובהקצאת היקפי האשראי שהבנק מעמיד ללקוחותיו, על מנת שהבנק יוכל לעמוד במגבלות ההון הנדרשות בהתאם להוראה זו.

קצב הצמיחה ורמת הביקושים במשק בשנים הקרובות, יחד עם מדיניות התקציב, זמינות של מקורות מימון שונים מהארץ ומחו"ל, שיעורם של שערי החליפין במט"ח ושיעורי הריבית במגזרים השונים, ימשיכו להיות גורם משמעותי שישפיע על תוצאות פעילותם של לקוחות המגזר.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב- 4.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 2.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי נובע מגביית חוב בעייתי של לקוח גדול.

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 הסתכמו ב- 13.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 14.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 8.1%.

להלן נתונים עיקריים במגזר בנקאות עסקית תוך התייחסות למוצרים השונים :

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח						
2.7	2.1	0.6	2.2	1.4	0.8	הכנסות ריבית נטו
(0.2)	(0.8)	0.6	(0.1)	(0.6)	0.5	- מחיצוניים
2.5	1.3	1.2	2.1	0.8	1.3	- בין מגזרי
2.2	0.9	1.3	1.2	1.2	-	סה"כ
4.7	2.2	2.5	3.3	2.0	1.3	הכנסות שאינן מריבית
-	-	-	0.4	0.2	0.2	סך ההכנסות
0.9	0.5	0.4	0.2	0.2	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
						רווח נקי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח						
8.3	6.2	2.1	7.4	5.0	2.4	הכנסות ריבית נטו
(0.4)	(2.1)	1.7	(0.3)	(1.8)	1.5	- מחיצוניים
7.9	4.1	3.8	7.1	3.2	3.9	- בין מגזרי
6.9	2.6	4.3	6.5	3.3	3.2	סה"כ
14.8	6.7	8.1	13.6	6.5	7.1	הכנסות שאינן מריבית
-	-	-	(6.2)	(6.1)	(0.1)	סך ההכנסות
2.1	1.2	0.9	4.9	4.2	0.7	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
						רווח נקי

מגזר ניהול פיננסי

פעילות מגזר זה כוללת את ניהול ה"נוסטרו" של הבנק וניהול החשיפות לסיכוני השוק, כחלק ממדיניות ניהול מאזני ההצמדה של הבנק.

מדיניות הבנק בניהול סיכוני השוק והנזילות הינה שמרנית. בתחום הנזילות שומר הבנק על עודפי נזילות גבוהים, הבאים לידי ביטוי במודל הפנימי של הבנק ביחס כיסוי גבוה. מגבלת הדירקטוריון בנושא מודל הנזילות מחמירה יותר מאשר המגבלה הרגולטורית שקבע בנק ישראל. הבנק אינו משקיע כספים בבנקים זרים בחו"ל ולא באג"ח במטבע חוץ. השקעות הבנק בנוסטרו הינן ברובן באגרות חוב שהנפיקה ממשלת ישראל, ומיעוט מושקע באג"ח קונצרני.

שיעור הירידה בשווי ההון של ההשקעות בניירות ערך זמינים למכירה, בהתייחס לאגרת חוב בודדת ליום 30 בספטמבר 2014 הינו עד לשיעור של 0.9% בלבד. קרן ההון השלילית בתיק הזמין למכירה מסתכמת ב-0.5 מיליון ש"ח ברוטו לפני מס. ראה באור 2 לדוחות הכספיים.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 ב-9.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל-6.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 38.5%.

הכנסות המגזר הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 ב-15.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 51.9%. הגידול נובע בעיקר מממוש ניירות ערך.

רכוש קבוע

פריסת הבנק הינה בעיקר בריכוזי האוכלוסייה ה"דתית-חרדית". האוכלוסייה הנ"ל מרוכזת בעיקר בערים הוותיקות ירושלים ובני ברק. בערים החדשות יחסית המאכלסות ציבור זה, כגון: רמת בית שמש, אלעד, מודיעין עילית וביתר עילית, וכן בריכוזי אוכלוסייה גדולים של המגזר: באשדוד, פתח תקוה, חיפה, רחובות ונתניה. מרבית הנכסים של הבנק הינם בשכירות ומיעוטם בבעלות. במהלך חודש יוני 2014 הועתק סניף שלומציון למשכנו החדש ברחוב כנפי נשרים 24 בירושלים ושמו שונה לסניף כנפי נשרים.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2014 הרחיב הבנק את שלוחת רימונים שבעיר בני ברק.

שרותי מיחשוב ומערכות מידע

הבנק מקבל שרותים, במסגרת הסכם השרותים, בתחום מיחשוב ומערכות מידע מחברת מת"ף שהיא חברת בת של הבנק הבינלאומי.

מימון

הבנק מגייס את מרבית מקורותיו ממגוון רחב של לקוחות, פרטיים ועסקיים.

מיסוי

שיעור מס הרווח החל על מוסד כספי בהתאם לצו שפורסם ב- 2 ביוני 2013 הוא 18%.

שיעור מס החברות הועלה ל- 26.5% בתוקף מ- 1 בינואר 2014.

שיעור המס הכולל החל על תאגיד בנקאי משנת 2014 ואילך הוא 37.71% (בשנת 2013 היה שיעור המס הכולל 36.22%).

חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

- א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים. כל אחד מסיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה וממונים אחרים ובאחריותם. בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות באזל. בגין יתר הסיכונים אליהם הוא חשוף, הבנק מבצע, במידת הצורך, הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות באזל - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך שמירה על רמות הסיכון ותיאבון הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין ובהוראות אחרות מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, הקמת פונקציה לניהול סיכונים ראשית בלתי תלויה, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים, וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.
- ד. תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק, עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומים והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, מנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.
- ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות ניהול הסיכונים והבקרה הבלתי תלויות בבנק ובחברת האם, וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית ומבקרים חיצוניים.
- ו. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית, תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. מונה בבנק מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של חברת האם.
- ז. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
 - מר בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם - מנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי.
 - גבי ליאת יוזפוביץ - מנהלת הסיכונים הראשית בבנק ומנהלת הסיכונים התפעוליים. בניהול ומעורבות הסיכונים התפעוליים נעזרת מנהלת הסיכונים ביחידות המתמחות בחברת האם.
 - רו"ח דוד הורביץ, ראש אגף פיננסים ומשאבים, סמנכ"ל בכיר - מנהל הסיכונים הפיננסיים.
 - מר אמיר בירנבוים, ראש אגף אשראי, סמנכ"ל - מנהל סיכונים האשראי.
 - עו"ד דליה בלנק, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי בחברת האם - מנהלת הסיכונים המשפטיים של הבנק.
- ח. הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק - סיכון אסטרטגי, סיכון מוניטין, סיכונים הקשורים למשק הישראלי, סיכון ציות והלבנת הון, סיכונים רגולציה וחקיקה - מנוהלים, מפוקחים ואו מונחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, ועל-ידי חברי ההנהלה בתחומים הנתונים לאחריותם ועל ידי הגופים המקצועיים בחברת האם.
- ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי היחידה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, וועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ודירקטוריון הבנק. מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו. במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים.

ממשל תאגידי ומעורבות הנהלה ודירקטוריון

במסגרת הוראת נוהל בנקאי תקין 301 בנושא עבודת הדירקטוריון אומצו, בין היתר עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים.

במהלך חודש מרס 2013 אישר דירקטוריון הבנק מסמך תשתיות בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בבנק, על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301, עקרונות באזל, עקרונות הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 310 בעניין "ניהול סיכונים" (הוראה זו נכנסה לתוקף בינואר 2014) והנחיות בנק ישראל הרלוונטיות. המסמך מבוסס על מסמך חברת האם בהתאמות הנדרשות לבנק.

המסמך מגדיר מתכונת פעולה של ממשל תאגידי אפקטיבי התומך בפעולת הדירקטוריון וההנהלה, ומאפשר להם לקבוע את אסטרטגיית הבנק ויעדיו, לגבש תיאבון לסיכון, לנהל את עסקיו השוטפים של הבנק, ולהגן על האינטרסים של המפקידים, בעלי המניות ונוטלי סיכון אחרים. המסמך משמש מצע מחייב עבור הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים. המסמך מיושם באמצעות נוהל הדירקטוריון וההנהלה, מסמכי המדיניות הרלוונטיים והמעגלים המרכזיים המרכיבים את מארג הממשל התאגידי בבנק - ובראשם הדירקטוריון וההנהלה. השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על-ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו, ההנהלה וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כשהמרכזיים שבהם:

התייחסות הדירקטוריון לסוגיות ניהול הסיכונים

א. דירקטוריון הבנק דן ומאשר אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית ומדיניות ניהול הסיכונים בתחומי הסיכון המהותיים השונים, הכוללות, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקורות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים. במסגרת תוכנית העבודה השנתית, הדירקטוריון מתאים, במידת הצורך, את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים השונים לשינויים ולתמורות בשוקים הפיננסיים ולסביבת הפעילות של הבנק.

ב. דירקטוריון הבנק מאשר פעילויות חדשות ומוצרים חדשים העשויים ליצור חשיפות חדשות, תוך בחינת הסיכון שהפעילות יוצרת וכן את יכולת הבנק לנהל, למדוד ולבצע בקרה בלתי תלויה על סיכונים הפעילות.

ג. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת ועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון, המתכנסת בתדירות של אחת לחודש ועוסקת בתחום הלוואות ובתחום ניהול הסיכונים. לוועדה מוקנות, בין היתר, סמכויות הדירקטוריון בקשר עם היתר למתן הלוואות, קביעת מסגרות אשראי, קביעת בטוחות, מדרג סמכויות למתן אשראי וכיוצ"ב. הוועדה מקבלת דיווח על חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים וכן על עמידת הבנק במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון. כמו כן, הוועדה מבצעת בחינה של נאותות מערך ניהול ובקרת הסיכונים בבנק ודנה בכל החריגות ממדיניות האשראי שאושרה בדירקטוריון.

ד. אחת לרבעון מתקיים דיון בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, הנוסטרו של הבנק, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים, סיכונים ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי, סיכונים משפטיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

ה. אחת לחודש בממוצע, מתכנסת ועדת הביקורת של הדירקטוריון. ועדת הביקורת מפקחת על פעילות הביקורת הפנימית של הבנק לרבות המלצה לדירקטוריון לגבי: מינוי מבקר פנימי, אישור כתב המינוי והסמכויות של המבקר הפנימי, תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית. הוועדה מבצעת מעקב אחר יישום תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ודנה בדוחות הביקורת ובדיווחים אחרים של המבקר הפנימי ושל גורמים חיצוניים. הוועדה מפקחת על עבודת רואה החשבון המבקר ודנה בדוחות ביקורת של רואה החשבון המבקר ושל גופים רגולטורים. כמו כן, הוועדה דנה בדוחות הכספיים ובליקויים במערכי הדיווח החשבונאיים ומגישה את המלצותיה בנדון לדירקטוריון, לאחר שדנה וגיבשה המלצה בכל אלה: ההערכות והאומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות הכספיים; הבקורות הפנימיות הקשורות

בדיווח הכספי; שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים; המדיניות החשבונאית שאומצה והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים המהותיים של הבנק; הערכות שווי (אם וככל שקיימות), לרבות ההנחות והאומדנים שבבסיסן, שעליהן נסמכים נתונים בדוחות הכספיים.

ו. יחידה תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות של חברת האם, היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, יחידת באזל, יחידת בקרת אשראי, יחידת איסור הלבנת הון ויחידת קצין הציות הכפופות למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם נותנות שירותים במסגרת הסכם השרותים של הבנק עם חברת האם למנהל הסיכונים הראשי בבנק באופן שוטף ולפי דרישתו. חלק מיחידות אלה מדווחות לדירקטוריון או לוועדותיו.

ז. נקבעו נהלי דיווח לדירקטוריון ו/או לוועדותיו במקרים בהם זוהתה חריגה מהמגבלות שנקבעו במדיניות.

ח. ראה להלן עדכון הוראות בנק ישראל, נוהל בנקאי תקין, הוראה 301 בפרק עדכוני חקיקה.

התייחסות הביקורת הפנימית לנושא ניהול הסיכונים

מערך הביקורת הפנימית של הבנק, במסגרת תוכנית העבודה השנתית, מעריך במסגרת הביקורות המבוצעות על ידו בסניפים וביחידות המטה, את תהליך ניהול הסיכונים בבנק, את יישום המדיניות ואת ביצוע החלטות הדירקטוריון בנושא ניהול הסיכונים השונים. בנוסף, במסגרת הביקורות המבוצעות מעריך את מידת ההתאמה ואת איכותם של תהליכי הבקרה הנהוגים בבנק. כמו כן, מבצעת הביקורת את הסקירה הבלתי תלויה על תהליך ה-ICAAP השנתי המתקיים בבנק, במטרה לאתגר את התהליך ולבחון את מהימנות ושלמות הנתונים המוצגים בו והתאמתו לדרישות הפיקוח על הבנקים.

התייחסות ההנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

א. הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת בדרך כלל פעם בשבוע ודנה, בין היתר, במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים השונים. תחום ניהול סיכונים פיננסיים מובא לדיון אחת לשבועיים.

ב. אחת לחודש מתקיים דיון בראשות המנכ"ל בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים.

ג. ועדת אשראי בראשות המנכ"ל מתכנסת אחת בשבוע ודנה בבקשות אשראי חדשות ובחידושי אשראי.

ד. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בישיבתה כוועדה לניהול סיכונים, במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים השונים וביניהם: סיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים, סיכונים ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון המוניטין, הסיכון האסטרטגי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון. בנוסף קיים עדכון אודות יישום הוראות באזל, תיקוף מודלים והאכיפה הפנימית בניירות ערך.

ה. אחת לרבעון מתכנס פורום לניהול סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית בראשות מנהל הסיכונים הראשי בבנק. על חברי הפורום נמנים, ראש אגף פיננסיים ומשאבים, סמנכ"ל מערך הסניפים, מנהל היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם ואחרים. הפורום עוקב ומפקח על הפעולות הננקטות למזעור החשיפה, גיבוש ועדכון המדיניות לניהול סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית ומדווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון, בהתאם לנוהל.

ו. הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם ובהשתתפות מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים התפעוליים של הבנק, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על ממצאי סקרי הסיכונים השונים, וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.

ז. אחת לשבוע מתקיים דיון בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים אחראי היחידה לניהול פיננסי, אחראי תחום הנוסטרו, מנהל הסיכונים הראשי ומנהל יחידת נוסטרו למסחר של חברת האם.

- ח. אחת לחודש, מתכנס פורום לניהול סיכונים אשראי בראשות סמנכ"ל אשראי. על חברי הפורום נמנים מנהל מח' אשראי ומנהל הסיכונים הראשי. הפורום מקיים מעקב על מצב חשיפות האשראי של הבנק.
- ט. היחידות בתחום סיכונים שוק ונזילות ובקרת אשראי בחברת האם הכפופות למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, מבצעות בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על סיכונים האשראי והסיכונים הפיננסיים.
- י. תחום ניהול סיכונים אשראי, הכפוף למנהל הסיכונים הראשי, מורכב, החל מסוף שנת 2013, משתי יחידות. האחת, יחידת בקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי בבנק שתפקידה לוודא תקינות תהליך אישור האשראי, קיומם ותקינותם של מסמכי האשראי והבטחויות וקיום אישור הסמכות המתאימה לויתורים והקלות. בנוסף, היחידה מספקת חוות דעת כתובה בלתי תלויה לגבי חשיפות אשראי מעל 25 מיליון ש"ח, וזאת כחלק מיישום הוראות ניהול בנקאי תקין 311 ומשתתפת בוועדות האשראי בראשות המנכ"ל. בנוסף, היחידה מבצעת הליכים עצמאיים משלימים לאיתור חובות שמצבם מורע, לרבות קביעת נאותות הסיווגים וההפרשות להפסדי אשראי. השנייה, היחידה לבקרת אשראי, יחידה בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם, המבצעת בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על סיכונים האשראי ללווים נבחרים.
- יא. יחידת יישום הוראות באזל בחברת האם, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית, בין היתר, על יישום והטמעת נדבך 2 של הוראות באזל כחלק מקידום ושיפור מערך ניהול הסיכונים הכולל של הקבוצה והבנק.
- יב. היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על יישום הוראות בנק ישראל בנושא תיקוף המודלים של הקבוצה והבנק ועל חקירת מודלים.
- יג. הנהלת הבנק לרבות מנהל הסיכונים הראשי בסיוע החטיבה לניהול סיכונים של חברת האם ממשיכים לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הפיקוח, הבקרה והדיווח הדרושים להם לשם קבלת תמונת מצב עדכנית, ובזמן אמת, על חשיפות הבנק לסיכונים השונים.

החשיפה והניהול של סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

כללי

א. סיכון השוק הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.

ב. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים פיננסיים המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכונים פיננסיים ותיאבון לסיכון בחדש הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות לסיכוני השוק אליהם חשוף הבנק ורמת המכשירים הפיננסיים השונים.

ג. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה ובדירקטוריון במסמך הסיכונים לכלל הסיכונים של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים בהשוואה למגבלות שנקבעו. כמו כן, נבחנים גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים.

דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל 3 בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק.

בגין סיכוני ריבית, מבצע הבנק הקצאת הון נוספת במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצעת במסגרת נדבך 2.

בנוסף, במסגרת נדבך 2 מוקצה הון נוסף בגין סיכוני שוק.

סיכון כללי		דרישות ההון בגין
30 בספטמבר		
2013	2014	
במיליוני ש"ח		
-	-	סיכוני מט"ח
-	-	דרישות הון בגין סיכוני שוק
0.2	0.4	סיכון שוק

א. החשיפה לסיכוני בסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות. חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת במגזר הצמוד למדד המחירים ובמגזר הצמוד למטבע חוץ. על פי כללי החשבונאות, ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשוקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות להלן, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר ומגזר.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (יתר או חסר) של נכסים על התחייבויות:
- ההשקעה במגזר השקלי הלא צמוד אינה מוגבלת (עד ליום 30 ביוני 2014 המגבלה היתה שההשקעה לא תעלה על 150% מההון הפנוי ולא תפחת מ-0%).
- ההשקעה במגזר השקלי צמוד המדד לא תעלה על 60% מההון הפנוי (עד ליום 30 ביוני 2014, המגבלה היתה 100% מההון הפנוי), ולא תפחת מפוזיצית חסר של 50% מההון הפנוי של הבנק.
- ההשקעה במגזר המט"ח תעמוד על פוזיצית יתר או חסר שלא תחרוג מ-15% מההון הפנוי של הבנק. ההון הפנוי מוגדר כהון בניכוי נכסים לא כספיים נטו, הכוללים בעיקר השקעות במבנים ובציוד.
- תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של ההון הנבדקת באמצעות הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכוני שוק (סיכוני בסיס וכן סיכוני ריבית). גובה המגבלה הוא עד 10% מההון.
- תוצאות התרחישים ומשמעותם מוצגים במסמך הסיכונים, הנדון אחת לרבעון בישיבות הנהלת הבנק, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים ובדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור השקעות ההון הפנוי בפועל במגזרי ההצמדה השונים בהשוואה למגבלות הדירקטוריון:

תקרת החשיפה המאושרת כ- % מההון הפנוי		% מההון הפנוי		החשיפה בפועל ⁽¹⁾ (במיליוני ש"ח)		
				31.12.13	30.9.14	
0/+150	אין מגבלה	105	99	351.8	357.6	מט"י לא צמוד
-50/+100	-50/+60	(5)	1	(17.3)	5.3	מט"י צמוד מדד
-15/+15	-15/+15	-	-	(0.1)	(0.4)	מט"י צמוד מט"ח

(1) השיעורים השלייים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בבסיס שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ב. החשיפה בריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות. הסיכונים בריבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק יישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הריבית, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 333, בנושא ניהול סיכונים הריבית.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכונים ריבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, תוך התאמת משך החיים הממוצע של המקורות והשימושים, ותוך צמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הריבית. החשיפה לסיכונים ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר הצמוד מדד ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים הריבית באמצעות תחיתת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון כנגזרת משינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במגזר הצמוד למדד, במגזר השקלי, במגזר צמוד המט"ח וכן מגבלה כוללת לכלל מגזרי פעילות הבנק.
 - בנוסף, נקבעו מגבלות חשיפה לסיכון הריבית במונחי ההפסד המקסימאלי על פי אומדן הערך בסיכון (ה- VAR).
 - תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק - לרבות סיכונים ריבית. מגבלה זו נקבעה לעד 10% מההון.
- תוצאות התרחישים ומשמעותם מוצגות במסמך הסיכונים הנדון אחת לרבעון בישיבות הנהלת הבנק, בועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

- סכון הריבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. בחשבונות עו"ש שאינם נושאים ריבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. לצורך מדידת חשיפת הריבית מדיניות הבנק היא להתייחס ליתרות עו"ש אלה כהתחייבות הארוכה מיום אחד.
- חשיפת ריבית נובעת מהעדר מתאם בין משך חיים של הנכסים למשך החיים של ההתחייבויות.
 - המגבלות שקבע דירקטוריון הבנק לגבי החשיפה המקסימאלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון כתוצאה משינוי מקביל של 1% בעקום הריבית הינן כדלהלן: במגזר הצמוד למדד וכן במגזר השקלי הלא צמוד החשיפה לא תעלה על שיעור של 3.5% מההון העצמי (עד ליום 30 ביוני 2014 המגבלה היתה 5% מההון העצמי במגזר הצמוד למדד ו-4% מההון העצמי במגזר השקלי הלא צמוד), במגזר צמוד המט"ח בשיעור של 1% מההון העצמי, ובכלל המגזרים של הבנק סה"כ החשיפה הכוללת לא תעלה על שיעור של 5% מההון העצמי (עד ליום 30 ביוני 2014 לא היתה מגבלה).

להלן תיאור השפעת שינוי מקביל בשיעור של 1% בעקום הריבית על שחיקת השווי ההוגן של ההון של הבנק כאחוז מההון העצמי:

31 בדצמבר 2013		30 בספטמבר 2014		
% המגבלה	% החשיפה בפועל	% המגבלה	% החשיפה בפועל	
(4.00)	(2.17)	(3.50)	(3.19)	מגזר לא צמוד
(5.00)	(0.64)	(3.50)	(0.37)	מגזר צמוד מדד
(1.00)	-	(1.00)	(0.01)	מגזר צמוד מט"ח
אין מגבלה	(2.85)	(5.00)	(3.61)	כלל מגזרי הבנק

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בריבית שנקבעו על-ידי הדירקטוריון.

להלן פרטים על השפעת שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2014				
לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ
3,023.2	393.8	44.2	4.3	3,465.5
0.3	-	-	-	0.3
2,641.5	406.5	44.2	4.6	3,096.8
-	-	-	-	-
382.0	(12.7)	-	(0.3)	369.0

נכסים פיננסיים (1)
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
התחייבויות פיננסיות (1)
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2013				
לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ
3,182.7	332.2	43.2	0.5	3,558.6
0.2	-	-	-	0.2
2,810.0	364.5	42.7	0.9	3,218.1
-	-	-	-	-
372.9	(32.3)	0.5	(0.4)	340.7

נכסים פיננסיים (1)
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
התחייבויות פיננסיות (1)
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

(1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים.

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית של השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק : בחישוב החשיפה לשינויי הריבית המחושב על פי כללים חשבונאיים, ההתייחסות לחשבונות עו"ש שאינן נושאים ריבית היא כפקדונות שזמן פרעון עם דרישה ועד חודש.

30 בספטמבר 2014						
שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים				
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח				
סה"כ	סה"כ	סה"כ	צמוד למט"ח אחר	צמוד לדולר	צמוד למדד	לא צמוד
0.49	1.8	370.8	(0.3)	-	(11.3)	382.4
(0.03)	(0.1)	368.9	(0.3)	-	(12.8)	382.0
(0.38)	(1.4)	367.6	(0.3)	-	(14.4)	382.3
31 בדצמבר 2013						
שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים				
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח				
סה"כ	סה"כ	סה"כ	צמוד למט"ח אחר	צמוד לדולר	צמוד למדד	לא צמוד
(0.03)	(0.1)	340.6	(0.4)	0.5	(30.1)	370.6
-	-	340.7	(0.4)	0.5	(32.1)	372.7
0.15	0.5	341.2	(0.4)	0.5	(34.8)	375.9

ג. אמידת החשיפה לסיכוני השוק, כלי הניהול והבקרה

הבנק מנהל ומבקר את החשיפה לסיכוני השוק באמצעים ובכלים שונים, כמפורט להלן :

ערך ה-VAR

ה- VAR (הערך הנתון לסיכון), מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההוגן של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמליים.

נתוני ה- VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית.

ה- VAR השוטף המחושב בבנק מתבסס על שיטת ה-Variance Co-Variance. בנוסף, מריץ הבנק מודל לחישוב ה- VAR על פי סימולציה היסטורית בתדירות יומית ועל פי סימולציה מונטה קרלו אחת לתקופה ו/או בהתאם לנדרש.

מערכת ה- VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודתה של היחידה לניהול פיננסי ויחידת תחום סיכוני שוק ונוזילות שבחברת האם.

ערך ה- VAR הכולל של הבנק מתייחס לכלל מגזרי ההצמדה של הבנק וכולל השפעות מקוזזות ביניהם.

מגבלת החשיפה בגובה ערך ה- VAR כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון הינה : ערך ה- VAR הכולל של הבנק לא יעלה על 2% מההון העצמי.

בפועל, אומדן ה- VAR הכולל ליום 30 בספטמבר 2014 הינו 2.1 מיליון ש"ח (0.55% מההון) לעומת 1.5 מיליון ש"ח (0.44% מההון) ביום 31 בדצמבר 2013.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 עמד הבנק בכל המגבלות בגין החשיפה בגובה ערך ה- VAR שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

Back Testing

איכות החיזוי של מודל ה-VAR נבחנת על ידי יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות באמצעות מדידה בדיעבד. ה-Back Testing של מודל ה-VaR האנליטי מראה כי בשנים עשר החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 נרשמו 4 מקרים בהם ההפסד התיאורטי היומי עלה על ערך ה-VaR שנחזה. מספר מקרים זה עומד בקריטריונים כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל.

תרחישי קיצון

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון :
דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכוני השוק. מגבלה זו נקבעה עד 10% מהונו של הבנק.
במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 עמד הבנק בכל המגבלות בגין תרחישי קיצון שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ד. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני השוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול סיכוני השוק. התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות יחידות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים שהמרכזיים שבהם הינם :

- יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם ואחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק.
- במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אלו.
- יחידה אנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.
- היחידה לניהול פיננסי בבנק מקבלת דוחות ניהוליים המצביעים על חשיפתו של הבנק לסיכוני בסיס ולסיכוני ריבית במגזרי ההצמדה השונים. הדוחות מופקים בתדירות יומית ותקופתית לפי העניין. הבנק נשען על מערכת ALGO, שפותחה בחברת האם, לניהול ולבקרת חשיפות אלו לסיכוני שוק.
- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלבת בתוכניות העבודה הרב שנתית שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק.
- פורום CRO קבוצתי בתחום סיכוני שוק ונזילות בראשותו של מנהל תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם, מתכנס אחת לרבעון, במסגרתו נדונות שיטות ומתודולוגיות לקידום אפקטיביות הבקרה על סיכוני השוק והנזילות בקבוצה.
- פורום תרחישי קיצון בראשותו של מנהל יחידת ניהול סיכונים ופיקוח על חברות בנות, מתכנס לפחות אחת לחצי שנה ובוחן את אפקטיביות התרחישים הקיימים ותרחישים נדרשים.
- אחת לשבועיים מתקיים דיון בראשות ראש המערך הפיננסי של חברת האם בהתפתחויות בתיקי הנוסטרו, ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתף אחראי הנוסטרו של הבנק.

ה. דיווח על החשיפות לסיכוני שוק

הנהלת ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני שוק, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. קיים נוהל המגדיר באלו מקרים יקבל הדירקטוריון או אחת מוועדותיו "דיווח מיידי" על החרیגות.

בנוסף, החשיפות לסיכוני השוק בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהול מרוכזות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני, כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

כמו כן, מדווחות החשיפות והעמידה במגבלות במסגרת דוח רבעוני של יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות של חברת האם הנדון אחת לרבעון בהנהלה, ואחת לחצי שנה בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון.

ניהול סיכוני נזילות

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שבו הבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לניצול מסגרות אשראי, העדר סחירות בשוק ההון ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם אישר דירקטוריון הבנק מדיניות לניהול סיכוני הנזילות, וקבע מגבלות על יחס הנזילות ואופן ההישרדות בתרחיש רגיל ובתרחישי קיצון. המדיניות כוללת, בין היתר, התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות.
- הבנק מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על הנזילות, המבוססים, בין היתר, על מודל פנימי שפותח כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342.
- בספטמבר 2008 הוציאה ועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחייה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי, וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, ובהן: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש נרחב יותר בתרחישי קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תוכניות מגירה ועוד.
- הבנק קבע מסגרת ותוכנית פעולה הנדרשת בניהול סיכוני הנזילות וקבע מתודולוגיה שתסייע בזיהוי משבר נזילות בבנק.
- בחודש ספטמבר 2014 פרסם בנק ישראל, כחלק מאימוץ ההמלצות של ועדת באזל (באזל 3) בנושא, הוראת ניהול בנקאי תקין 221 בנושא יחס כיסוי הנזילות המזערי (LCR). תחילת ההוראה היא מחודש אפריל 2015. הבנק, באמצעות חברת האם, נערך לעמידה בהוראה זו.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף בשקלים ויישום תרחישי קיצון.

מודל פנימי

- לצורך ניהול הנזילות הכולל ולצורך עמידה בהוראה 342 המעודכנת להוראות ניהול בנקאי תקין, שמטרתו בחינה ומעקב אחר האמצעים הנזילים של הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת סט של תרחישים המדמים מצבי לחץ וקיצון שונים, מתבסס הבנק על מודל פנימי לניהול הנזילות שפותח בחברת האם והותאם לבנק. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על מצב הנזילות ברמה היומית השוטפת ולתקופות ארוכות יותר.
- בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס המדדים הכמותיים הבאים: יחס הנזילות, פערי נזילות ואופן הישרדות.
- תרחישי קיצון:
- העקרונות העומדים בבסיס תרחישי הקיצון גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס לתזרים היוצא הצפוי להתממש בתרחישי הקיצון, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בצורכי הנזילות. למטרה זו מסווגים הנכסים הנזילים במודל על פי רמת הנזילות, בהתאם להוראות בנק ישראל, והתזרים היוצא על בסיס פרמטרים שמוגדרים מכל אחד מהסעיפים המאזניים והחוץ מאזניים על פי הערכות מומחה מכל תרחיש.
- המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בוועדה השבועית לניהול פיננסי ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם היחידה לבקרת סיכוני שוק ונזילות, בחברת האם.

מערכת זה"ב RTGS לניהול נזילות תוך יומי במטבע ישראלי

לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב - RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין סילוקה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות במסגרת זו.

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים, באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים.

ניהול החשיפה לסיכוני הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות, יחידות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, ובהם:

- ועדה שבועית לניהול פיננסי, בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים, העוסקת, בין השאר, בנושאי סיכוני נזילות.
- פורום חודשי לניהול פיננסי בראשות מנכ"ל, העוסק, בין השאר, בנושאי סיכון נזילות.
- מערך הביניים בחברת האם - במסגרת פעילותה בודקת היחידה את העמידה במגבלות ובאינדקטורים שנקבעו על ידי ההנהלה והדירקטוריון לגבי סיכון נזילות הבנק.
- יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק.
- יחידה אנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.
- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה השנתיות שלו ביקורות בנושא ניהול סיכון הנזילות.

ד. דיווח על החשיפה לסיכוני נזילות

- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, נעשה אחת לשבוע במסגרת הוועדה לניהול פיננסי.
- דיווח על החשיפות מרוכז ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.
- דיווח רבעוני בהנהלה, ודיווח חצי שנתי בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון על החשיפה לסיכון נזילות ועל תוצאות תרחישי קיצון בנזילות, במסגרת דוח של יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים של חברת האם.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכוני נזילות או על חריגות מתיאבון הסיכון שנקבע.

ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך - סיכוני שוק וחבות

תיק ההשקעות של הבנק בניירות ערך נכון ליום 30 בספטמבר 2014 הושקע רובו באגרות חוב ממשלתיות צמודות למדד ושקליות בריבית קבועה ומשתנה. בנוסף, כ-20% מהתיק מושקע באגרות חוב קונצרניות.

שווי התיק ליום 30 בספטמבר 2014 עמד על סך של 218.3 מיליון ש"ח. כ-97% מהתיק מסווג כתיק זמין למכירה ו-3% מהתיק הינו למסחר.

תיק ניירות ערך למסחר בבנק מוגבל בסכום ומיועד להשקעה באגרות חוב ממשלתיות לטווחים שונים בריבית קבועה ומשתנה.

תיק ניירות ערך הקונצרני, הזמין למכירה, מנוהל בהתאם למגבלות השקעה וקווים מנחים שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק המותאמים למגבלות השקעה קבוצתיות שנקבעו על ידי חברת האם. הבנק משקיע באגרות חוב סחירות שהונפקו על ידי חברות בקבוצות דירוג A ומעלה, וזאת לאחר ניתוח איכות האשראי של המנפיק, סיכוני השוק הגלומים בהשקעה ונזילות אגרות החוב. הבנק אינו משקיע באגרות חוב בחו"ל.

לאחר מועד ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק, כחלק מניהול הסיכונים בתיק ניירות הערך, מעקב שוטף אחר השקעותיו באג"ח הקונצרני. בנוסף, אחת לרבעון מתבצע ניתוח הן ברמת הנייר, הן ברמת החברה הבודדת והן ברמת כלל התיק, תוך הסתמכות על פרסומים הנוגעים לחברה המנפיקה, תוצאות כספיות ופרמטרים אחרים, מהם ניתן ללמוד על מצב החברה או ההשקעה.

בבנק יש מערכי בקרה ותמיכה בלתי תלויים, חלקם באמצעות חברת האם, המגבים את פעילות ההשקעה: החשבות, מערך הביניים והיחידה לתחום סיכוני שוק ונזילות. יחידות אלו מבקרות את פעילות ההשקעה, את העמידה בנוהלי ובמגבלות ההשקעה ואת ההתפתחויות בשווי ההון של ניירות הערך.

כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי ההחלטה והן לגורמי הבקרה. עיקר מתכונת הדיווח בבנק הינה:

- דיווח מיידי לגורמי הבקרה והניהול השונים בהנהלת הבנק ובדירקטוריון בהתאם לאופי וגודל החריגה, עם גילוי חריגה ממגבלות ונהלים ועל אירועים חריגים בתיק.
- ישיבות השקעה שבועיות בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים בבנק.
- דיווח אחת לחודש בראשות מנכ"ל הבנק.
- דיווח רבעוני במסגרת מסמך הסיכונים הכולל להנהלה, לוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון הבנק.

לפירוט תיק ניירות הערך ראה פרק נתונים עיקריים של הנכסים וההתחייבויות.

ניהול סיכוני אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיותו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי.

כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

סך סיכון ודרישות הון בגין סיכוני אשראי, שוק ותפעולי, הנובעים מהחשיפות הבאות:				
31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾		30 בספטמבר 2014 ⁽¹⁾		סוג החשיפה
נכסי סיכון	דרישות הון (9%)	נכסי סיכון	דרישות הון (12.5%) ⁽³⁾	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
-	-	-	-	ריבונות
0.2	2.7	0.3	2.4	ישויות סקטור ציבורי
20.7	229.4	28.0	224.0	תאגידים בנקאיים
113.2	1,258.1	165.0	1,320.2	תאגידים
6.7	74.7	8.6	68.6	בביטחון נדל"ן מסחרי
65.7	730.2	68.3	546.2	קמעונאים
3.4	37.3	41.4	331.4	עסקים קטנים
5.3	59.2	12.5	100.0	נכסים אחרים
215.2	2,391.6	324.1	2,592.8	סה"כ בגין סיכוני אשראי
-	0.1	0.1	0.4	סיכוני שוק
41.7	463.4	57.5	460.0	סיכון תפעולי
256.9	2,855.1	381.7	3,053.2	סה"כ נכסי סיכון ודרישת ההון
	9.0%		12.5%	יחס ההון הנדרש לפי המפקח על הבנקים ⁽³⁾
	12.4%		12.5%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי הסיכון
	17.4%		17.2%	יחס ההון לרכיבי הסיכון

(1) על פי באזל 3.

(2) על פי באזל 2.

(3) שיעור זה יחול מיום 1 בינואר 2015.

החל מהדיווח הכספי ליום 30 ביוני 2014, הבנק סיווג חשיפות אשראי שאינן כלפי "יחידים" מחשיפה קמעונאית ליחידים לחשיפה לעסקים קטנים כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. הבנק לא סיווג מחדש מספרי השוואה של נתוני החשיפה המובאים בפרק זה.

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

כללי

היחידה לניהול סיכונים בבנק והחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם מעורבות בגיבוש מסמך מדיניות האשראי של הבנק אשר נידונה ומאושרת לפחות אחת לשנה בהנהלה, בועדת ההלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון הבנק.

מדיניות ניהול סיכונים האשראי של הבנק מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות הן ברמת הלקוח הבודד והן ברמת ענפי המשק השונים. מדיניות זו מושתתת על בחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנות הפיננסית של הלווה.

במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים, לרבות שווקי יעד, וכן הנחיות המתחשבות בהלימות ההון הנדרשת ביחס לאשראי הניתן:

- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפישת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה הועמקה מדיניות האשראי שלו. במסגרת מסמך המדיניות הוגדרו אינדיקטורים כמותיים ברורים לבחינת הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטורים או שינויים בנתוני הבנק.
- כחלק מניהול סיכונים האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיוצ"ב.
- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל ולסיכון האשראי הגלום בו.

תיאבון הסיכון

מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן לפיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים.

תיאבון הבנק לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני.

במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכונים האשראי

- לבנק מודלים פנימיים לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח, שפותחו בחברת האם בסיוע ספקים חיצוניים והותאמו לבנק. המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים ונתונים רלוונטיים אחרים). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מהפעילות איתו, קבע הבנק רף תשואה מינימאלית לכל דרגת סיכון.
- מערכות ממוכנות מספקות למנהלי סיכונים האשראי, הן בדרגי השטח והן בדרגי המטה - מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי ורמת ביטחונות.
- בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של גליונות אשראי אשר משפרת ומיעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.

- הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי. במסגרת זו:
- א. הורחב הדיווח במסגרת מסמך סיכוני האשראי המוצג אחת לרבעון בדירקטוריון, והתווסף לו דוח על התפתחות האשראי בבנק, הכולל סקירה איכותית וכמותית.
- ב. נוספו דיווחים, בדגש על אשראי שבסמכות מנהלי סניפים ועד ל-1 מיליון ש"ח.
- בנוסף בוחן הבנק באופן תדיר את עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווח/קבוצת לווים או חשיפה לענפי משק.
- בניהול האשראי הקמעונאי, נסמך הבנק על מערכת דירוג אובייקטיבית, שפותחה בחברת האם והותאמה לבנק.

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן ההסתמכות עליהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג. עיקרי המדיניות נדונים אחת לשנה בהנהלת הבנק ובוועדת ההלוואות ומאושרים אחת לשנה על ידי דירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים. סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פקדונות, ניירות ערך, המחאות מעותדות, שעבודים שוטפים, שעבודי נדל"ן, שעבודי רכב וציוד, ערבויות בנקאיות וערבויות צד ג'.
- הבנק קבע נהלים ומערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.
- מדיניות ההשענות על ביטחונות שמרנית ומתבססת על השווי ההוגן העדכני של הביטחון, על נזילותם ועל מהירות מימוש הביטחונות בעת הצורך. בקביעת מדיניות ההשענות על ביטחונות מתבסס הבנק על ניסיון העבר.

פיקוח ובקרה

- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.
- חבויות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצעת בסניפים באמצעות דוח יומי בו מפורטות כל חבויות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.
- במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה גם במחלקת הפיקוח בחברת האם וגם באגף אשראי בהנהלת הבנק.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסויי בבטחון פיננסי כשיר לאחר הפרשה להפסדי אשראי

סוג החשיפה	חשיפה	חשיפה המכוסה על ידי ערבויות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות בגישה הפשוטה	חשיפה לאחר ביטחונות
30 בספטמבר 2014 ⁽¹⁾					
במיליוני ש"ח					
ריבונות	496.9	-	-	-	496.9
ישויות סקטור ציבורי	7.1	-	-	-	7.1
תאגידים בנקאיים	542.1	-	118.5	-	660.6
תאגידים	1,748.5	117.8	-	112.6	1,518.1
בביטחון נדל"ן מסחרי	70.6	-	-	0.5	70.1
קמעונאים	1,085.4	0.6	-	86.5	998.3
עסקים קטנים	643.3	0.1	-	71.6	571.6
נכסים אחרים	134.4	-	-	-	134.4
סך הכל	4,728.3	118.5	118.5	271.2	4,457.1

סוג החשיפה	חשיפה	חשיפה המכוסה על ידי ערבויות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות בגישה הפשוטה	חשיפה לאחר ביטחונות
31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾					
במיליוני ש"ח					
ריבונות	659.4	-	-	-	659.4
ישויות סקטור ציבורי	7.5	-	-	-	7.5
תאגידים בנקאיים	601.4	-	124.4	-	725.8
תאגידים	1,578.7	124.0	-	93.0	1,361.7
בביטחון נדל"ן מסחרי	76.7	-	-	0.7	76.0
קמעונאים	1,504.3	0.4	-	155.8	1,348.1
עסקים קטנים	80.3	-	-	4.5	75.8
נכסים אחרים	136.4	-	-	-	136.4
סך הכל	4,644.7	124.4	124.4	254.0	4,390.7

(1) על פי באזל 3.

(2) על פי באזל 2.

ו. מדיניות איתור וטיפול בחובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה להפסד האשראי הצפוי לבנק.
- אגף האשראי בבנק מטפל בחובות בעייתיים. בנוסף, פועלת מחלקת הגביה של החברה האם, המטפלת בחבויות של הבנק שהועברו לטיפול משפטי.
- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מ-1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

- הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני האשראי.
- תפיסת הניהול והבקרה של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.
- ניהול החשיפה לסיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, במסגרת בחינת כלל הסיכונים, על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון והנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית על בסיסה הוא קובע את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכוני אשראי, הכוללת בין היתר את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכוני אשראי.
- ועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון מתכנסת אחת לחודש.
- ועדת חובות בעייתיים של הדירקטוריון מתכנסת לפחות אחת לרבעון ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון. במסגרתו מדווחות בין היתר חשיפות הבנק לסיכוני אשראי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.
- מערך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריך את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושא ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.
- המערך אחראי על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכוני האשראי.

ההנהלה וועדותיה

- הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות פעם בשבוע ודנה במגוון נושאים, בין היתר בתחום ניהול ובקרת סיכונים אשראי.
- וועדת אשראי מתכנסת לפחות פעם בשבוע בראשות המנכ"ל ובהשתתפות נציג היחידה לניהול סיכונים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים אשראי.
- וועדת חובות בעייתיים בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות אחת לרבעון ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים.
- אחת לחודש, מתכנס פורום לניהול סיכונים אשראי בראשות סמנכ"ל אשראי. על חברי הפורום נמנים מנהל היחידה העסקית המסחרית, מנהלת יחידת הנדל"ן, הפיקוח והבקרה שבאגף האשראי ומנהל הסיכונים הראשי. הפורום מקיים מעקב על מצב חשיפות האשראי של הבנק.

יחידות ומערכי בקרה

ניהול סיכונים האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, בין היתר, על ידי היחידות שלהלן:

תחום ניהול סיכונים אשראי ביחידה לניהול סיכונים בבנק ובחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם

התחום מורכב משתי יחידות, האחת, היחידה לבקרת אשראי בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם, אחראית על בקרת סיכונים האשראי של לוויים ספציפיים, על פי מדגם מבוסס סיכון מתיק האשראי של הבנק. היחידה בוחנת בין השאר את שקיפות תהליך קבלת ההחלטות באשראי, עמידה בתיאבון הסיכון ומדיניות האשראי של הבנק. על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי"), היחידה פועלת באופן בלתי תלוי, ומציגה את ממצאיה למנכ"ל הבנק, ראש אגף אשראי, מנהל הסיכונים הראשי והמבקר הפנימי הראשי.

השניה, היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, אשר תפקידה, בחשבוניות העונים על הפרמטרים המפורטים בנוהל היחידה, הם לוודא את תקינות תהליך אישור האשראי, את קיומם ותקינותם של מסמכי האשראי והביטחונות ואת קיום אישור הסמכות המתאימה לויתורים והקלות. בנוסף, היחידה אחראית למתן חוות דעת כתובה לגבי חשיפות אשראי מעל 25 מיליון ש"ח, וזאת כחלק מיישום הוראת ניהול בנקאי תקין 311.

נציג היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי משתתף בוועדת אשראי (מסמכות מנכ"ל ומעלה), בודק ומעריך את סיכונים האשראי בכל הבקשות הנדונות, ובמידת הצורך מחווה את דעתו בדיוני הוועדות.

פעילות היחידה אינטגרלית לתהליך קבלת ההחלטות העסקי בגין האשראי הניתן ועמדתה הניתנת באופן בלתי תלוי ביחידות העסקיות, נבחנת כחלק מהתהליך ולא בדיעבד.

בנוסף, מבצעת היחידה הליכים עצמאיים משלימים לאיתור חובות שמצבם מדורדר, לרבות קביעת נאותות הסיווגים והפרשות להפסדי אשראי.

היחידה לפיקוח אשראי בחטיבת העסקים של חברת האם

תפקידה של היחידה הוא איתור לקוחות בעייתיים ובחינת מצבם הפיננסי. היחידה היא בלתי תלויה ואינה מעורבת בפעילות העסקית.

המעקב והפיקוח מתבצעים באופן שוטף ביחס לכלל לקוחות הבנק על בסיס מגוון של דיווחים ממוחשבים המופקים בתדירות ובחתיכים שונים.

בנוסף, גם אגף אשראי בבנק מפקח אחר חוסר בטחונות, חריגה ממסגרות, פעולות חריגות בחשבוניות ובחינת טיב ואיכות הביטחונות.

מעריך הביקורת הפנימית

מעריך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריך את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.

הביקורת אחראית על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכונים האשראי.

ח. מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף הינו אשראי הניתן לרכישת אמצעי שליטה בהם שיעור המימון גבוה מהמקובל בבנק בתחום זה. נכון ליום 30 בספטמבר 2014 אין בבנק מימון ממונף.

ט. ניהול סיכונים סביבתיים

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. הבנק יכול להיחשף לסיכונים סביבתיים בהיבטים שונים של פעילותו וסיכונים אלה עשויים להיכלל במסגרת הסיכונים האחרים (כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות). סיכון סביבתי הכולל בסיכון האשראי הוא למשל, ירידה בערך הבטחונות או הרעה במצב הפיננסי של הלווה בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו כן קיימת אפשרות לסיכון מוניטין, כתוצאה מייחוס קשר בין הבנק לבין הגורם למפגע סביבתי.

במחצית השנייה של שנת 2009 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים.

במסגרת מדיניות האשראי של הבנק, אושרה על ידי הנהלת הבנק והדירקטוריון מדיניות לניהול סיכונים סביבתיים בתחום האשראי, שתעודכן על פי הצורך. בגיבוש תהליכי כתיבת המדיניות והטיפול בנושא זה מסתייע הבנק ביועצים חיצוניים והטמיע מתודולוגיה קבוצתית לניהול סיכונים סביבתיים.

י. דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, מדווחת החשיפה לסיכונים אשראי, בהשוואה למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות לניהולם במסגרת "מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה 310 ו-311 להוראות ניהול בנקאי תקין.

מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בועדת הלוואות וניהול סיכונים ודירקטוריון. בנוסף, אחת לרבעון, מוצג להנהלה ולדירקטוריון דיווח רבעוני על התפתחות האשראי בבנק הכוללת: סקירה על האשראי הבעייתי, הלווים הגדולים בבנק, התפלגות דירוג הלקוחות בבנק וכו'.

הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכונים אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכונים אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.

ביום 23 בדצמבר 2012 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014.

ההוראה מאמצת את תפיסת ועדת באזל ורשויות פיקוח מובילות בעולם, לגבי ניהול סיכונים אשראי.

ההוראה דנה, בין היתר, בנושאים הבאים :

- מתן חוות דעת כתובה שתערך על ידי פונקציית ניהול הסיכונים לכל חשיפת אשראי מהותית מעל לסכום של 25 מיליון ש"ח.
- אחריות לסיווג אשראי ולקביעת הפרשות להפסדי אשראי תוטל על גורם בתאגיד הבנקאי שאינו אחראי לפעילות עסקית.
- אחריות לקביעת דרוגי האשראי או לאישורם תוטל על פונקציית ניהול הסיכונים.
- בנוסף, דנה ההוראה בצורך בקיום מערכות מידע ניהוליות שונות, בצורך בפיתוח מערכות דרוג אשראי איכותיות ובחובה לתיקוף מודלים בכלל ומערכות הדרוג בפרט, על ידי פונקציית ניהול הסיכונים.
- ב-30 באפריל 2013 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014.

ההוראה מאמצת שבעה קריטריונים ומפרטת את הדרך הראויה ליישומם :

- הדירקטוריון וההנהלה הבכירה של התאגיד הבנקאי אחראים לקיום תהליכים נאותים ובקורות פנימיות אפקטיביות, על מנת לקבוע באופן עקבי הפרשות להפסדי אשראי, בהתאם למדיניות ולנהלים של התאגיד הבנקאי ולהוראות המפקח.
- תאגיד בנקאי יקיים מערכת לסיווג מהימן של חובות, על בסיס הערכת סיכון אשראי.
- תאגיד בנקאי יקבע תהליך כולל לתיקוף של כל מודל פנימי להערכת סיכוני אשראי.
- תאגיד בנקאי יאמץ ויתעד שיטת עבודה לטיפול בהפסדי אשראי שתקבע את אופן הערכת סיכוני האשראי, זיהויים של חובות בעייתיים וקביעה במועד של הפרשות להפסדי אשראי.
- סך ההפרשות להפסדי אשראי, הפרטניות והמוערכות על בסיס קבוצתי, יהיה מספיק לכיסוי הפסדי האשראי המוערכים בתיק האשראי, כנדרש בהוראות הדיווח לציבור.
- השימוש בשיקול דעת של עובדים מנוסים בתחום האשראי ובהערכות סבירות, חיוני בתהליך ההכרה והמדידה של הפסדי אשראי.
- תהליך הערכת סיכוני האשראי יספק את הכלים החיוניים, הנהלים והנתונים הדרושים לשם הערכת סיכוני אשראי, לדיווח הכספי ולמדידת הלימות ההון.

יא. התפלגות הקצאת ההון על סיכוני אשראי בחתכי הסיכון השונים

סך כל חשיפות סיכון אשראי לפני הפרשות להפסדי אשראי, וחשיפה לפני הפרשות להפסדי אשראי ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפות ברוטו ממוצעות במשך התקופה ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי במיליוני ש"ח				
31 בדצמבר 2013 ^[2]		30 בספטמבר 2014 ^[1]		סוג החשיפה
חשיפות אשראי ברוטו ממוצעות ^[4]	חשיפה	חשיפות אשראי ברוטו ממוצעות ^[3]	חשיפה	
3,163.0	3,277.6	3,198.3	3,188.3	אשראי
310.2	231.3	212.7	212.8	אגרות חוב
0.6	0.5	0.8	0.9	נגזרים
1,048.2	1,049.8	1,117.6	1,204.0	חשיפות חוץ מאזניות
127.4	136.4	132.9	134.4	נכסים אחרים
4,649.4	4,695.6	4,662.6	4,740.4	סך הכל חשיפות אשראי ברוטו

(1) על פי באזל 3.

(2) על פי באזל 2.

(3) הממוצע חושב על בסיס יתרות לסופי תקופה של 4 רבעונים אחרונים.

(4) הממוצע חושב על בסיס יתרות לסופי תקופה של 5 רבעונים אחרונים.

התפלגות החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף ולפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי :

סוג החשיפה	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפות אשראי ברוטו
במיליוני ש"ח						
30 בספטמבר 2014⁽¹⁾						
ריבונות	327.1	169.8	-	-	-	496.9
סקטור ציבורי	4.0	-	-	3.1	-	7.1
תאגידים בנקאיים	498.2	43.0	0.9	-	-	542.1
חובות של תאגידים	1,131.3	-	-	620.7	-	1,752.0
חובות בביטחון נדל"ן	67.9	-	-	3.3	-	71.2
מסחרי	733.4	-	-	356.8	-	1,090.2
קמעונאים	426.4	-	-	220.1	-	646.5
אשראי לעסקים קטנים	-	-	-	-	134.4	134.4
אחרים	-	-	-	-	-	-
סך הכל	3,188.3	212.8	0.9	1,204.0	134.4	4,740.4

סוג החשיפה	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפות אשראי ברוטו
במיליוני ש"ח						
31 בדצמבר 2013⁽²⁾						
ריבונות	430.2	229.2	-	-	-	659.4
סקטור ציבורי	4.7	-	-	2.8	-	7.5
תאגידים בנקאיים	598.8	2.1	0.5	-	-	601.4
חובות של תאגידים	1,124.2	-	-	471.7	-	1,595.9
חובות בביטחון נדל"ן	74.4	-	-	2.9	-	77.3
מסחרי	999.8	-	-	536.4	-	1,536.2
קמעונאים	45.5	-	-	36.0	-	81.5
אשראי לעסקים קטנים	-	-	-	-	136.4	136.4
אחרים	-	-	-	-	-	-
סך הכל	3,277.6	231.3	0.5	1,049.8	136.4	4,695.6

(1) על פי באזל 3.

(2) על פי באזל 2.

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי לפני הפרשות להפסדי אשראי:

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי					
במיליוני ש"ח					
30 בספטמבר 2014 ⁽²⁾					
סוג החשיפה	אשראי לציבור (1)	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים
עם דרישה ועד שנה	1,801.4	99.3	0.1	737.2	134.4
מעל שנה ועד חמש שנים	634.4	42.3	0.8	84.6	-
מעל חמש שנים	733.3	71.2	-	21.7	-
סך הכל תזרימי המזומנים	3,169.1	212.8	0.9	843.5	134.4
ללא תקופת פרעון	19.2	-	-	360.5	-
סך הכל	3,188.3	212.8	0.9	1,204.0	134.4

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי					
במיליוני ש"ח					
31 בדצמבר 2013 ⁽³⁾					
סוג החשיפה	אשראי לציבור (1)	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים
עם דרישה ועד שנה	2,193.5	136.6	0.1	797.8	135.5
מעל שנה ועד חמש שנים	625.8	68.6	0.4	85.3	0.9
מעל חמש שנים	266.7	26.1	-	15.0	-
סך הכל תזרימי המזומנים	3,086.0	231.3	0.5	898.1	136.4
ללא תקופת פרעון	191.6	-	-	151.7	-
סך הכל	3,277.6	231.3	0.5	1,049.8	136.4

(1) כולל פיקדונות בבנקים.

(2) על פי באזל 3.

(3) על פי באזל 2.

חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי, לאחר הפרשות להפסדי אשראי בכל משקל סיכון:

30 בספטמבר 2014 ⁽¹⁾								
במיליוני ש"ח								
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	-	496.9	496.9	ישויות ריבוניות
-	-	-	-	7.1	-	-	7.1	סקטור ציבורי
-	-	-	-	231.6	310.5	-	542.1	תאגידים בנקאיים
-	17.9	1,730.6	-	-	-	-	1,748.5	חובות של תאגידים
-	0.7	69.9	-	-	-	-	70.6	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	8.9	1.3	1,075.2	-	-	-	1,085.4	קמעונאים
-	8.3	1.7	633.3	-	-	-	643.3	הלוואות לעסקים קטנים
28.7	-	28.2	-	-	-	77.5	134.4	נכסים אחרים
28.7	35.8	1,831.7	1,708.5	238.7	310.5	574.4	4,728.3	סך הכל

31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾								
במיליוני ש"ח								
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	-	659.4	659.4	ישויות ריבוניות
-	-	-	-	7.5	-	-	7.5	סקטור ציבורי
-	-	-	-	208.7	392.7	-	601.4	תאגידים בנקאיים
-	49.6	1,529.1	-	-	-	-	1,578.7	חובות של תאגידים
-	0.2	76.5	-	-	-	-	76.7	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	6.0	0.5	1,497.8	-	-	-	1,504.3	קמעונאים
-	0.3	-	80.0	-	-	-	80.3	הלוואות לעסקים קטנים
-	-	59.2	-	-	-	77.2	136.4	נכסים אחרים
-	56.1	1,665.3	1,577.8	216.2	392.7	736.6	4,644.7	סך הכל

(1) על פי באזל 3.

(2) על פי באזל 2.

חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי לאחר הפרשות להפסדי אשראי בכל משקל סיכון

30 בספטמבר 2014 ⁽¹⁾								
במיליוני ש"ח								
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	-	496.9	496.9	ישויות ריבוניות
-	-	-	-	7.1	-	-	7.1	סקטור ציבורי
-	-	-	-	350.0	310.6	-	660.6	תאגידים בנקאיים
-	16.2	1,501.9	-	-	-	-	1,518.1	חובות של תאגידים
-	0.6	69.5	-	-	-	-	70.1	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	8.6	0.8	988.9	-	-	-	998.3	קמעונאים
-	8.2	1.6	561.8	-	-	-	571.6	הלוואות לעסקים קטנים
28.7	-	28.2	-	-	-	77.5	134.4	נכסים אחרים
28.7	33.6	1,602.0	1,550.7	357.1	310.6	574.4	4,457.1	סך הכל

31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾								
במיליוני ש"ח								
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	-	659.4	659.4	ישויות ריבוניות
-	-	-	-	7.5	-	-	7.5	סקטור ציבורי
-	-	-	-	333.0	392.8	-	725.8	תאגידים בנקאיים
-	49.9	1,311.8	-	-	-	-	1,361.7	חובות של תאגידים
-	0.2	75.9	-	-	-	-	76.0	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	5.5	0.1	1,342.5	-	-	-	1,348.1	קמעונאים
-	0.3	-	75.5	-	-	-	75.8	הלוואות לעסקים קטנים
-	-	59.2	-	-	-	77.2	136.4	נכסים אחרים
-	55.9	1,447.0	1,418.0	340.5	392.8	736.6	4,390.7	סך הכל

(1) על פי באזל 3.

(2) על פי באזל 2.

חשיפות לסיכון אשראי צד ג'

לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014					
במיליוני ש"ח					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות	חשיפה לאחר בטחונות
נגזרי מניות	0.3	7.0	0.9	-	0.9

לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013					
במיליוני ש"ח					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות	חשיפה לאחר בטחונות
נגזרי מניות	0.2	4.1	0.5	-	0.5

ניהול סיכונים תפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכונים מעילות והונאות וסיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים ויתר הסיכונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).
- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בקבוצת הבנק כולה. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקורות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד מתהליכי ניהול ופעילותו העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית. לאור הנ"ל הוקם פורום לניהול סיכונים תפעוליים ולהמשכיות עסקית בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. בין חברי הפורום נמנה גם מנהל יחידת ניהול הסיכונים התפעוליים של חברת האם ומנהל הסיכונים הראשי של הבנק. פורום זה מתכנס אחת לרבעון, למעקב ופיקוח על הפעולות הנקטות למזעור חשיפה, גיבוש המדיניות ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון בהתאם לנוהל חריגים. בנוסף, מתקיימות התייעצויות שוטפות עם היחידה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם במידת הצורך.
- מנהל הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, בתאום ושיתוף עם מומחים חיצוניים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.

ב. מדיניות

- נקבעה מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים המתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני המדידה, הבקרה והניטור וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות הינה בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים - 350.
- מנהל הסיכונים הראשי (CRO) מונה למנהל סיכונים תפעוליים הכפוף למנכ"ל הבנק, האחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים, שאושרה על-ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בבנק, לעגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה.
- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים הנגזרת ממדיניות קבוצת הבינלאומי בהתאמות הנדרשות, המתווה את דרכי הפעולה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שפועלות לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- תאבון הסיכון - הבנק פעל למזעור הסיכונים התפעוליים ככל האפשר בהתאם לשיקולי עלות מול הפחתת הסיכון.
- לבנק יש הסכם מסגרת למתן שירותים מהבנק הבינלאומי - חברת האם. במסגרת ההסכם נשען הבנק על מערכות המידע, המיחשוב והתשתית ובכל נושא הביקורת והבקרה. במסגרת זו, מקבל הבנק שירותים מהיחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם, כולל הצעדים הננקטים על ידה למזעור הסיכונים כמפורט להלן. בנושא סיכונים אבטחת המידע, מעדכן הבנק הבינלאומי באופן שוטף את אמצעי ההגנה באמצעים ומוצרי תוכנה מתקדמים, אשר פותחו במיוחד למטרת הגנה על מערכות המיחשוב והתקשורת.
- התהליכים השונים למזעור הסיכונים התפעוליים המרוכזים בחברת האם ובבנק מפורטים להלן (בסעיפים ג-ו).

ג. ניהול החשיפות

1. איתור, מיפוי, מזעור וניטור

סקר מיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בחברת האם ובבנק מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות השונות על בסיס מיפוי תהליכים ופעילויות. במסגרת תהליך מיפוי וזיהוי הסיכונים בסקר, הוטמעה מתודולוגיה המשלבת הערכות מומחים בשילוב עם שיטות סטטיסטיות לדירוג ולאומדן הסיכונים התפעוליים. הסקר כולל אומדן של הנזק הפוטנציאלי הנובע מכל סיכון שאותר והמלצות על דרכי הפעולה למזעור הסיכונים. כמו כן, ממופות הבקורות הקיימות.

- במסגרת הסקר נכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכוני הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.
- בעקבות ממצאי סקר הסיכונים, נוספו בקורות חדשות לרבות בקורות מיכוניות ואחרות במערכות התפעוליות, שונו ואורגנו מחדש תהליכי ונהלי עבודה, ונוספו מידע ניהולי ודיווחים המסייעים למנהלים בתהליך הבקרה.
- חברת האם והבנק מבצעים באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות ויחידות חדשות.
- בשנת 2013 סיימו חברת האם והבנק עדכון שלישי של סקר סיכונים תפעוליים (תלת שנות).
- בחברת האם ובבנק הוגדרו אינדיקטורים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים, Key Risk Indicators (KRI), על ידי מנהלי התהליכים.

2. מנהלי תהליכים

לכל תהליך מרכזי, מונה מנהל תהליך האחראי לניהול הסיכון התפעולי לרבות קיום הבקורות ולמזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

3. איסוף אירועי כשל

בסוף שנת 2013 השיקו הבנק וחברת האם, מערכת המסייעת בניטור אירועים החשודים ככשלים תפעוליים, ובנוסף הבנק בשיתוף היחידה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל (אירועים שגרמו או כמעט גרמו להפסד/רווח), על מנת לאמוד את הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות, ולשמירת היסטוריית כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים.

איסוף הנתונים, המתודולוגיה, וספי הדיווח עוגנו בנוהל עבודה מפורט המעגן בין היתר את : אופן תיעוד האירועים שהתרחשו בבנק, בדיקת כיסוי הסיכונים הרלוונטיים במסמך החשיפות ובמידת הצורך, שינוי סדרי עדיפויות לטיפול בבקורות המומלצות בסקרי הסיכונים התפעוליים. בהתאם לנוהל, מונו נאמני דיווח בסניפים וביחידות שהפעילות העסקית בהן רגישה, והתקיימו ומתקיימות הדרכות לנאמנים. אירועים מועלים רבעוניים להנהלה, לדירקטוריון ולפורום לניהול סיכונים תפעוליים בהתאם לספים שנקבעו בנוהל, לצורך דיון בהפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות. בנוסף, מקיים הבנק תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

4. הגדרת KRI (Key Risk Indicators)

כחלק מהמלצות הוראת ניהול בנקאי תקין 350, הוגדרו KRI לכל התהליכים היחודיים לבנק והוגדרו KRI לתהליכים עסקיים נבחרים המשותפים עם חברת האם, קוימו הדרכות בנושא ומתקיים מעקב בפורום קבוצתי לניהול סיכונים תפעוליים, וכן על ידי היחידה לניהול סיכונים בבנק ועל ידי היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם.

5. שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי עבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי עבודה ותהליכי העבודה.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 355 בנושא, נערך הבנק בסיוע חברת האם להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. חבר הנהלת הבנק, ראש אגף פיננסים ומשאבים הממונה על המשכיות עסקית אחראי לריכוז הנושא באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם. בבנק מתבצעת היערכות אשר מורכבת מכמה נדבכים: גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית שאושר על ידי דירקטוריון הבנק, מסמך מסגרת עבודה הכולל פירוט לגבי תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תוכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בחברת האם קיים חדר מצב קבוצתי ופורום היערכות לשעת חירום בראשות ראש חטיבת ניהול סיכונים בחברת האם אשר מרכז פעילות זו בכל הקבוצה. הפורום הקבוצתי והפורום בבנק מופקדים על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות חברת האם והבנק למצבי חירום שונים ומתכנסים לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח רבעוני בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום.

הבנק מקיים באופן שוטף תהליך לשיפור ההערכות להמשכיות עסקית במסגרתו מעודכן המיפוי של הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, מעודכנים תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם.

חברת האם והבנק עתידים להעביר את מתקן המחשב הראשי מתל-אביב לאזור ראשון לציון, במהלך שנת 2015, מהלך המהווה צעד משמעותי נוסף בשימור ההמשכיות העסקית, מאחר ומדובר במתקן חדיש וממוגן המרוחק מאתר הגיבוי שנמצא בתל-אביב.

ה. אבטחת מידע

ההנהלה ובדירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא אבטחת מידע. הבנק מסתמך על חברת האם בביצוע הסקרים והמיפויים הנדרשים ועומד בהוראות ניהול בנקאי תקין 357. הבנק נערך לכל הנדרש מהנחיות בנק ישראל בנושא מדיות חברתיות והתקפות סייבר. הבנק מינה את מנהל אבטחת המידע כאחראי על ניהול סיכוני אבטחת מידע.

השלכות של סיכוני אבטחת מידע ואירועי סייבר על הדוח לציבור

התקפות סייבר מבוצעות במטרה להסב נזק מאסיבי באמצעות פגיעה בשירותים אסטרטגיים. הנזק הצפוי מיישום התקפות אלו עלול להוביל לפגיעה באמינות, שלמות, וסודיות המידע ובזמינות מערכות הבנק. נזקים אלו עלולים להוביל לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק ולהשפעה ישירה על פעילות לקוחותיו.

במטרה להתמודד עם מערך התקפות הסייבר, בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות סייבר. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

ההערכות להתמודדות עם ההתקפות הקיברנטיות מבוצעות בחברת האם עבור כל הקבוצה, כולל הבנק, וכל המפורט להלן מבוצע בחברת האם.

הבנק נערך להתמודד עם מערך ההתקפות הקיברנטיות. בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות קיברנטיות. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

להלן תאור הערכות הבנק:

- אחת לשנה מתבצע סקר לבחינת העמידות בפני התקפות סייבר. הסקר כולל תרגול מערך ההגנה הקיים, והכל על פי תרחישי הבנק לצורך היערכות לשעת חירום.
- ממצאי הסקרים שבוצעו במהלך 2014 והסיכונים המהותיים בעקבות תקריות סייבר ידועות שלא התממשו, נדונו בהנהלת הבנק ובדירקטוריון.

- מבוצעת בחינה של הסיכונים העיקריים וסקירת הסיכונים הרלוונטים תוך התייחסות לגורמי הסיכון, עלויות הסיכון והשלכותיו.
- בוצעה ברבעון השני של השנה סימולציה להתקפת סייבר מקיפה על מערכות הבנק אשר מטרתה הייתה לבחון את התגובה של צוותי המחשוב וחדרי המצב במתן ובקבוצה לאירוע הסייבר.
- הבנק יעדכן מעת לעת את מאפייני ההתקפות המהותיות בגין יידרש לבצע דיווח/גילוי במסגרת דוח הדירקטוריון, תוך התייחסות לאופי הסיכונים המהותיים והשפעתם על הבנק.
- במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 הבנק לא חווה התקפות סייבר בעלות השפעה מהותית על תפקוד הבנק, אך לא ניתן להבטיח כי לא יבוצעו התקפות בעתיד.
- הנהלת ודירקטוריון חברת האם החליטו להרחיב את הכיסוי הביטוחי בגין מתקפות סייבר.

ו. כיסוי ביטוחי

הבנק במסגרת קבוצת הבנק הבינלאומי מחזיק נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לשלושת פרקי הפוליסה כמפורט:
 - 1.1. פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק "רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.
 - 1.2. פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות; או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.
 - 1.3. פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס ל"תביעה" בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.
2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי הבנק, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת הבנק.
3. פוליסות "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי הינם: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים, באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כלל) וכן על ידי דרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

הביקורת הפנימית

- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה הרב שנתיות שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק, לרבות לניהול הסיכון התפעולי. מסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים נתונה לביקורת פנימית מקיפה ואפקטיבית ובכלל זה, מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק, ומחווה דעתו בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים. כמו כן, המבקר הפנימי הראשי משתתף בפורום לניהול סיכונים תפעוליים קבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם המתכנס לפחות אחת לרבעון.

ההנהלה וועדותיה

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.
- הוקם פורום לניהול סיכונים תפעוליים ולהמשכיות עסקית בשעת חירום בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. על חברי הפורום נמנים גם מנהל היחידה לניהול הסיכונים התפעוליים של חברת האם וראש אגף פיננסים ומשאבים. פורום זה יתכנס לפחות אחת לרבעון למעקב ופיקוח על הפעולות הננקטות למזעור חשיפה, גיבוש המדיניות ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון בהתאם לנוהל חריגים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה קבוצתיים

- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל הבנק הבינלאומי - החברה האם ובהשתתפות מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים התפעוליים, מקיים מעקב שוטף לגבי מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם בין היתר בהתבסס על אירועי כשל, ממצאי סקרי הסיכונים השונים, KRI, וכן אחר הפעולות הננקטות על-ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
- פורום אבטחת מידע - קבוצתי, בראשות מנהל מערך טכנולוגיות המידע המתכנס לפחות אחת לחודש.
- פורום המשכיות עסקית בשעת חירום - קבוצתי, בראשות ראש חטיבת ניהול סיכונים בחברת האם ובהשתתפות מנהל המשכיות עסקית של הבנק, המתכנס לפחות אחת לרבעון.
- היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי, אחראית על גיבוש והטמעת מתודולוגיות למדידת, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון, וכן לאכיפת הציות למדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים.

ח. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראות 310 ו-350 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

במסגרת מסמך הסיכונים מתוארות החשיפות התפעוליות הן על פי הקטגוריות שנקבעו על ידי באזל והן על פי המבנה הארגוני, וכל זאת בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מסמך הסיכונים מפרט גם אירועי כשל לפי הסף שנקבע במדיניות ניהול סיכונים תפעוליים.

ניהול הסיכונים המשפטיים

א. כללי

סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנחל בנקאי תקין מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי והיא כוללת אך אינה מוגבלת ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)".

הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברת האם, מקבל הבנק שירותים מהמערך המשפטי של חברת האם, כולל הצעדים הננקטים על ידו למזעור הסיכונים המשפטיים כמפורט להלן:

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון של הבנק, במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו.

תאבון הסיכון המשפטי בבנק מוגדר בקריטריונים איכותיים ("סיבולת סיכון") ולא כמותיים. הבנק ינקוט במדיניות שמרנית של סיבולת סיכון נמוכה ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ושל אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין פליליות או צרכניות.

מערך הייעוץ המשפטי של הבנק הבינלאומי (להלן: "מערך הייעוץ המשפטי") מקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, בתקינה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק, ומספק את הייעוץ, הגיבוי והתמיכה המשפטית הנדרשת לבנק על יחידותיו השונות. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, מערך הייעוץ המשפטי עורך, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות.

בנוסף, פועל מערך הייעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים הכרוכים בתהליכים חדשים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.

כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים התקופתי נסקרות גם פעילויות מערך הייעוץ המשפטי, והסיכונים שאותו מוערכים, נקבעים צעדים למניעתם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים המשפטיים משולב במסמך הסיכונים הכולל של היחידה לניהול סיכונים ונדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון משפטי, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעובדי מערך הייעוץ המשפטי, הביקורת הפנימית, קצין הציות והממונה על אכיפה פנימית, בהתאם לצורך. אירועים מהותיים, כאמור, מדווחים מיידית למנכ"ל הבנק.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לקריטריונים שפרסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק השלים ביצועו של סקר פערים בנושא ופועל לסגירת הפערים שעלו במהלך הסקר. הבנק מינה את סמנכ"ל פיתוח עסקי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך.

במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברה האם, מקבל הבנק שירותים ממחלקת הציות של חברת האם, כמפורט להלן. קצין הציות של חברת האם מכהן אף כקצין הציות של הבנק.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה את מדיניות הציות, תוכנית הציות ותוכנית העבודה של קצין הציות של הבנק.

ג. תאבון הסיכון

הבנק אימץ מדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכון הציות. ביחס להפרת הוראות החוק ונהלי הבנק הקשורים להוראות החוק, הבנק ימלא אחר ההוראות הרגולטוריות החלות עליו ויפעל לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדי הבנק.

כל עסקה של הבנק, תבוצע על פי נהלי הבנק, הקוד האתי ובהתאם לכל החוקים והתקנות.

הבנק פועל להטמעת תרבות ארגונית ואמות מידה ליושרה ואתיקה כבסיס הכרחי לקיום של תרבות ציות בכל דרגי הארגון.

ד. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה הוקמה בחברת האם מחלקת ציות הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם. בראש המחלקה עומד קצין ציות ראשי, אשר אחראי גם ליישום החקיקה הקשורה במניעת הלבנת הון ומימון טרור.

- המחלקה אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתוכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים למנכ"ל הבנק ולדירקטוריון על ידי בחינת מוצרים חדשים ו/או פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות, לגבי התאמתם להוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת הון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.

- המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המערך המשפטי, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.

- על פי הוראת בנק ישראל בוצע סקר תשתיות, אשר במסגרתו מופו ההוראות הצרכניות והוגדרו בקורות למניעת הסיכון שבהפרתן. הבנק הבינלאומי והבנק השלימו עדכון מקיף לסקר התשתיות. בימים אלו נערך סקר תשתיות חדש שביצעו אמור להסתיים עד לסוף שנת 2014. היות והבנק מבצע את פעילותו באמצעות הנהלים והמערכות של הבנק הבינלאומי, הסקר תקף גם לבנק.

- לצד קצין הציות הראשי פועלים :
- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק ובמטה, אשר מתפקידם, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים שמחייבים דיווח או טיפול מיוחד של המחלקה.
- ועדת תיאום לאכיפת הציות אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק הבינלאומי השונות (מערך הייעוץ המשפטי, מחלקת שיטות ותהליכים, חברת מת"ף, מדור הדרכה, מדור פניות הציבור). הועדה אשר מתכנסת מעת לעת ובתדירות משתנה בהתאם לצורך, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תוכנית הציות. בנוסף דנה הועדה בנושאים הקשורים לתוכנית הציות בנושאי הציות להוראות הצרכניות, כאשר עיקר תפקידה הוא לדון בנושאים ברמת רזולוציה גבוהה אשר לא ניתן לדון בהם באופן מספק במסגרת הפורום למעקב אחר הוראות סטטוטוריות.
- הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לדין ולקריטריונים שפירסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק מינה את סמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך, בסיוע מחלקת הציות של חברת האם.
- פורום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות נקבע בנהלי הבנק גם כועדת התאום לאכיפת הציות. פורום זה מתכנס בראשות מנכ"ל מת"ף, וכאשר דנים במסגרת הפורום בהוראות צרכניות, קצין הציות משמש כיושב הראש.
- כמו כן, מסתייעת המחלקה ביחידות השונות בהנהלת הבינלאומי, במחלקת הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור, במחלקת שיטות ותהליכים, במערך המשפטי, במת"ף ובמחלקת ההדרכה של חברת האם.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים.

ה. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- לפחות אחת לשנה, מדווח קצין הציות לדירקטוריון הבנק, דיווח מפורט ובו מסכם את פעילותו בשנה הקודמת וכן מציג את תכנית העבודה לשנה הבאה. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות קצין הציות וממצאיו העיקריים לרבעון שחלף.
- בנוסף, במדיניות הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים.
- בפברואר 2012 התקבל בבנק מכתב מבנק ישראל, בו דרישה למנות, תוך שלושה חודשים ממועד המכתב, קצין ציות ואחראי על איסור הלבנת הון לבנק, ולשנות את המצב הקיים, על פיו קצין הציות והאחראי על איסור הלבנת הון של החברה האם, מכהן בהתאם למינוי של דירקטוריון הבנק, גם כקצין הציות ואחראי על איסור הלבנת הון של הבנק. ביום 13 באוגוסט 2012 התקבל אישור מבנק ישראל להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2013, בכפוף לשמירת היקף ואיכות התשומות המוקצות לנושא. ביום 24 בדצמבר 2013, התקבל מכתב מבנק ישראל המאשר בשלב זה להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2014.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרור התממשות של סיכון מוניטין.
- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.
- במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברה האם, מקבל הבנק שירותים מהיחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור כמפורט להלן.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק מאשר וקובע את מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הבנק.
- עקב חשיבות הנושא משקיע דירקטוריון הבנק בהכוונה, בקרה ופיקוח בניהול סיכון זה ובמידת הצורך קבלת חוות דעת משפטיות חיצוניות כדי לפרש ולצמצם סיכונים וחשיפות אפשריות בתחום.

ג. ניהול החשיפה

- בחברת האם פועלת יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. היחידה כפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם. בראש היחידה עומד, כאמור, האחראי על איסור הלבנת הון של הבנק, המכהן אף כקצין הציות הראשי של הבנק. כמו כן מונה מנהל בכיר ביחידה על מנת לשדרג את הפיקוח והבקרה בתחום זה, בשל היכרות טובה יותר של מאפייני המגזר החרדי.
- תפקידי האחראי על איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקורות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקורות אחר איכות הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ווידוא כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, ביצוע/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום המדיניות בבנק.
- לשם יישום החוק והטמעה דווקנית של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים. נאמנים אלו נבחרים מתוך אוכלוסיית מורשי החתימה בבנק וכפופים מקצועית בתחום איסור הלבנת הון, לאחראי על איסור הלבנת הון. במקביל, מינה המנכ"ל את חבר ההנהלה הממונה על מערך הסניפים לשמש כגורם העומד בקשר עם נאמני הציות ואיסור הלבנת ההון במערך הסניפים לצורך סיוע, הכוונה ובקרה.
- הבנק עורך, מפעם לפעם, ימי עיון לכל נאמני איסור הלבנת הון, כנסים למנהלים, הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים במסגרת הקורסים במחלקת ההדרכה של הבנק. בנוסף מפיץ הבנק לומדה ממוחשבת הכוללת מבדק לבחינת הטמעת תוכן הלומדה בקרב העובדים. הלומדה מתעדכנת בהתאם לשינויים והתפתחויות בתחום ובהוראות הדין. עובדי הבנק הרלבנטיים נבחנו במבדק ונבדקת עמידתם בו בהצלחה. אחת לתקופה מהלך זה חוזר על עצמו לרענון הידע. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות. כמו כן, משקיע הבנק משאבים רבים בפיתוח ושדרוג מערכות הבקרה הממוכנות ומקצה משאבי כח אדם ליחידה על מנת לייעל את הבקורות לאיתור פעולות בלתי רגילות.

- בהתאם לבקשת בנק ישראל, נערך בשנת 2012 סקר פערים בתחום איסור הלבנת הון. הסקר הסתיים, אותו מספר פערים בין דרישות החקיקה השונות לתמיכה המיכונית הקיימת ולנהלי הבנק. הסקר הוצג ונדון בדירקטוריון. כל הפערים טופלו ע"י הבנק.
- המערך המשפטי מבצע מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכונים איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.
- ועדה מייעצת הוקמה לצורך תמיכה במילוי תפקידו של האחראי על תחום זה אשר עיקרי תפקידיה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתן לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבוניות בהם קיימת פעילויות מורכבות על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.
- במסגרת דיון חצי שנתי במסגרת פורום קבוצתי למעקב אחר סיכונים תפעוליים מתקיים דיון בהתפתחויות טכנולוגיות העלולות לסייע בידי לקוחות בביצוע הלבנת הון ואו מימון טרור על מנת לגבש ולבחון אמצעי הגנה נאותים, כגון שימוש באינטרנט, טלפונים סלולריים, כרטיסי חיוב נטענים ועוד.

ד. דיווח על החשיפה

אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק ולדירקטוריון על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם ודיווח על יישום מדיניות "הכר את הלקוח".

בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות הממונה על איסור הלבנת הון וממצאי העיקריים לרבעון שחלף.

בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים לדירקטוריון ולבנק ישראל.

בפברואר 2012 התקבל בבנק מכתב מבנק ישראל, בו דרישה למנות, תוך שלושה חודשים ממועד המכתב, קצין ציות ואחראי על איסור הלבנת הון לבנק, ולשנות המצב הקיים, על פיו קצין הציות והאחראי על איסור הלבנת הון של החברה האם, מכהן בהתאם למינוי של דירקטוריון הבנק, גם כקצין הציות ואחראי על איסור הלבנת הון של הבנק. ביום 13 באוגוסט 2012 התקבל אישור מבנק ישראל להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2013, בכפוף לשמירת היקף ואיכות התשומות המוקצות לנושא. ביום 24 בדצמבר 2013, התקבל מכתב מבנק ישראל המאשר בשלב זה להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2014.

ה. סיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או אויב

ביום 27 בנובמבר 2011 פרסמה רשות ניירות ערך הנחיות גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם אויב. על פי הנחיות אלו, על תאגיד מדווח לכלול גילוי אודות הסיכונים והמגבלות אשר התאגיד חשוף להם עקב קשריו, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם האויב, לרבות מכוח הוראות הדין, ואשר יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על התאגיד.

בהמשך לפרסום הנחיות אלו פרסם בנק ישראל ביום 23 בדצמבר 2012 עדכון להוראות הדיווח לציבור. במסגרת עדכון זה נוספה דרישה לפיה על התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם האויב, בהתאם לאמור בהנחיית רשות ניירות ערך דלעיל.

מדיניות הבנק אינה מתירה קיום קשרים או פעילות, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם גוף אשר הוגדר "כאויב" על ידי רשויות החוק.

מערכות הבנק הותאמו כדי לתת מענה למדיניות זו בהתאם לרשימות שפורסמו בתיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411, מיום 26 בדצמבר 2011.

לאור ההיערכות המתוארת דלעיל, להערכת הבנק החשיפה לגורמי הסיכון הללו במידה וקיימת, נמוכה ביותר.

ו. דוח ביקורת בנק ישראל בתחום איסור הלבנת הון

במהלך החודשים נובמבר 2012-מרס 2013, בוצעה ביקורת בתחום איסור הלבנת הון ע"י בנק ישראל בבנק.

ביום 10 באוקטובר 2013 התקבל בבנק דו"ח הביקורת הסופי. המסקנה העיקרית מדו"ח הביקורת הינה כי על הבנק להתאים את המדיניות ותהליכי הבקרה, לרבות זיהוי ואיתור פעילות חריגה המאפיינת את רמת

הסיכון. לדו"ח הביקורת צורפה רשימת דרישות לביצוע. חלק מהדרישות בוצעו עוד טרם קבלת דו"ח הביקורת והבנק נערך להשלמת היתרה במהלך שנת 2014. ביום 19 בפברואר 2014 התקבלה הודעה על הגשת בקשה להטלת עיצום כספי (סעיף 17 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000). בהתאם להודעה, הבנק הגיש בכתב את טענותיו ואת בקשתו להופיע בפני הוועדה להטלת עיצום כספי לעניין תאגידים בנקאיים ביום 23 באפריל 2014. הדיון בוועדה התקיים ביום 16 ביוני 2014. לדעת הנהלת הבנק, אין לבנק חשיפה שלא בוצעה עבורה הפרשה בדוחות הכספיים.

דיון בגורמי סיכון

בדוחות הכספיים לשנת 2013 נכלל מידע לגבי הערכת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון שונים. על מנת לכמת את גורמי הסיכון השונים העלולים להשפיע על הבנק, נבחנו תרחישי סיכון שונים אפשריים אשר עלולים לקרות, כאשר לגבי כל תרחיש בוצע אומדן סובייקטיבי של מידת ההשפעה שעלולה להיות לו על יציבות הבנק ורווחיותו. כל גורם סיכון נבחן, כאשר הוא עומד בפני עצמו, ומתוך הנחה של אי-תלות בין גורם סיכון אחד לבין גורמי סיכון אחרים.

בכלל גורמי הסיכון אין שינוי ברמת הסיכון בהשוואה לדוחות הכספיים לשנת 2013.

בנוסף לסיכונים כאמור לעיל, התוצאות העסקיות של הבנק וביצועיו מושפעים באופן ישיר ממצב המשק בישראל. הרעה בתנאים הכלכליים במשק הישראלי, ו/או הרעה בתנאים הפוליטיים ו/או הבטחוניים עלולים להביא לפגיעה בהכנסות והון הבנק. עיקר פעילותו של הבנק הינה במדינת ישראל. לפיכך, מיתון במשק, האטה כלכלית מהותית ו/או ירידה ברמת החיים בישראל עלולים להשפיע באופן משמעותי על תוצאות הבנק. מיתון במשק עשוי להגדיל את היקף החובות הבעייתיים, להקטין את מחזורי הפעילות בשוק ההון, להשפיע על הביקוש לשירותים בנקאיים שצורכים משקי הבית, להביא לירידה בהיקף הפעילות בכרטיסי אשראי ועוד.

באזל 3

רקע

בחודש דצמבר 2010 פירסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן - "באזל 3"), הכוללות התמקדות בהון המניית, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ-2% ל-7% עד סוף שנת 2018, ויחס הון רובד 1 יועלה בהדרגה מ-4% ל-8.5% עד סוף שנת 2018.

בנק ישראל קבע מדיניות הון לתקופת ביניים, לפיה יחס הון הליבה לא יפחת מ-7.5% כבר בשנת 2010. ביום 30 במאי 2013 פירסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-205, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את ההוראות באזל 3. מועד יישומן לראשונה נקבע ליום 1 בינואר 2014, כאשר היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

לפי הוראות אלו יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

1. יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

2. יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון כולל מינימלי בשיעור של 13.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

ההנחיות מתייחסות לסיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכונים אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).

נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית, תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשוף הבנק, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות, סיכון רבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה ותחרות, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

הוראות בנק ישראל

להלן פירוט הוראה שפורסמה במהלך 2014:

"הוראת השעה בנושא הלוואות לדירור" - הלוואה שסכומה עולה על 5 מיליון ש"ח תשוקלל במשקל סיכון של 100% לא יאוחר מיום 1 באוקטובר 2014.

"מגבלות למתן הלוואות לדירור" - הגדלת יעד הון עצמי רובד 1 בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדירור. הגדלת יעד ההון בשיעורים קבועים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017.

"הלוואות ממונפות בריבית משתנה" - החל מיום 1 בינואר 2015 יהיה ניתן להפחית את משקל הסיכון מ-100% ל-75%.

יישום ההוראות בבנק

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראת באזל 3, החל מיום 1 בינואר 2014.

סיכוני אשראי - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל.

סיכונים תפעוליים - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית החל משנת 2013. מידע נוסף בנושא הסיכונים התפעוליים מפורט בפרק ניהול הסיכונים התפעוליים.

סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית. במסגרת זו מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק הסחיר. כחלק מבחינת עמידת הקבוצה בהנחיות בנק ישראל בנושא סיכוני השוק, בוצע סקר פערים קבוצתי לאור הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא. בנוסף, אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק מדיניות להגדרת התיק הסחיר על פי הפרמטרים ותנאי הכשירות של באזל.

הנדבך השני - יישום התהליך לבחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) בקבוצת הבנק.

במסגרת הנדבך השני נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות, זאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לבנק די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים (Stress Tests and Stress Scenarios). תהליך הערכת הנאותות ההונית, שיפור מערך ניהול הסיכונים ובקרת תרחישי קיצון הופכים כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בבנק.

דוח ה-ICAAP ליום 30 ביוני 2013:

על פי הוראות בנק ישראל מסמך ה-ICAAP ל-30 ביוני 2013 אושר על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק ביום 23 בינואר 2014. המסמך מרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) ליום 30 ביוני 2013. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנו על מנת להתאים את פרופיל הסיכון בפעילותו העסקית הנוכחית לזו המתוכננת על פי התוכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם.

תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק ליום 30 ביוני 2013 מצביעות על כך שלבנק יש מספיק הון לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות.

למסמך ה-ICAAP צורפו ממצאי הסקירה הבלתי תלויה שבוצעה על ידי הביקורת הפנימית שתמכה בתוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק במהלך עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.

הנדבך השלישי - דיווח מפורט של דרישות הגילוי הכלולות בהוראת השעה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון מוצג בטבלה להלן:

מספר טבלה	נושא	גילוי איכותי	גילוי כמותי
1	תחולת היישום	פרק באזל 3 - עמוד 64	
2	מבנה ההון	פרק הון - עמוד 14	טבלת מבנה ההון בעמוד 128
3	הלימות ההון	פרק באזל 3 - עמוד 64	באור 4 - ראה עמוד 128 טבלת סך סיכון ודרישות הון - עמוד 40
4	סיכון אשראי	פרק מדיניות ניהול סיכונים אשראי - עמוד 40	(א) טבלת סך חשיפות סיכון אשראי ברוטו לפי סוגים - עמוד 48 (ב) טבלת התפלגות החשיפה לפי סוג ענף ולפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי - עמוד 49 (ג) טבלת פיצול התיק לפי יתרת תקופות לפירעון - עמוד 50
5	סיכון אשראי לפי סוגי חשיפות	פרק מדיניות ניהול סיכונים אשראי - עמוד 40	(א) טבלת חשיפות לפני הפחתת סיכון - עמוד 51 (ב) טבלת חשיפות לאחר הפחתת סיכון - עמוד 52
6	הפחתת סיכון אשראי	פרק ניהול סיכונים אשראי - עמוד 40 פרק מדיניות ניהול מערך הביטחונות - עמוד 42	טבלת בטחונות - עמוד 43
7	גילוי לגבי חשיפות סיכון אשראי של צד ג'	פרק חשיפה לסיכונים שוק - עמוד 30	(א) טבלת חשיפות אשראי של צד ג' - עמוד 52 (ב) באור 16א' - ראה עמוד 138
8	סיכון שוק	פרק חשיפה לסיכונים שוק - עמוד 30	(א) טבלת סיכונים שוק - עמוד 30 (ב) באור 4 - ראה עמוד 128
9	גילויים פיקוחיים נוספים - גילוי בדבר נדבך 3 של באזל	אתר האינטרנט של הבנק	אתר האינטרנט של הבנק

עיקרי חקיקה, שינויים ויוזמות ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית

כללי

מערכת החקיקה המסדירה את תחום הבנקאות בישראל ואשר חלה על הבנק כוללת, בין היתר, את פקודת הבנקאות משנת 1941, חוק בנק ישראל, התש"ע - 2010, חוק הבנקאות (רישוי) וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981. מכוח חוקים אלה נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל ושל המפקח על הבנקים, וחלים עליו הוראות, כללים, הנחיות וצווים של המפקח על הבנקים ("החקיקה הבנקאית"). החקיקה הבנקאית מהווה את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותו של הבנק.

פרט לחקיקה הבנקאית, כפוף הבנק בפעילותו גם למערכות חקיקה מקבילות המסדירות את פעילותו בתחומים שונים, כגון פעילות בתחום שוק ההון, בתחום המשכנתאות ועוד. גם בתחומים אלה חלים על הבנק, בנוסף לדברי החקיקה, הוראות, כללים והנחיות של רשויות המדינה המוסמכות, ובהם של רשות ניירות ערך, של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר, ושל רשות ההגבלים העסקיים. חוקים נוספים בנושאים יחודיים מטילים על כלל המערכת הבנקאית חובות והוראות ספציפיות, לדוגמה דיני איסור הלבנת הון ומימון טרור, חוק נתוני אשראי ועוד.

הבנק פועל תוך ציות להוראות החוק והרגולציה החלים עליו כאמור.

להלן בתמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדו"ח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן מהותי על פעילות הבנק.

בנקאות

חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 19), התשע"ד - 2014

ביום 10 במרס 2014 פורסם תיקון מס' 19 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח). התיקון מחייב את התאגידים הבנקאיים, בטרם העמדת הלוואה לפרעון מיידי או פתיחה בהליך משפטי נגד לקוח, למסור ללקוח על כך הודעה מראש ובכתב. במסגרת התיקון מפורט המידע המדויק אותו נדרש הבנק לציין בהודעה שתימסר ללקוח. התיקון יחול גם ביחס להודעות הנמסרות לערבים, אך זאת בהתאם לכללים נפרדים שיקבע המפקח על הבנקים במסגרת תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 453 שפורסמה ביום 23 באפריל 2014. התיקון לחוק נכנס לתוקפו ביום 10 בספטמבר 2014 וחל גם ביחס להלוואות שניתנו לפני מועד זה.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ד-2013.

במסגרת המשך יישום דו"ח ועדת זקן, פורסם ביום 28 בנובמבר 2013 ברשומות התיקון הנ"ל. התיקון כולל הרחבה של הגדרת "עסק קטן" ליחיד שהוא עסק (אלא אם הבנק ימצא כי מחזור עסקיו השנתי עולה על 5 מיליון ש"ח), קביעת שני מסלולי עמלות, מסלול בסיסי ומסלול מורחב (הכוללים רשימת שירותים אחידה) שבנק חייב להציע ללקוחותיו ומסלול עמלות נוסף שהינו רשות, וכן הפחתה של עמלת המינימום בעו"ש, הכל ביחס ליחידים ולעסקים קטנים. התיקון נכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2014, למעט התיקון בהגדרת "עסק קטן" אשר בהתאם להבהרת בנק ישראל ייכנס לתוקף עם השלמת הליך החקיקה לתיקון סעיף 9טו(ו) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981.

ביום 26 במרס 2014 פורסם ברשומות צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות מסלול בסיסי), התשע"ד-2014, לפיה שירות מסלול בסיסי מוכרז כשירות בר פיקוח ונקבע לו סכום עמלה מירבי של 10 ש"ח בחודש, בתוקף מיום 1 באפריל 2014. להערכת הבנק ההשפעה הצפויה של תיקון זה על הכנסות הבנק נטו הינה קיטון של כ-4 מיליון ש"ח בשנה.

ביום 29 ביולי 2014 הופצה על ידי בנק ישראל טיוטה מעודכנת של הכללים הנ"ל, המשלבת תיקונים ממספר טיוטות קודמות, שעיקרם -

- הוראות בנושא ההצטרפות למסלולים.

- תיקון (נוסף) בהגדרת "עסק קטן" לפיו תאגיד שהמציא לבנק "דוח שנתי", על פיו מחזור עסקיו בשנה שקדמה למועד מסירתו אינו עולה על חמישה מיליון ש"ח, לא יידרש למסור דוח שנתי נוסף וימשיך

להיחשב כ"עסק קטן" עד להתקיים הנסיבות המפורטות בתיקון, בהן הותר לבנק לסווגו כעסק שאינו עסק קטן.

- תיקונים בעמלות שונות- איסור על גביית עמלת פעולה בערוץ ישיר בגין חיוב בכרטיס חיוב מיידי, תיקונים בעמלות טיפול במזומנים, העברה ב- RTGS ועמלות כרטיסי אשראי, ביטול עמלת דמי ניהול/גבייה של הלוואות,

- הוסף תעריפון בענין עמלות בקשר לסליקה של עסקאות בכרטיס חיוב. בשלב זה, אין באפשרות הבנק לאמוד את ההשפעה הצפויה של תיקון זה על תוצאות הבנק.

צו הבנקאות (עמלות פירעון מוקדם)(תיקון) התשע"ד 2014

ביום 23 ביולי 2014, אישרה ועדת הכספים של הכנסת תיקון לצו, המשנה את נוסחת החישוב של עמלות פירעון מוקדם בהלוואות לדיור. בהתאם לתיקון, אם שיעור הריבית הממוצעת במועד מתן הלוואה נמוך משיעור הריבית התקופתית החלה על הלוואה במועד העמדתה, עמלת הפירעון המוקדם לא תעלה על סך כל ההפרש בין התשלומים העתידיים שהלווה חפץ לפרוע בפירעון מוקדם, כשהם מהווים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הריבית הממוצעת נכון ליום זה, לבין אותם תשלומים, כשהם מהווים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הריבית הממוצעת במועד העמדת הלוואה.

עם זאת, במקרה בו ריבית הלוואה נמוכה מהריבית הממוצעת הידועה ביום העמדת הלוואה, תחושב העמלה בהתבסס על הריבית הממוצעת הידועה ביום הפירעון מול ריבית הלוואה (במקרה זה נוסחת חישוב העמלה נשארת, איפוא, כפי שהיתה בעבר).

עוד נקבע כי במקרים בהם הלווה נפטר, אין לגבות עמלה בגובה עשירית האחוז מהסכום הנפרע, וכן הוספו אמצעים למתן הודעה מוקדמת והורחבה חובת הגילוי וחובת הוספת פרטי יצירת קשר בדפי ההסבר הניתנים ללקוחות. תחילת התיקון 180 יום מיום פרסומו יחול על כל הפירעונות המוקדמים של הלוואות לדיור שיבוצעו החל ממועד כניסתו לתוקף. הבנק נערך ליישום התיקון.

תשלום רבית על יתרות זכות

על שולחן הכנסת מונחת מספר הצעות חוק פרטיות, המבקשות לחייב את התאגידים הבנקאיים בתשלום רבית על יתרות הזכות בחשבונות העו"ש של לקוחותיהם, כאשר שיעורה המזערי של הרבית כאמור יקבע על ידי נגיד בנק ישראל לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור של האוצר.

הוראת ניהול בנקאי תקין 421 בעניין "הפחתה או תוספת בשיעורי ריבית"

ההוראה, אשר פורסמה ביום 9 בספטמבר 2013, מחייבת את הבנק, ביחס להלוואות ולפיקדונות מסוימים, לשמור לאורך כל תקופת הלוואה/הפקדון על אותה הפחתה או תוספת לריבית הבסיסית, שחלה במועד מתן הלוואה/במועד ההפקדה. "הלוואה" - לרבות מסגרת אשראי מאושרת בחשבון או מסגרת אשראי בכרטיס חיוב.

ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2014, למעט ביחס לפקדונות לגביהם ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביולי 2014 והיא חלה על הלוואות ופקדונות של "יחיד" ו"עסק קטן" שיבוצעו לאחר כניסת ההוראה לתוקף. הבהרות לגבי ההוראה ניתנו בקובץ שאלות ותשובות שפורסם ע"י בנק ישראל ביום 23 לאפריל 2014.

הוראת ניהול בנקאי תקין 414 בעניין "גילוי עלות שירותים בניירות ערך"

על פי ההוראה, אשר פורסמה ביום 2 באפריל 2014, נדרשים הבנקים לגלות ללקוח, בהודעת פירוט עמלות חצי-שנתית הנשלחת ללקוח ובאתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, גם "מידע השוואתי" בקשר עם עמלות בסוגי פעולות בניירות ערך שנקבעו בהוראה, ששולמו בפועל על ידי לקוחות שמחזיקים פקדונות בשווי דומה לשווי הפקדון שמחזיק הלקוח. המידע ההשוואתי והמידע בדבר עמלות ניירות ערך בהן חויב הלקוח, יוצגו במתכונת שנקבעה בהוראה.

ההוראה תחול על יחידים ועסקים קטנים, ותיכנס לתוקף ב-1 בינואר 2015, כאשר ההצגה הראשונה של המידע ללקוח ופרסומו באתר האינטרנט, תתבסס על נתונים שהתקבלו במהלך החודשים יולי-דצמבר 2014.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 422 - פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהולו.

ביום 26 למאי 2014 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 422 - פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהולו.

סעיף 2(א)(2) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981 קובע, בין היתר, כי תאגיד בנקאי לא יסרב מטעמים שאינם סבירים לפתוח ולנהל עבור לקוח חשבון עו"ש המתנהל ביתרות זכות. ההוראה מגדירה רשימת מקרים בהם לא תתקבל טענת "סירוב סביר" לפתיחת חשבון עו"ש כאמור: לקוח מוגבל/מוגבל חמור/מוגבל מיוחד לרבות לקוח שהוגבל בעבר; לקוח בהליך פשיטת רגל לרבות לקוח שהיה בעבר בהליך כאמור; לקוח שהוטל עיקול על חשבוניתו; לקוח שמתנהל או שהתנהל נגדו בעבר הליך משפטי שמקורו בגביית חוב בינו לבין תאגיד בנקאי אחר.

בנוסף לאמור קובעת ההוראה רשימת שירותים בסיסיים, אותם, ככלל, מחויב הבנק לספק בכל חשבון המתנהל אצלו.

ההוראה חלה על יחידים תושבי ישראל ותיכנס לתוקפה באופן מלא עד ליום 1 בינואר 2015.

הוראת ניהול בנקאי תקין 418 בעניין "פתיחת חשבונות באמצעות האינטרנט"

ההוראה, אשר פורסמה ביום 16 ביולי 2014, מאפשרת לבנק לפתוח ללקוחות חשבונות באופן מקוון ולנהלם, ובלבד שהמבקשים לפתוח חשבון יהיה יחידים, בגירים, תושבי ישראל, ולא יהיו נהנים בחשבון זולת בעלי החשבון. לצורך זה יהיו הלקוחות ואימות פרטיהם יבוצעו הליכים יחודיים, לרבות אימות על סמך העתק מסמכי זהויה, חתימה על הצהרת נהנים באופן מקוון, זהויה באמצעות טכנולוגיית היוועדות חזותית, וביצוע הליך הכר את הלקוח מוגבר. ההוראה קובעת הגבלות שונות בניהול החשבון (סכומי מקסימום - לפעולות, יתרת נכסים בסוף כל יום ולמסגרת לפעילות בכרטיס חיוב, זהות המורשים לפעול בחשבון. סוג וכמות טפסי שיקים שיונפקו ללקוח). ההגבלות תוסרנה לאחר שהלקוח יפקוד את הסניף ויושלם הליך זהויה מלא. תאגיד בנקאי העומד להציע פעילות על פי הוראה זו, יודיע על כך למפקח על הבנקים בכתב לפחות 60 יום מראש.

הוראת ניהול בנקאי תקין 403 בעניין "הטבות לא בנקאיות ללקוחות" והוראת ניהול בנקאי תקין 470 בעניין "כרטיסי חיוב"

ביום 6 ביולי 2014 פורסם תיקון להוראות הנ"ל, המסדיר את תחום ההטבות הלא בנקאיות הניתנות ללקוחות ע"י בנקים וחברות כרטיסי אשראי. במסגרת התיקון נקבע כי ניתן לתת הטבות בנקאיות כגון הפחתה/פטור בתשלום עמלות, הפחתה/תוספת ריבית וכו', אך, ככלל, נאסר לתת הטבה לא בנקאית, כגון מתנה, ובפרט כזו הכובלת את הלקוח. עם זאת, ההוראה מתירה לתת הטבה לא בנקאית בתנאים מסוימים, כגון במסגרת הגשת בקשה להנפקת כרטיס חיוב, החזקתו והשימוש בו (בכפוף למגבלות בהקשר לאשראי מתגלגל) או תשלום כסף בפתיחת חשבון עו"ש בלבד וכו', אך זאת בתנאי שלא יותנו בתנאים שפורטו בהוראה. ההוראה תכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(גילוי נאות ומסירת מסמכים)(תיקון), התשע"ה-2014

ביום 7 באוקטובר 2014 פורסם ברשומות התיקון הנ"ל, הכולל -

- הוראות משלימות ליישום כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), התשס"ח-2008 בהקשר להגדרת "עסק קטן" (חובת מתן דף הסבר לכל אדם המבקש לפתוח חשבון למטרת עסק ותוכנו) ולמסלולי העמלות, לרבות הסמכת המפקח לקבוע הוראות שונות לעניין המידע שיימסר ללקוח בהצטרפות למסלול (בנק ישראל טרם פירסם נוסח סופי לטיוטת החוזר שהפיץ ביום 5.3.14 בנושא המידע הנ"ל).
- חובת פרסום באתר הבנק באינטרנט של שיעורי ריבית מסוימים ומחיר מטבע חוץ, שקבע הבנק.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(גילוי נאות ומסירת מסמכים)(תיקון), התשע"ה-2014

ביום 7 באוקטובר 2014 פורסמה על ידי בנק ישראל טיוטת התיקון הנ"ל, הכוללת -

- חובת פרסום באתר הבנק של חוזים אחידים הנהוגים בבנק.
- הסמכת המפקח לקבוע סוגי חשבונות ותנאים שבהתקיימם לא תידרש חתימת לקוח על הסכמים עם הבנק (במקביל פורסמה מכוח הסמכה זו טיוטת חוזר בענין פתיחת חשבון מקוון).

- הוספת הסדר לענין מסירת עותקי הסכמים/מסמכים באמצעות אתר הבנק.
- הסדר מרכז בנושא מתן הודעה ללקוחות על שינויים.

הצעות חקיקה מטעם המפקח על הבנקים בעקבות דו"ח ועדת זקן

במסגרת יישום דו"ח ועדת זקן, פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטות של הוראות חדשות כמפורט להלן, אשר יחולו ביחס ללקוח שהינו "יחיד" או "עסק קטן" -

- 1. הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח)(תיקון מס' 19), התשע"ג-2013**
הטיוטה מיום 8 ביולי 2013 מסדירה הרחבת הגדרת "עסק קטן" בכללי העמלות גם ליחיד המנהל חשבון למטרת עסק וכן מסמיכה את המפקח על הבנקים לפרסם נתונים בדבר ההכנסה הממוצעת בפועל של לקוחות מקבלת שירותים ושירותי ריביות המשולמות בפועל ללקוחות בעד פקדונות שקליים והנגבות בפועל מלקוחות בעד אשראי, בתאגידים הבנקאיים.
- 2. טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 425 - דוח שנתי ללקוחות התאגידים הבנקאיים**
ביום 11 בספטמבר 2014 פורסמה על ידי בנק ישראל טיוטה מעודכנת להוראת ניהול בנקאי תקין בנושא דוח שנתי ללקוחות התאגידים הבנקאיים. הטיוטה קובעת חובת מסירת דיווח שנתי ללקוחות, ומגדירה את אופן מסירתו ואת פירוט המידע שייכלל בו. על פי הטיוטה יכלול הדיווח מידע מקיף אודות נכסיו והתחייבויותיו של הלקוח. טיוטת ההוראה כוללת אפשרות שהמפקח על הבנקים ירחיב את חובת הדיווח גם למידע אודות דירוג האשראי של הלקוח בתאגיד הבנקאי.
- 3. טיוטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 432 - העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח**
ביום 11 בספטמבר 2014 הופצה על ידי המפקח על הבנקים טיוטה שניה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח. עיקרי התיקון המוצע הם הרחבת האפשרות לבצע תהליכי סגירת חשבון או העברת פעילות באמצעות ערוצי תקשורת נוספים וכן מסירת מידע ללקוח במתכונת דומה לזו שתיקבע בהוראות בנק ישראל מס' 425 בנוגע לדוחות השנתיים ללקוחות.

שוק ההון

א. ייעוץ השקעות, ניהול תיקים וקרנות נאמנות

חוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014

ביום 27 בינואר 2014 פורסם החוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014, אשר במסגרתו תוקן חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, השת"ח-1995 באופן המסמיך את שר האוצר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע סוגי נכסים פיננסיים, אשר ניתן יהיה לתת לגביהם ייעוץ השקעות גם על ידי מי שאינו בעל רישיון ייעוץ לפי החוק. כוונת התיקון לאפשר לשר האוצר לקבוע כי קרן פקדונות ומלוות (קפ"מ) הינה נכס פיננסי כאמור. השלכות תיקון זה עדיין אינן ידועות.

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012

ביום 24 ביולי 2012 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012. הצעת החוק באה להסדיר באופן נפרד את העיסוק בייעוץ השקעות כללי ובשיווק השקעות כללי, שמשמעם מתן שירותי ייעוץ / שיווק השקעות למספר רב של אנשים, שאינו מותאם באופן ספציפי לצרכיו ומאפייניו של לקוח ספציפי ושאינו בו אינטראקציה בין-אישית בין נותן הייעוץ למקבלו. העיסוק בייעוץ השקעות כללי אינו מחייב רישיון אולם מחייב מתן גילויים שונים על ידי היועץ, לרבות גילוי על ניגודי עניינים ופרטים על היועץ והכל בהתאם לאופי הייעוץ הכללי.

בנוסף, מוצע לאפשר הטלת עיצומים כספיים על ידי ועדת אכיפה מנהלית בגין הפרות שעניינן ייעוץ או שיווק השקעות כללי גם על ידי מי שאינו בעל רישיון לפי החוק וכן לאפשר הטלת עיצומים כספיים על ידי רשות ניירות ערך גם על יחיד שאינו בעל רישיון.

התיקון לחוק ככל שיתקבל יכנס לתוקפו שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות.

ב. ניירות ערך

חוק ניירות ערך (תיקון מס' 53), התשע"ד-2013.

ביום 28 באוקטובר 2013 אושר תיקון 53 לחוק ניירות ערך. התיקון נועד לעודד מחזיקים בניירות ערך לממש את זכויות ההצבעה שלהם באמצעות מערכת הצבעה אלקטרונית שתקים הרשות לניירות ערך מבלי להידרש לקבל אישור בעלות בנייר הערך מאת חבר הבורסה. חברי הבורסה יידרשו להמציא למערכת את כל הנתונים הנדרשים על מצביעים פוטנציאליים המחזיקים בניירות ערך באמצעותם וכן להמציא למצביעים הפוטנציאליים הללו את המידע והפרטים הנדרשים להם לצורך הצבעה באסיפה. המודל לא נועד להחליף את האפשרויות הקיימות היום להצבעה באסיפה אלא מהווה ערוץ נוסף למימוש זכויות ההצבעה של המחזיקים בניירות ערך.

התיקון לחוק ייכנס לתוקף ביום תחילתן של תקנות לחוק שיוקצנו לעניין זה. תקנות אלה אושרו ע"י ועדת המדע והטכנולוגיה, אך טרם פורסמו. תחילתן תהיה בתוך 6 חודשים מיום פרסומן.

המלצות הוועדה הבינמשרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל

ביום 29 בדצמבר 2011 פרסמה הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל את המלצותיה הסופיות ביחס להסדרת שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי (להלן: "הוועדה" ו-"הדוח", בהתאמה). לפי הדוח, המונח קסטודי מתייחס לשירות של משמורת ניירות ערך עבור בעליהם באופן שמתעד את זכויות הבעלות של המשקיע ומגן עליהן, וכן מאפשר למשקיע ליהנות מפירותיה של בעלות זו (להלן: "שירותי קסטודי"). הדוח כולל את המלצותיה של הוועדה ביחס להסדרה רגולטורית של שירותי קסטודי בישראל, לרבות בנוגע להשקעות בחו"ל, המתאייחסות, בין היתר, להגדרת מהות שירותי הקסטודי והגופים המעורבים במתן השירותים (כגון: קסטודיאן, מתווך, קסטודיאן צד ג' ותת-קסטודיאן), והגדרת חובות בסיסיות של נותן שירותי קסטודי (הפרדת נכסים, רישום, תיעוד ודיווח, ביקורת וכיו"ב). נאמר בדוח כי ההסדרה, הפיקוח והאכיפה של המלצות הוועדה יבוצעו על ידי הרגולטורים המפקחים הרלוונטיים לגוף שמעניק את שירותי הקסטודי. במכתב מיום 16 בינואר 2013 של המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים, נקבע, בין היתר, כי תאגידים בנקאיים המספקים שירותי קסטודי ללקוחותיהם, בין באופן ישיר (קסטודיאן) ובין באופן עקיף (מתווך), יפעלו על פי המלצות הוועדה, וכי בכוונת המפקח לשלב בעתיד את המלצות הוועדה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין, כאשר עד אז יפרסם המפקח הבהרות לאופן יישום המלצות, ככל שידרש, באמצעות "שאלות ותשובות". הבנק נערך ליישום המלצות הוועדה אשר חלקן נכנסו לתוקף כבר ביום 1 לאוקטובר 2013 וחלקן ביום 1 ביולי 2014.

ג. ייעוץ פנסיוני

התוכנית להגברת התחרות בשוק הייעוץ הפנסיוני

בחודש יוני 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשע"ד-2014, אשר פורסמה גם בחודש מאי 2012, על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, במסגרת התכנית להגברת התחרות בשוק החסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010. טיוטת התקנות קובעת, בין היתר, שגם מבטח יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ושלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. בנוסף, על פי הטיטה שיעור עמלות ההפצה המירבי יורכב משני רכיבים, כאשר הרכיב הראשון יהיה הנמוך מבין 0.2% מהיתרה הצבורה ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מהיתרה הצבורה, והרכיב השני יהיה הנמוך מבין 1.6% מההפקדות השוטפות ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מההפקדות השוטפות. כמו כן מוצע, כי שיעור עמלת ההפצה המירבי בגין קרנות השתלמות יישאר 0.25% מהיתרה הצבורה.

בחודש ספטמבר 2014, פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ד-2014, המחליפה טיוטה קודמת מחודש מאי 2012. הטיטה קובעת, בין היתר, כי דמי עמילות (לרבות עמלת

הפצה) בשל מוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני אך למעט פוליסת ביטוח לתקופה שאינה עולה על שנתיים) ישולמו רק לבעל רישיון חדש שמונה לבקשת לקוח. בעל רישיון לעניין זה מוגדר ככולל סוכני ביטוח שותפים אשר ערכו הסכם בכתב לחלוקה ביניהם של דמי עמילות המתקבלים בעד לקוח. על אף האמור, יתכן תשלום עמלה לסוכן ביטוח שצירף לראשונה מבוטח למוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני), לאחר שמונה בעל רישיון אחר תחתיו, בתנאים ולתקופה המפורטים בטיטה.

ביום 10 במרס 2014 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס' 6), התשע"ד-2014, אשר פורסמה גם בשנת 2012. ההצעה כוללת, בין היתר, הוראות לענין בחירת בעל רישיון על ידי עובד; וכן הצעה להחיל על בעלי רישיון את החובות החלות על מבטח בענין דוחות והודעות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר תוך התאמה מסוימת לגבי תאגידים בנקאיים.

ד. כללי

הוראת בנק ישראל בעניין "פעילות בסחורות"

בחודש יולי 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים את עמדתו בנושא פעילות בסחורות. על פי ההוראה, תאגיד בנקאי אינו רשאי לפעול בסחורות עבור הנוסטרו, ובכלל זה מכשירים פיננסיים נגזרים שנכס הבסיס שלהם הוא סחורה, לרבות נגזרים משובצים. גם פעילות במתכות יקרות נחשבת כפעילות בסחורות, למעט השקעה בזהב המיועד לצרכים מוניטריים.

בנוסף, מגבילה ההוראה את הפעילות המותרת בסחורות עבור לקוחות, וקובעת תנאים לקיומה. תנאים אלה כוללים, בין היתר, ביצוע הפעילות בדרך של תיווך, התחשבות כספית בלבד עם הלקוח ועם הצד הנגדי (למעט במקרים מוגדרים בהם ניתנה הקלה בהקשר זה להסכם עם הצד הנגדי), ותיחום הלקוחות עבורם תבוצע הפעילות ללקוחות כשירים, כהגדרת "לקוח כשיר" בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, וללקוחות הפעילים בתחום הסחורות שבבסיס הנגזרים ובלבד שיש הלימה בין הפעילות בסחורות עבור לקוחות המבוצעת על ידי תאגיד הבנקאי לבין הפעילות העסקית של הלקוח.

ההוראה אינה מגבילה פעילות עבור לקוחות במוצרים פיננסיים סחירים המבוססים על סחורה בה הבנק אינו משמש צד לעסקה.

מועד תחילתה של ההוראה הוא עם פרסומה, והיא תחול על עסקאות שנקשרו או שחודשו עם כניסתה לתוקף.

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

הצעת חוק להעמקת גביית המיסים והגברת האכיפה (אמצעים לאכיפת תשלום מיסים ולהרתעה מפני הלבנת הון) (תיקוני חקיקה והוראת שעה), התשע"ג-2013

ההצעה אושרה בקריאה ראשונה ביום 31.7.13 ובהתאם לה יתוקן חוק איסור הלבנת הון במטרה להגביר את המלחמה בהון השחור שמקורו בעבירות מס חמורות. התיקונים כוללים בעיקר הוספת עבירות מס חמורות כעבירות מקור לפי חוק איסור הלבנת הון (עבירה לפי ס' 220 לפקודת מס הכנסה, לפי ס' 98(ג) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), ולפי ס' 117(ב) או (3) עד (8) או (11) לחוק מס ערך מוסף), וכן מתן סמכויות חקירה, כניסה, תפיסה וחיפוש לפקיד מכס חוקר וקביעת הסדר המאפשר העברת מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון לפקיד מכס חוקר.

צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשע"ד-2014

ביום 2 לפברואר 2014 פורסם תיקון לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001. עיקרי התיקון הינם שינוי בקריטריונים המחייבים דיווח על פעילות בלתי רגילה באופן המחייב דיווח במקרה בו התעורר חשש שמדובר בפעילות האסורה לפי חוק איסור הלבנת הון או חוק מימון טרור, שילוב חובת "הכר את הלקוח" בצו, הטלת חובה לנקוט באמצעים סבירים לאימות זהותם של נהנים ובעלי שליטה. תחילתו של הצו היא תשעה חודשים מיום פרסומו. הבנק נערך ליישום התיקון.

חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012

פורסם ביום 5 באוגוסט 2012 ומטרתו להטיל סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן.

החוק מסמך ועדת שרים להכריז על יחיד ו/או על תאגיד "גורם זר מסייע" בהתקיים תבחינים שונים שמהותם הוכחת סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית ו/או אמצעי נשיאה לנשק כאמור וכן מסמך את הוועדה להכריז על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן". הכרזות אלה תתפרסמנה באמצעות מטה הסנקציות שיוקם על פי החוק.

הכרזה על "גורם זר מסייע" מטילה איסור לקיום פעילות כלכלית עם אותו גורם מוכרז. הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן" מטילה איסור השקעה באותו תאגיד בשיעורים הקבועים בחוק.

המבצע פעילות כלכלית עם מי שהוכרז "גורם זר מסייע" ו/או השקעה בגורם זר שהינו תאגיד שהוכרז כ"תאגיד זר מסייע" דינם מאסר ו/או קנס ו/או חילוט רכוש כמפורט בחוק.

ביום 31 במרס 2014 פורסמו תקנות המאבק בתכנית הגרעין של איראן (מתן הודעות וסדרי עבודה), התשע"ד-2014. התקנות מסדירות את דרכי ההודעה על הכוונה להכריז על גורם זר כ"גורם זר מסייע" או כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן", את אופן הגשת בקשה שלא להכריז או לבטל הכרזה, ואת סדרי עבודת הוועדה המייעצת ומטה הסנקציות שיוקמו בהתאם לחוק. תחילתן של התקנות 10 ימים מיום פרסומן.

ממשל תאגידי וחברות

הוראת המפקח על הבנקים בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

ביום 19 בנובמבר 2013, פרסם הפיקוח על הבנקים את הנוסח המחייב של הוראת ניהול בנקאי תקין A301 "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" ("ההוראה") וכן קובץ שאלות ותשובות בקשר עם יישומה. בהתאם להוראה, על דירקטוריון הבנק לאשר, לפחות אחת לשלוש שנים, מדיניות תגמול שתגובש על ידי ועדת תגמול. מדיניות התגמול תחול על כלל עובדי הבנק, תוך התמקדות במנגנון התגמול לעובדים מרכזיים. בקבוצת העובדים המרכזיים כלולים כל מי שלפעילותו עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק ובין היתר, בכפוף לחריגים מסוימים, נושאי משרה בכירה כהגדרתם בהוראה, מנהל המדווח ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל, עובד שסך התגמול המשווה לו מהבנק בשנה החלפה או בשנה שקדמה לה, עולה על 1,500,000 ש"ח וקבוצות של עובדים הכפופות לאותם הסדרי תגמולים ואשר עשויות, במצטבר, לחשוף את הבנק לסיכון מהותי. בין החריגים כאמור להגדרת עובדים מרכזיים נכללים עובדים (שאינם נושאי משרה) שכל תגמולם נקבע על פי הסכם קיבוצי. ההוראה קובעת הוראות רבות בכל הנוגע לעקרונות נדרשים ביחס לתגמול עובדים מרכזיים, בדגש על התגמול המשתנה ותגמולים בגין סיום ההעסקה. עוד קובעת ההוראה הוראות בדבר מעורבות של גורמי ניהול הסיכונים, בקרה וביקורת בפיתוח מנגנון התגמול ובבחינה כי מדיניות התגמול עקבית עם מסגרת ניהול הסיכונים של הבנק. במקביל להוראה, פרסם הפיקוח על הבנקים תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין 301 שעיקרם עיגון תפקידיה של ועדת תגמול בקשר עם מדיניות התגמול ותגמול של עובדים בבנק. בהתאם להוראה על הבנק לקבוע מדיניות תגמול לא יאוחר מיום 30 בספטמבר 2014. בחודש ספטמבר 2014, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצות ועדת התגמול, מדיניות תגמול ביחס לכלל העובדים והעובדים המרכזיים בהתאם לנדרש על פי ההוראה. מדיניות התגמול בבנק כוללת הגדרה של קבוצת העובדים המרכזיים בבנק; תיאור של מנגנון התגמול לכלל העובדים וכן לקבוצת העובדים המרכזיים השונות ובכלל זה מתייחסת לתגמול קבוע, הסדרי סיום ההעסקה ותגמול משתנה; וכן תיאור של הגורמים המרכזיים המעורבים בתכנון, אישור, יישום וניטור של מנגנון התגמול בבנק. מדיניות התגמול גובשה בהתאם לעקרונות למדיניות תגמול קבוצתית שנקבעו ע"י הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ השולט בבנק בחודש יוני 2014. יצוין, כי ביום 23 בספטמבר, פרסם הפיקוח על הבנקים, טיוטת קובץ שאלות ותשובות ליישום ההוראה ("טיוטה"). בהתאם לטיוטה, בין היתר, תאגיד בנקאי שהיקף העובדים שלו נמוך מ-1000 עובדים יכול שלא לכלול בהגדרת עובד מרכזי עובד שהיה נכלל בהגדרה רק בשל העובדה שהוא מנהל המדווח ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל. בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק, קבוצת העובדים המרכזיים בבנק אינה כוללת עובדים כאמור.

תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312 בענין "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים"

ביום 10 ביולי 2014 פרסם בנק ישראל תיקון לניהול בנקאי תקין מס' 312 בענין "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים". הנוהל תוקן בנושאים רבים, וביניהם, הנושאים הבאים: הקטנת מגבלת החבות הכוללת לכל האנשים הקשורים (מ- 10% מההון הרגולטורי ל- 10% מהון רובד 1 בלבד לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים), קביעת מגבלה פרטנית, מתוך המגבלה הכוללת, לגופים שונים המוגדרים כאיש קשור, ולא רק למרכיבים בקבוצת שליטה (כולל, בין היתר, מגבלת חבות של נושא משרה בבנק (בן זוגו, צאצא ותאגידים בשליטתם) שלא תעלה על 1 מיליון ש"ח, למעט הלוואה לדירור), הרחבת האנשים והגופים שייחשבו איש קשור לבנק (כולל, בין היתר, צאצא של נושא משרה ותאגידים בשליטתו ומי שמחזיק בבנק יותר מ- 5% מסוג אמצעי שליטה) וכן הרחבת היקפי העסקאות עם אנשים קשורים שיובאו לאישור ועדת הביקורת. התיקון ייכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015, פרט לענין הגדרת ההון שיופחת בהדרגה על פני 16 רבעונים עד ליום 31 בדצמבר 2018.

הבנק נערך ליישום התיקון.

הצעת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014

ביום 21 ביולי 2014 פורסמה הצעת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014. הצעת החוק כוללת שני הסדרים עיקריים. האחד, קביעת מנגנון תאגידי לאישור התקשרות למתן תגמול לנושא משרה בכירה או עובד בתאגיד פיננסי העולה על 3.5 מיליון ש"ח בשנה. סכום התגמול מחושב במצטבר בכל החברות באותו אשכול פיננסי. המנגנון כולל אישור ועדת תגמול ובהעדרה ועדת ביקורת, אם קיימת כזו, אישור הדירקטוריון, ברוב של הדירקטורים החיצוניים/הבלתי תלויים (ככל שיש כאלו), ואישור אסיפה כללית. בתאגיד שהוא חברה ציבורית, לאישור האסיפה הכללית נחוץ רוב מיוחס מקרב בעלי מניות המיעוט. ההסדר השני, קביעה כי בהכנסה החייבת במס של תאגיד פיננסי לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושאי משרה בכירה ועובדים מעבר לתקרה של 3.5 מיליון ש"ח בשנה, ומתקרה זו יופחת סכום ההוצאה השנתי של הענקת מניות או זכות לקבלת מניות.

הגדרת התאגידים הפיננסיים עליהם חלה הצעת החוק כוללת, תאגידים בנקאיים, מבטחים, חברות לניהול קופ"ג, חברות לניהול קרנות נאמנות, חברות לניהול תיקים, חברות שיעודן הנפקת מוצרי מדדים ותאגידים השולטים במי מהגופים האמורים ושמתיקיימים בהם קריטריונים נוספים שנקבעו בהצעת החוק.

על פי ההצעה, החוק יחול על התקשרויות שיאושרו מיום פרסום החוק ואילך. התקשרויות שאושרו קודם לפרסומן יהיו טעונים אישור עד לתום שנה מפרסום החוק. אולם, על פי הצעת החוק, ההוראה המגבילה את השיעור המותר לניכוי בהכנסה החייבת של תאגידים פיננסיים תכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015 והיא תחול לגבי עלות שכר שנשא בה התאגיד הפיננסי ממועד זה ואילך.

חוזר המפקח על הבנקים בענין הקדמת מועדי פרסום דוחות כספיים

ביום 29 בספטמבר 2013 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא הקדמת מועד פרסום דוחות לציבור. בחוזר נקבע כי דוחות שנתיים של תאגיד בנקאי העומד בראש קבוצה בנקאית יפורסמו לא יאוחר מחודשיים מתאריך המאזן ודוחות כספיים רבעוניים של תאגידים בנקאיים יפורסמו לא יאוחר מ-45 ימים מתאריך המאזן.

כניסת ההוראה לתוקף תתבצע באופן מדורג, ולענין הדוחות הכספיים הרבעוניים תהיה כלהלן: בשנת 2014 יפורסמו לא יאוחר מתום 55 ימים מתאריך המאזן, בשנת 2015 ולא יאוחר מ-50 ימים מתאריך המאזן ומשנת 2016 ואילך, לא יאוחר מ-45 ימים מתאריך המאזן.

הבנק נערך לפרסום הדוחות במועדים שנקבעו.

חקיקה בינלאומית

FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT - FATCA

התקנות שהותקנו ליישום של חוק ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), נכנסו לתוקף ב-1 ליוני 2014. מטרתו של החוק היא להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ובמסגרתו נדרשים מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם על ידי אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים.

ביום 30 ליוני 2014 נחתם הסכם בילטרלי ("ההסכם") בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (ההסכמים בנושא זה הושגו גם בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם זה הופך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי.

ביום 6 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בענין היערכות ליישום הוראות ה-FATCA בחוזר הבהיר המפקח כי- סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח אשר אינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן הנדרש ליישום הוראות ה-FATCA וסירוב ליתן שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת הוראות ה-FATCA, יחשבו כ"סירוב סביר" לענין חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981.

בהתאם לנדרש ממוסדות פיננסיים שאינם אמריקאיים, נרשמו הבנק וחברות רלוונטיות מקבוצת הבנק אצל רשויות המס האמריקאיות.

הבנק עוקב אחר ההתפתחויות בחקיקה ונערך בהתאם.

חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים עם מדינות ה-OECD לצרכי מס

ביום 28.10.14 הודיע משרד האוצר לארגון לשיתוף פעולה כלכלי של המדינות המפותחות כי ישראל תאמץ את הנוהל של חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (Common Reporting Standard - CRS) וזאת במסגרת המאבק לצמצום ההון השחור. בהתאם לנוהל זה על המוסדות הפיננסיים, ובכללם הבנקים, לערוך הליך לזיהוי בעלי החשבונות המוחזקים בהם ויעבירו לרשות המיסים מידע הנוגע לבעלי חשבונות שהם תושבי מדינות זרות. המידע יכלול את היתרות ואת ההכנסות הפיננסיות.

לשם יישום הוראות הנוהל ידרשו חתימת הסכם בין הרשויות במדינות השונות ותיקוני חקיקה.

הודעה זו הנה בהמשך להצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 200) התשע"ד-2014, אשר פורסמה ביום 29 לינואר 2014, שמטרתה לאפשר חילופי מידע וסיוע בענייני מס בין מדינת ישראל למדינות אחרות לפי הסכם בינלאומי, אף אם אינו הסכם למניעת כפל מס, וכן לקבוע בדין הפנימי את התנאים והמגבלות לחילופי המידע ולסיוע כאמור.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים, שלדעת הנהלת הבנק קיימת בהם מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים, מפורטת בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2013 ולא חל בהם שינוי.

מערכת יחסי העבודה בבנק

קיימים שני ועדי עובדים: ועד המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-800 עובדים בבנק הבינלאומי ובבנק פאג'יי וועד הפקידים אשר מייצג כ-2,200 עובדים בבנק הבינלאומי ובבנק פאג'יי, ושני הוועדים פועלים במסגרת ההסתדרות הכללית.

בבנק פאג'יי קיים הסכם קיבוצי הקובע הצמדה של תנאי הפקידים והמנהלים אצלו לאלה של הפקידים והמנהלים בבנק הבינלאומי, ובבנק הבינלאומי יש הצמדה להסכמים הנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל בע"מ לבין ועדי העובדים אצלו.

ביום 29 באפריל 2013 הודיעו ההסתדרות הכללית וועד ארגון הפקידים בבנק על סכסוך עבודה, וצעדים ארגוניים החל מיום 16 במאי 2013 ואילך, וזאת מהעילות הבאות: טענה בדבר ניסיון להצר את צעדי ועד ארגון הפקידים; טענה בדבר דחיית הדרישה של העובדים להארכת הסכמי העבודה; טענה בדבר התעלמות מדרישת העובדים להסדיר נושא עומס העבודה.

בעקבות ההכרזה על סכסוך העבודה נקטו הפקידים בעיצומים, שהתבטאו בביצוע חלקי של העבודה ביחידות מסוימות, בהשבתה של סניפים, יחידות ועובדים בתחומים מסוימים, באי ביצוע פעילות שיווקית בסניפי הבנק, ובשביתה של כל הפקידים בבנק בימים 11 במאי 2014 ועד ל-13 במאי 2014.

הסניפים בהם שבתו הפקידים כאמור היו פתוחים לקהל, והשירות ניתן על ידי המנהלים ומורשי החתימה.

במהלך חודש יולי הודיע ועד הפקידים על החלטתו להשעות את כל העיצומים בתחום השיווק והשעות הנוספות, בעקבות קיום מה שהוא תיאר כמשא ומתן ענייני ואף אינטנסיבי ועל רקע המצב הבטחוני.

נציגות ארגון הפקידים הגישה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב שלוש "בקשות צד בסכסוך קיבוצי", האחת בנושא תשלום דמי הוועד, האחרת בנושא קיזוז בגין שביתה מהמענק השנתי והשלישית בנושא קיזוז שכר (ביום 1 ביולי 2014) בגין עיצומים בשיווק.

מדיניות התגמול

ביום 19 בנובמבר 2013, פרסם הפיקוח על הבנקים את הנוסח המחייב של הוראת ניהול בנקאי תקין 301A "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" ("ההוראה"). כמו כן פרסם הפיקוח על הבנקים תיקונים להוראת נוהל בנקאי תקין 301, שעיקרם הרכב ותפקידי ועדת התגמול.

ביום 28 בנובמבר 2013 מינה הבנק ועדת תגמול בהרכב כנדרש בנוהל בנקאי 301, לאחר תיקונו. בחודש ספטמבר 2014, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצות ועדת התגמול, מדיניות תגמול ביחס לכלל העובדים והעובדים מרכזיים בהתאם לנדרש על פי ההוראה. לפרטים בדבר ההוראה ואימוץ מדיניות תגמול על ידי הבנק ראה בפרק עדכוני חקיקה, "הוראת המפקח על הבנקים בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי".

תכנית מענקים לחברי ההנהלה

ביום 31 בינואר 2013 הוחלט לאמץ תוכנית מענקים למנכ"ל ולמנהלים בכירים בבנק, שאושרה על ידי הדירקטוריון הבנק ותחילתה מיום 1 בינואר 2013. ראה באור 13 ה' בדוחות הכספיים השנתיים.

בחודש ספטמבר 2014, לאחר אישור ועדת התגמול, ובהתאם להוראות מדיניות התגמול, החליט דירקטוריון הבנק לאשר תיקונים מסוימים בתוכנית המענקים למנהלים בכירים בבנק. עיקרי התיקונים בתכנית המענקים נוגעים להתאמת הוראות תכנית המענקים למדיניות התגמול ולהוראה בנושאים הבאים: הגדלת פריסת תשלומי המענק השנתי; אי תשלום כל יתרת מנות המענק הנדחה במועד סיום הכהונה; הארכת תקופת ההבשלה של כתבי האופציות למניות הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ שיוענקו, ככל שיוענקו, למנכ"ל; שינוי באופן חלוקת התקציב והגבלת היקף שיקול הדעת בקביעת המענק השנתי למנהלים בכירים שאינם המנכ"ל; הרחבת סמכות הדירקטוריון להפחית מענקים שנתיים; והתניית אישור מענקים שנתיים למנהלים הבכירים במקרה שהבנק לא עמד בתשואה להון הנדרשת בתשלום מענקים שנתיים לעובדים באותה השנה. התיקונים בתכנית אינם כוללים שינוי בסך תקציבי המענק למנכ"ל או לכלל המנהלים הבכירים בבנק.

קוד אתי

דירקטוריון הבנק אישר את הקוד האתי של הבנק בחודש אוגוסט 2012, במטרה לקדם אתיקה ולהטמיע נורמות התנהגות ראויות בקרב מנהלי הבנק ועובדיו. הקוד האתי מפורסם בפורטל הבנק ומחולק במעמד קבלת עובד חדש לבנק. בחברת האם קיימת ועדת אתיקה וראש אגף פיננסים ומשאבים הינו חבר בוועדה.

מבנה ארגוני ומערך סניפים

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, מונה הבנק 23 סניפים ושלוחות, הכוללים שלוחה המשמשת בלעדית כמשווקת משכנתאות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ובנוסף שני מרכזי יעוץ אזוריים להשקעות בירושלים וברחובות.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי ה-PCAOB.

לדוחות צורף דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, וכן הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 בספטמבר 2014 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד

גילוי בדבר המבקר הפנימי הינו כמפורט בדוח הדירקטוריון לשנת 2013.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

בעל השליטה בבנק פועלי אגודת ישראל הינו הבנק הבינלאומי שמחזיק נכון ליום 30 בספטמבר 2014 100% ממניות הבנק. הבנק הבינלאומי מוחזק על ידי פיבי בשיעור של 48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור, ה"ה מיכאל וחלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע לאחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק הבינלאומי.

יצוין כי בהתאם לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, הבנק הבינלאומי עונה על הקריטריונים להגדרת גוף פיננסי משמעותי. כמו כן פיבי ציינה בדוחותיה כי פז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") תענה לכאורה על הגדרת תאגיד ריאלי משמעותי. לאור זאת, ובהתאם למצב הדברים הקיים במועד זה, לאחר תום תקופת המעבר של 6 שנים מפרסומו של החוק, בעלי השליטה בבנק הבינלאומי לא יוכלו לשלוט במקביל בבנק הבינלאומי ובפז.

תהליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, מר ינון שויקה והחשבונאי הראשי, ד"ר רו"ח אליה חבה, האחראי על הדיווח הכספי בבנק.

בהתאם להוראות SOX 302, מדי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל, ובהשתתפות החשבונאי הראשי, האחראי על ניהול הסיכונים בבנק, האחראי על האשראי בבנק, מנהלי המערכים מחברת האם שכפופים לדירקטוריון ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן ליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי, ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים.

בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינם בהנהלת הבנק, בוועדת הגילוי וכן בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

מדי רבעון מקיימת ועדת חובות בעייתיים של הדירקטוריון דיון בהפרשות להפסדי אשראי, לצורך אישור ההפרשות להפסדי אשראי והפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. כמו כן, במסגרת ועדה זו ניתנת סקירה על החובות הבעייתיים לסיווגים השונים.

ועדת הביקורת של הדירקטוריון מתכנסת לדיון מקדמי מפורט בטיטות הדוחות הכספיים. הדיון נערך בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי, ורואה החשבון המבקר של הבנק. בדיון נדונות גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. בנוסף, דנה ועדת הביקורת מדי רבעון בממצאי ועדות הגילוי לפי הוראות SOX 302. בסיום הדיון ועדת הביקורת ממליצה בפני הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיטות של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים.

בהתאם להוראות בנק ישראל, לפחות חמישית מכלל חברי הדירקטוריון ולפחות שניים מחברי ועדת הביקורת יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. בפועל 4 מתוך 8 חברי הדירקטוריון ו-3 מתוך 4 חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

בישיבת הדירקטוריון הדנה באישור הדוחות הכספיים של הבנק, משתתפים חברי הנהלת הבנק, החשבונאי הראשי, מנהל הסיכונים הראשי ורואה החשבון המבקר. במסגרת הדיון במליאה, מציג המנכ"ל את התוצאות הכספיות של הבנק והשוואה לתקופות קודמות כולל השוואת תקציב מול ביצוע. במעמד זה מתקיים דיון במהלכו משיבים נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון מתקבלת החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

החלטות בדבר התחייבויות שיפוי ופטור לנושאי משרה

ביום י' באדר התש"ע, 24 בפברואר 2010, אישר דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת) מתן פטור לדירקטורים ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק וויתור על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה.

סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון של הבנק לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי.

הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 7 באפריל 2010.

תיקון תקנות ההתאגדות של הבנק ועדכון ההתחייבויות לשיפוי לדירקטורים ולנושאי משרה בבנק

בחודש נובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק (ולאחר תיקון תקנון ההתאגדות של הבנק כנדרש), מתן התחייבויות שיפוי בנוסח מתוקן, המרחיב את החביות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבות השיפוי וזאת בהתאם לחוק החברות (תיקון מס' 3) התשס"ה-2005, חוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010, וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן - "כתב שיפוי מתוקן"), לדירקטורים המכהנים במועד אישור האסיפה ואשר יכהנו מעת לעת בבנק.

יצוין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר, בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מאפריל 2010.

בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

פעילות הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קיים 9 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-ספטמבר 2014 ו-26 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

ינון שויקה
מנהל כללי

אבי חפץ
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח:
כ' במרחשון התשע"ה
13 בנובמבר 2014

סקירת ההנהלה

תוכן

עמוד	נושא	תוספת
82	שיעורי הכנסות והוצאות ריבית לשלושה חודשים	א
86	שיעורי הכנסות והוצאות ריבית לתשעה חודשים	
90	ניתוח החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית	ב
96	סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי המשק	ג

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2013			2014		
שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח	
6.64	33.5	2,068.5	6.45	33.8	2,146.3
3.54	4.2	481.1	1.65	1.7	413.9
1.22	1.3	428.6	0.50	0.5	401.7
3.28	2.0	246.9	0.79	0.5	253.4
3.00	0.1	13.5	-	-	1.0
-	-	19.6	-	-	25.4
5.14	41.1	3,258.2	4.58	36.5	3,241.7
		130.0			140.3
		38.4			121.1
		3,426.6			3,503.1

נכסים נושאי ריבית
אשראי לציבור ⁽²⁾
פקדונות בבנקים
פקדונות בבנקים מרכזיים
אגרות חוב מוחזקות לפדיון
וזמינות למכירה ⁽³⁾
אגרות חוב למסחר
נכסים אחרים
סך כל הנכסים נושאי ריבית
חיבים בגין כרטיסי אשראי
שאינם נושאים ריבית
נכסים אחרים שאינם נושאים
ריבית ⁽⁴⁾
סך כל הנכסים

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).

(2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של רווחים/הפסדים בגין אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך 0.9 מיליון ש"ח (2013 - 0 מיליון ש"ח).

(4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(5) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

(6) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2013			2014		
שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח	
-	-	143.7	-	-	103.0
(1.28)	(5.9)	1,857.1	(0.46)	(1.9)	1,670.0
-	-	2.7	-	-	2.1
-	-	57.4	(0.72)	(0.1)	55.9
(9.16)	(3.1)	140.0	(4.92)	(1.7)	140.8
-	-	-	-	-	-
(1.65)	(9.0)	2,200.9	(0.75)	(3.7)	1,971.8
		715.8			927.6
		130.0			137.1
		29.9			91.4
		3,076.6			3,127.9
		350.0			375.2
		3,426.6			3,503.1
3.49			3.83		
4.00	32.1	3,258.2	4.11	32.8	3,241.7

התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור לפי דרישה
פקדונות הציבור לזמן קצוב
פקדונות הממשלה
פקדונות מבנקים
איגרות חוב
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
זכאים בגין כרטיסי אשראי
שאינם נושאים ריבית
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית
סך כל ההתחייבויות
סך כל האמצעים ההוניים
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
פער הריבית
תשואה נטו⁽⁵⁾ על נכסים נושאי ריבית

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2013			2014		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא צמוד					
5.00	34.8	2,834.3	4.85	34.1	2,862.6
(0.68)	(3.1)	1,840.1	(0.26)	(1.0)	1,563.4
4.32			4.59		
מטבע ישראלי צמוד למדד					
6.70	6.2	379.6	2.76	2.3	337.3
(7.67)	(5.9)	316.4	(2.98)	(2.7)	366.4
(0.97)			(0.22)		
מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ					
0.91	0.1	44.3	0.96	0.1	41.8
-	-	44.4	-	-	42.0
0.91			0.96		
סך פעילות בישראל					
5.14	41.1	3,258.2	4.58	36.5	3,241.7
(1.65)	(9.0)	2,200.9	(0.75)	(3.7)	1,971.8
3.49			3.83		

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

תוספת א' (המשך)

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2013 מול 2012 ⁽⁶⁾			2014 מול 2013 ⁽⁶⁾		
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי		
שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות
מיליוני ש"ח					
(4.4)	(4.7)	0.3	0.3	(0.9)	1.2
(2.9)	(1.3)	(1.6)	(4.9)	(4.7)	(0.2)
(7.3)	(6.0)	(1.3)	(4.6)	(5.6)	1.0
(5.1)	(4.3)	(0.8)	(4.0)	(3.8)	(0.2)
0.5	0.8	(0.3)	(1.3)	(1.3)	-
(4.6)	(3.5)	(1.1)	(5.3)	(5.1)	(0.2)

נכסים נושאי ריבית

אשראי לציבור

נכסים נושאי ריבית אחרים

סך כל הכנסות הריבית

התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור

התחייבויות נושאי ריבית אחרות

סך כל הוצאות הריבית

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2013			2014		
שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח	
6.65	101.7	2,054.2	6.40	102.2	2,144.7
2.58	9.3	481.3	1.12	3.7	440.3
1.53	5.8	507.2	0.73	2.0	367.5
2.35	4.5	255.8	0.72	1.2	223.9
2.62	0.2	10.2	-	-	2.2
-	-	14.2	3.11	0.4	17.2
4.90	121.5	3,322.9	4.59	109.5	3,195.8
		131.8			138.0
		74.5			113.7
		3,529.2			3,447.5

נכסים נושאי ריבית
אשראי לציבור ⁽²⁾
פקדונות בבנקים
פקדונות בבנקים מרכזיים
אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾
אגרות חוב למסחר
נכסים אחרים
סך כל הנכסים נושאי ריבית
חיבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾
סך כל הנכסים

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבעי ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).

(2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכח/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של רווחים/הפסדים בגין אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך 0.7 מיליון ש"ח (2013 - 0.2 מיליון ש"ח).

(4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(5) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

(6) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

תוספת א' (המשך)

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2013			2014		
הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח	
-	-	145.8	-	-	132.9
(1.27)	(18.6)	1,960.5	(0.48)	(6.1)	1,687.5
-	-	2.7	-	-	2.6
-	-	65.3	(0.23)	(0.1)	57.0
(6.34)	(6.5)	137.7	(3.75)	(3.9)	139.3
-	-	1.0	-	-	0.1
(1.45)	(25.1)	2,313.0	(0.67)	(10.1)	2,019.4
		672.6			841.4
		131.8			137.0
		69.5			82.7
		3,186.9			3,080.5
		342.3			367.0
		3,529.2			3,447.5
3.45			3.92		
3.89	96.4	3,322.9	4.17	99.4	3,195.8

התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור לפי דרישה
פקדונות הציבור לזמן קצוב
פקדונות הממשלה
פקדונות מבנקים
איגרות חוב
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
זכאים בגין כרטיסי אשראי
שאינם נושאים ריבית
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית
סך כל ההתחייבויות
סך כל האמצעים ההוניים
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
פער הריבית
תשואה נטו⁽²⁾ על נכסים נושאי ריבית

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2013			2014		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח	
5.01	108.9	2,918.7	4.98	104.8	2,822.6
(0.91)	(13.4)	1,962.5	(0.36)	(4.4)	1,629.1
4.10			4.62		
4.61	12.4	361.0	1.85	4.6	331.6
(5.11)	(11.7)	307.2	(2.19)	(5.7)	348.6
(0.50)			(0.34)		
0.62	0.2	43.2	0.32	0.1	41.6
-	-	43.3	-	-	41.7
0.62			0.32		
4.90	121.5	3,322.9	4.59	109.5	3,195.8
(1.45)	(25.1)	2,313.0	(0.67)	(10.1)	2,019.4
3.45			3.92		

מטבע ישראלי לא צמוד
סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד
סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ
סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית
סך פעילות בישראל
סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

תוספת א' (המשך)

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2013 מול 2012 ⁽⁶⁾			2014 מול 2013 ⁽⁶⁾		
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי		
שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות
מיליוני ש"ח					
(12.6)	(13.8)	1.2	0.5	(3.8)	4.3
(10.5)	(9.0)	(1.5)	(12.5)	(11.0)	(1.5)
(23.1)	(22.8)	(0.3)	(12.0)	(14.8)	2.8
(14.9)	(13.8)	(1.1)	(12.5)	(11.5)	(1.0)
(0.2)	0.2	(0.4)	(2.5)	(2.3)	(0.2)
(15.1)	(13.6)	(1.5)	(15.0)	(13.8)	(1.2)

נכסים נושאי ריבית

אשראי לציבור

נכסים נושאי ריבית אחרים

סך כל הכנסות הריבית

התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור

התחייבויות נושאי ריבית אחרות

סך כל הוצאות הריבית

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית

מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	2.6	4.9	16.1	63.8	142.3	2,774.9
-	-	-	0.3	-	-	-
-	2.6	4.9	16.4	63.8	142.3	2,774.9
-	0.9	7.4	33.4	80.3	67.7	2,451.8
-	-	-	-	-	-	-
-	0.9	7.4	33.4	80.3	67.7	2,451.8
-	1.7	(2.5)	(17.0)	(16.5)	74.6	323.1
363.4	363.4	361.7	364.2	381.2	397.7	323.1

החשיפה המצטברת במגזר

(6) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

תוספת ב'

31 בדצמבר 2013			30 בספטמבר 2013			30 בספטמבר 2014				
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	ללא תקופת פירעון (1)	מעל 20 שנים
בשנים	%		בשנים	%		בשנים	%	מיליוני ש"ח		
0.1	3.15	3,182.7	0.2	3.71	3,026.4	0.1	1.86	3,023.2	18.6	-
1.7		0.2	1.0		0.2	1.9		0.3	-	-
⁽⁶⁾ 0.6		3,182.9	⁽⁶⁾ 0.2		3,026.6	⁽⁶⁾ 0.1		3,023.5	18.6	-
0.1	1.07	2,810.0	0.1	1.08	2,720.7	0.1	0.48	2,641.5	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 0.1		2,810.0	⁽⁶⁾ 0.1		2,720.7	⁽⁶⁾ 0.1		2,641.5	-	-
										-
										363.4

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית (המשך)

30 בספטמבר 2014

מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל 3 חודשים ועד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח						
-	165.9	35.1	67.6	69.6	5.6	47.8
-	-	-	-	-	-	-
-	165.9	35.1	67.6	69.6	5.6	47.8
20.7	161.0	36.1	66.2	31.7	8.1	82.7
-	-	-	-	-	-	-
20.7	161.0	36.1	66.2	31.7	8.1	82.7
(20.7)	4.9	(1.0)	1.4	37.9	(2.5)	(34.9)
(14.9)	5.8	0.9	1.9	0.5	(37.4)	(34.9)
-	-	-	-	-	31.6	16.9
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	31.6	16.9
-	-	-	0.4	1.0	0.1	47.3
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	0.4	1.0	0.1	47.3
-	-	-	(0.4)	(1.0)	31.5	(30.4)
(0.3)	(0.3)	(0.3)	(0.3)	0.1	1.1	(30.4)

מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין

מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם

בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין

מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם

בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות, ראה לעיל.

תוספת ב' (המשך)

31 בדצמבר 2013			30 בספטמבר 2013			30 בספטמבר 2014				
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון (1)	מעל 20 שנים
בשנים	%		בשנים	%		בשנים	%		מיליוני ש"ח	
4.0	1.80	332.2	4.1	1.99	395.1	3.8	1.05	393.8	2.2	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 4.0		332.2	⁽⁶⁾ 4.1		395.1	⁽⁶⁾ 3.8		393.8	2.2	-
4.3	1.77	364.5	4.4	1.99	359.1	4.0	0.97	406.5	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 4.3		364.5	⁽⁶⁾ 4.4		359.1	⁽⁶⁾ 4.0		406.5	-	-
										-
										(14.9)
0.1	0.67	43.7	0.1	0.73	47.1	0.1	0.71	48.5	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 0.1		43.7	⁽⁶⁾ 0.1		47.1	⁽⁶⁾ 0.1		48.5	-	-
0.1	0.28	43.6	0.1	0.32	47.2	0.1	0.42	48.8	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 0.1		43.6	⁽⁶⁾ 0.1		47.2	⁽⁶⁾ 0.1		48.8	-	-
										-
										(0.3)

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית (המשך)

30 בספטמבר 2014

מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח						
-	168.5	40.0	83.7	133.4	179.5	2,839.6
-	-	-	0.3	-	-	-
-	168.5	40.0	84.0	133.4	179.5	2,839.6
20.7	161.9	43.5	100.0	113.0	75.9	2,581.8
-	-	-	-	-	-	-
20.7	161.9	43.5	100.0	113.0	75.9	2,581.8
(20.7)	6.6	(3.5)	(16.0)	20.4	103.6	257.8
348.2	368.9	362.3	365.8	381.8	361.4	257.8

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות, ראה לעיל.

תוספת ב' (המשך)

31 בדצמבר 2013			30 בספטמבר 2013			30 בספטמבר 2014				
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון (1)	מעל 20 שנים
בשנים	%		בשנים	%		בשנים	%		מיליוני ש"ח	
0.5	2.11	3,558.6	0.6	2.39	3,468.6	0.5	1.12	3,465.5	20.8	-
1.7		0.2	1.0		0.2	1.9		0.3	-	-
⁽⁶⁾ 0.5		3,558.8	⁽⁶⁾ 0.6		3,468.8	⁽⁶⁾ 0.5		3,465.8	20.8	-
0.5	1.70	3,218.1	0.6	1.9	3,127.0	0.6	0.92	3,096.8	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 0.5		3,218.1	⁽⁶⁾ 0.6		3,127.0	⁽⁶⁾ 0.6		3,096.8	-	-
										-
										348.2

סקירת ההנהלה

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

30 בספטמבר 2014								
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזניים ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾		
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾								
ייתר הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁵⁾	חובות (2)	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל
מיליוני ש"ח								
ציבור - מסחרי								
0.2	0.1	0.2	-	0.3	22.3	22.7	0.3	22.7
6.9	0.3	0.8	11.2	18.8	151.1	187.9	18.8	187.9
13.8	(7.0)	(6.5)	4.7	26.1	304.3	543.1	26.1	543.1
0.9	(0.8)	(1.1)	3.7	4.0	83.9	88.2	4.0	88.2
4.8	2.3	1.1	7.5	11.6	332.0	455.9	11.6	455.9
0.1	-	-	0.2	0.5	80.1	91.9	0.5	91.9
1.1	(0.2)	(0.2)	1.6	2.0	24.0	36.3	2.0	36.3
0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	4.5	9.8	0.1	9.8
0.2	(0.1)	-	0.1	0.3	40.0	64.9	0.3	64.9
2.4	0.1	0.3	1.0	2.8	120.4	156.4	2.8	156.4
3.9	2.0	1.2	5.7	10.8	475.8	639.4	10.8	639.4
34.4	(3.2)	(4.1)	35.8	77.3	1,641.0	2,299.1	77.3	2,299.1
16.0	0.4	0.8	11.3	39.5	722.0	1,087.8	39.5	1,087.8
50.4	(2.8)	(3.3)	47.1	116.8	2,363.0	3,386.9	116.8	3,386.9
-	-	-	-	-	498.3	498.3	-	541.3
-	-	-	-	-	-	-	-	175.3
50.4	(2.8)	(3.3)	47.1	116.8	2,861.3	3,885.2	116.8	4,103.5
סך הכל								

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 2,861.3 מיליון ש"ח, 218.3 מיליון ש"ח ו- 1,023.9 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני, נחות או בהשגחה מיוחדת.

תוספת ג'

30 בספטמבר 2013									
חובות(2) וסיכון אשראי חוץ מאזני(3)						סיכון אשראי כולל(1)			
הפסדי אשראי(4)			פגום	בעייתי (5)	חובות (2)	סך הכל	בעייתי (5)	סך הכל	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי							
סכומים מדווחים									
מיליוני ש"ח									
0.1	-	0.1	-	0.2	4.8	5.4	0.2	5.4	ציבור - מסחרי
7.4	2.8	(0.7)	11.5	13.7	154.6	189.2	13.7	189.2	חקלאות
12.8	(0.2)	(0.6)	56.9	78.1	347.8	484.6	78.1	484.6	תעשייה
									בינוי ונדל"ן - בינוי
0.9	(0.2)	(1.9)	3.9	4.3	74.5	79.0	4.3	79.0	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	-	-	-	1.2	1.2	-	1.2	חשמל ומים
9.2	5.9	5.3	17.2	26.0	313.8	460.9	26.0	460.9	מסחר
									בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
0.1	2.0	0.3	0.2	0.5	60.9	69.3	0.5	69.3	תחבורה ואחסנה
1.5	(0.4)	0.7	1.4	3.4	19.5	31.5	3.4	31.8	תקשורת ושירותי מחשב
0.2	0.1	-	0.1	0.2	5.7	10.5	0.2	10.5	שירותים פיננסיים
-	0.1	-	2.4	2.4	59.4	88.5	2.4	88.5	שירותים עסקיים ואחרים
2.6	0.3	(0.1)	1.7	2.3	125.0	150.6	2.3	150.6	שירותים ציבוריים וקהילתיים
4.8	0.3	1.7	8.1	22.0	449.9	612.6	22.0	612.6	סך הכל מסחרי
39.6	10.7	4.8	103.4	153.1	1,617.1	2,183.3	153.1	2,183.6	אנשים פרטיים
14.5	2.2	0.3	11.3	37.0	629.3	979.9	37.0	979.9	סך הכל ציבור
54.1	12.9	5.1	114.7	190.1	2,246.4	3,163.2	190.1	3,163.5	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	377.3	377.3	-	379.9	ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	276.6	סך הכל
54.1	12.9	5.1	114.7	190.1	2,623.7	3,540.5	190.1	3,820.0	

ציבור - מסחרי

חקלאות
תעשייה
בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
חשמל ומים
מסחר
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
תחבורה ואחסנה
תקשורת ושירותי מחשב
שירותים פיננסיים
שירותים עסקיים ואחרים
שירותים ציבוריים וקהילתיים
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 2,623.7 מיליון ש"ח, 279.5 מיליון ש"ח ו- 916.8 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סקירת ההנהלה

תוספת ג' (המשך)

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2013								
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾							סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾								
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁵⁾	חובות ⁽²⁾	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל
מיליוני ש"ח								
0.1	-	0.1	0.1	0.1	7.1	7.8	0.1	7.8
6.6	2.4	(2.0)	11.2	13.5	138.6	169.9	13.5	169.9
13.2	0.8	0.7	53.2	81.5	350.4	512.9	81.5	512.9
1.2	(0.3)	(1.7)	4.2	4.3	78.2	83.1	4.3	83.1
-	-	-	-	-	5.2	5.2	-	5.2
6.1	9.1	5.3	10.1	17.6	317.2	465.1	17.6	465.1
0.1	2.0	0.3	0.2	0.3	61.4	69.9	0.3	69.9
1.1	(1.8)	(1.1)	1.7	3.0	18.8	31.0	3.0	31.0
0.1	0.2	0.1	-	-	6.1	10.0	-	10.0
-	0.1	-	2.3	2.3	66.1	92.0	2.3	92.0
2.1	0.2	(0.5)	1.2	2.0	117.8	146.4	2.0	146.4
4.7	0.1	1.4	7.5	21.4	422.1	605.8	21.4	605.8
35.3	12.8	2.6	91.7	146.0	1,589.0	2,199.1	146.0	2,199.1
15.6	2.2	1.4	12.0	43.3	657.4	1,023.6	43.3	1,023.6
50.9	15.0	4.0	103.7	189.3	2,246.4	3,222.7	189.3	3,222.7
-	-	-	-	-	598.7	598.7	-	600.8
-	-	-	-	-	-	-	-	231.2
50.9	15.0	4.0	103.7	189.3	2,845.1	3,821.4	189.3	4,054.7

ציבור - מסחר

חקלאות
תעשייה
בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
חשמל ומים
מסחר
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
תחבורה ואחסנה
תקשורת ושירותי מחשב
שירותים פיננסיים
שירותים עסקיים ואחרים
שירותים ציבוריים וקהילתיים
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 2,845.1 מיליון ש"ח, 233.3 מיליון ש"ח ו-976.3 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, נחות או בהשגחה מיוחדת.

הצהרה (Certification)

אני, ינון שויקה, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן : "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2014 (להלן : "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן :
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח ;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחינו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו ; וכן
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי ; וכן
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

.....
י. שויקה

מנהל כללי

כ' במרחשון התשע"ה
13 בנובמבר 2014

הצהרה (Certification)

אני, ד"ר אליה חבה, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן : "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2014 (להלן : "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן :
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח ;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחינו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו ; וכן
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי ; וכן
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

.....
ד"ר א. חבה
חשבונאי ראשי

כ' במרחשון התשע"ה
13 בנובמבר 2014

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2014

תוכן העניינים

עמוד

103

דוח סקירה של רואה החשבון

תמצית דוחות כספיים ביניים (בלתי מבוקרים)

104

תמצית מאזן

105

תמצית דוח רווח והפסד

106

תמצית דוח על הרווח הכולל

107

תמצית דוח על השינויים בהון

109

תמצית דוח על תזרימי מזומנים

111

באורים לתמצית הדוחות הכספיים

עמוד לבן

טלפון 03 884 8000
פקסימיליה 03 884 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 809
תל אביב 61006

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי ליום 30 בספטמבר 2014 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

כ' במרחשון התשע"ה
13 בנובמבר 2014

תמצית מאזן

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2013	2013	2014
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
מבוקר	בלתי מבוקר	
1,097.8	972.1	897.3
233.3	279.5	218.3
2,246.4	2,246.4	2,363.0
(43.1)	(46.5)	(41.1)
2,203.3	2,199.9	2,321.9
21.0	20.0	19.9
46.7	44.9	42.9
3,602.1	3,516.4	3,500.3
2,811.0	2,717.6	2,666.0
87.5	92.6	86.6
2.7	2.6	3.2
137.9	141.8	141.8
207.6	205.2	221.1
3,246.7	3,159.8	3,118.7
355.4	356.6	381.6
3,602.1	3,516.4	3,500.3

נכסים

מזומנים ופיקדונות בבנקים
ניירות ערך
אשראי לציבור
הפרשה להפסדי אשראי
אשראי לציבור, נטו
בניינים וציוד
נכסים אחרים
סך כל הנכסים

התחייבויות והון

פיקדונות הציבור
פיקדונות מבנקים
פיקדונות הממשלה
כתבי התחייבות נדחים
התחייבויות אחרות (מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 9.3, 7.6 ו-7.8 מיליון ש"ח ב-30.9.14, 30.9.13 וב-31.12.13 בהתאמה)
סך כל ההתחייבויות
סך כל ההון
סך כל ההתחייבויות וההון

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ד"ר א. חבה
חשבונאי ראשי

י. שויקה
מנהל כללי

א. חפץ
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים :
כ' במרחשון התשע"ה, 13 בנובמבר 2014

תמצית דוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2013	2013	2014	2013	2014
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
157.0	121.5	109.5	41.1	36.5
29.0	25.1	10.1	9.0	3.7
128.0	96.4	99.4	32.1	32.8
4.0	5.1	(3.3)	1.5	(1.0)
124.0	91.3	102.7	30.6	33.8
2.9	1.4	4.2	1.0	1.3
110.5	81.1	79.3	27.2	26.6
0.5	-	-	-	-
113.9	82.5	83.5	28.2	27.9
95.7	72.2	74.4	23.7	25.9
27.0	20.4	23.4	7.0	8.7
53.4	41.5	42.2	13.3	12.7
176.1	134.1	140.0	44.0	47.3
61.8	39.7	46.2	14.8	14.4
23.3	15.0	20.0	4.9	5.9
38.5	24.7	26.2	9.9	8.5
759.1	487.0	516.6	195.2	167.6

הכנסות ריבית
הוצאות ריבית
הכנסות ריבית, נטו
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי
אשראי
הכנסות ריבית, נטו לאחר
הוצאות בגין הפסדי אשראי

הכנסות שאינן מריבית
הכנסות מימון שאינן מריבית
עמלות
הכנסות אחרות
סך הכל הכנסות שאינן מריבית

הוצאות תפעוליות ואחרות
משכורות והוצאות נלוות
אחזקה ופחת בנינים וציוד
הוצאות אחרות
סך הכל הוצאות התפעוליות
והאחרות

רווח לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות
הבנק

רווח למניה בש"ח
רווח נקי למניה

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2013	2013	2014	2013	2014
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
38.5	24.7	26.2	9.9	8.5
				רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
				רווח כולל אחר, לפני מסים :
-	-	-	(0.3)	(0.8)
				התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
-	-	-	(0.3)	(0.8)
				רווח כולל אחר, לפני מסים
-	-	-	0.1	0.3
				השפעת המס המתייחס
-	-	-	(0.2)	(0.5)
				רווח כולל אחר, לאחר מיסים
38.5	24.7	26.2	9.7	8.0
				הרווח הכולל המתייחס לבעלי מניות הבנק

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון

א. דוח על השינויים בהון לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2014 ולשנת 2013

סך הכל הון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון המניות הנפרע
מליוני ש"ח			
373.6	359.9	0.7	13.0
8.5	8.5	-	-
(0.5)	-	(0.5)	-
381.6	368.4	0.2	13.0
יתרה ליום 30 ביוני 2014 (בלתי מבוקר)			
רווח נקי			
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס			
346.9	333.5	0.4	13.0
9.9	9.9	-	-
(0.2)	-	(0.2)	-
356.6	343.4	0.2	13.0
יתרה ליום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)			
רווח נקי			
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס			
346.9	333.5	0.4	13.0
9.9	9.9	-	-
(0.2)	-	(0.2)	-
356.6	343.4	0.2	13.0
יתרה ליום 30 בספטמבר 2013 (בלתי מבוקר)			

ב. דוח על השינויים בהון לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2014 ולשנת 2013

סך הכל הון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון המניות הנפרע
מליוני ש"ח			
355.4	342.2	0.2	13.0
26.2	26.2	-	-
-	-	-	-
381.6	368.4	0.2	13.0
יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)			
רווח נקי			
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס			
331.9	318.7	0.2	13.0
24.7	24.7	-	-
-	-	-	-
356.6	343.4	0.2	13.0
יתרה ליום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)			
רווח נקי			
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס			
331.9	318.7	0.2	13.0
24.7	24.7	-	-
-	-	-	-
356.6	343.4	0.2	13.0
יתרה ליום 30 בספטמבר 2013 (בלתי מבוקר)			

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)

ג. דוח על השינויים בהון לשנת 2013 (מבוקר)

סך הכל הון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון המניות הנפרע
מליוני ש"ח			
331.9	318.7	0.2	13.0
38.5	38.5	-	-
(15.0)	(15.0)	-	-
-	-	-	-
355.4	342.2	0.2	13.0

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)

רווח נקי

דיבידנד ששולם

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 31 דצמבר 2013 (מבוקר)

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2014	2013	2014	2013	2013
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר
8.5	9.9	26.2	24.7	38.5
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
רווח נקי לתקופה				
התאמות:				
0.7	0.5	1.9	1.6	2.2
פחת על בניינים וציוד				
-	-	0.1	-	-
הפסד ממימוש בניינים וציוד				
(1.0)	1.5	(3.3)	5.1	4.0
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי				
0.3	(0.2)	1.0	1.1	0.5
פיצויי פרישה - גידול בעודף				
(0.5)	(0.6)	(1.8)	(1.1)	(1.6)
העתודה על היעודה				
מיסים נדחים, נטו				
(0.3)	(1.1)	0.9	(3.1)	(1.5)
הפסד (רווח) משינוי ערך ניירות ערך לפדיון ושינוי ערך ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה				
(0.1)	(0.3)	(0.4)	(0.4)	(0.6)
רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר				
שינוי נטו בנכסים שוטפים				
(1.5)	59.6	18.3	76.9	59.5
פקדונות בבנקים				
(72.5)	(66.8)	(115.3)	(92.6)	(94.9)
אשראי לציבור				
(5.4)	6.1	(3.4)	(20.6)	1.2
ניירות ערך למסחר				
(2.6)	(7.2)	5.6	(12.8)	(14.1)
נכסים אחרים				
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות				
(5.0)	17.9	(0.9)	(5.8)	(10.9)
פיקדונות מבנקים				
(104.0)	45.1	(145.0)	(285.6)	(192.2)
פיקדונות הציבור				
0.4	(0.3)	0.5	0.3	0.4
פיקדונות הממשלה				
13.8	8.7	12.5	5.7	8.7
התחייבויות אחרות				
1.7	3.1	3.9	6.5	2.6
שערוך כתבי התחייבויות נדחים				
(167.5)	75.9	(199.2)	(300.1)	(198.2)
מזומנים נטו מפעילות שוטפת (לפעילות שוטפת)				

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים (המשך)

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2014	2013	2014	2013	2013
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה				
תמורה מפדיון אגרות חוב				
-	-	-	34.2	34.2
(159.1)	(113.6)	(474.3)	(607.2)	(752.6)
רכישת ניירות ערך זמינים למכירה				
תמורה ממכירת ניירות ערך				
70.5	40.8	302.3	89.3	152.7
זמינים למכירה				
תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים				
100.9	128.9	189.9	675.8	780.8
(0.5)	(1.4)	(0.9)	(2.6)	(4.2)
רכישת בניינים וציוד				
11.8	54.7	17.0	189.5	210.9
מזומנים נטו מפעילות השקעה (לפעילות השקעה)				
תזרימי מזומנים מפעילות מימון				
דיבידנד ששולם לבעלי מניות				
-	-	-	-	(15.0)
מזומנים נטו מפעילות (לפעילות מימון)				
-	-	-	-	(15.0)
(155.7)	130.6	(182.2)	(110.6)	(2.3)
865.3	652.9	891.8	894.1	894.1
709.6	783.5	709.6	783.5	891.8
יתרת מזומנים לסוף התקופה				
יתרת מזומנים לתחילת התקופה				
ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו				
36.4	47.0	116.7	138.1	187.0
1.9	10.1	12.3	26.4	39.6
9.9	10.3	25.8	27.5	34.4
-	-	6.3	3.6	3.6
ריבית שהתקבלה				
ריבית ששולמה				
מסים על הכנסה ששולמו				
מסים על הכנסה שהתקבלו				

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2014 ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

הבנק הינו חברה בת ישירה של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ (להלן "הבינלאומי" או "חברת האם"). תמצית הדוחות הכספיים הביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 13 בנובמבר 2014.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית דוחות כספיים אלה הוכנה באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתבסס על כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב כפי שאומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. נושאים בליבת העסק הבנקאי הוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים כמכשירים פיננסיים כולל, בין היתר, חשבונאות גידור, הכרה בהכנסה כולל תוכניות נאמנות לקוחות, הפרשה להפסדי אשראי, התחייבויות תלויות והפרשות, הצגת דוחות כספיים ודיווח מגזרי.
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
- במקרים בהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הבנק מטפל בסוגיה בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק פועל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בישראל;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות המפורטים להלן:

- הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית.
- סכומים שסווגו מחדש מחוץ לרווח כולל אחר.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

החל מיום 1 בינואר 2014, הבנק מיישם את ההנחיות שנקבעו בחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית (ASC 310-20), אשר, בין היתר, קובע כללים לטיפול בעמלות יצירת אשראי, התחייבויות למתן אשראי, שינוי בתנאי חוב ועמלות פירעון מוקדם.

עמלות ליצירת אשראי

עמלות אשר חויבו ביצירת אשראי לא מוכרות באופן מיידי כהכנסה בדוח רווח והפסד, אלא נדחות ומוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת התשואה. הכנסות מעמלות כאמור נזקפות לפי שיטת הריבית האפקטיבית ומדווחות כחלק מהכנסות ריבית.

עמלות הקצאת אשראי

עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן האשראי. במידה והסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות, אחרת הבנק דוחה את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה, אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי ההלוואה כאמור לעיל. באם המחויבות פקעה מבלי שמומשה העמלות מוכרות במועד הפקיעה ומדווחות במסגרת הכנסות מעמלות.

שינוי בתנאי חוב

במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות שאינם בעייתיים, בוחן הבנק אם תנאי ההלוואה שונו באופן מהותי. בהתאם לכך, בוחן הבנק האם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאים החדשים של ההלוואה שונה לפחות ב-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שנותרו בהתאם לתנאים הנוכחיים, או האם מדובר בשינוי מטבע של ההלוואה. במקרים כאמור, כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת העמלות הנ"ל נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל.

עמלות פירעון מוקדם

עמלות פירעון מוקדם שחויבו בגין פירעון מוקדם שבוצע לפני 1 בינואר 2014 ושטרם הופחתו, מוכרות על פני תקופה של שלוש שנים או התקופה הנותרת של ההלוואה, לפי הקצר מביניהם.

עמלות שחויבו בגין פירעון מוקדם שבוצע לאחר 1 בינואר 2014 מוכרות מיידית במסגרת הכנסות ריבית.

השפעה מיישום לראשונה

כאמור הבנק מיישם הוראות חדשות אלו החל מיום 1 בינואר 2014, זאת בהתאם להוראות המעבר ולהנחיות הפיקוח על הבנקים. יישום ההוראה הינו בדרך של מכאן ולהבא, כאשר במסגרת יישום ההוראה שינה הבנק את אופן ההכרה בהכנסה ואת סיווגן של עמלות הני"ל כחלק מהכנסות ריבית או הכנסות מעמלות, זאת בהתאם למהות העמלה, התאמת תשואה או עמלה אחרת.

להלן הגילוי להשפעה של יישום הוראה זו על הכנסות הריבית נטו, ההכנסות שאינן מריבית (עמלות) והרווח הנקי של הבנק בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014		
בהתאם להוראה בדבר מדידת הכנסות ריבית	ההשפעה מיישום ההוראה בדבר מדידת הכנסות ריבית	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות	בהתאם להוראה בדבר מדידת הכנסות ריבית	ההשפעה מיישום ההוראה בדבר מדידת הכנסות ריבית	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
32.8	(2.2)	30.6	99.4	(4.7)	94.7
26.6	2.7	29.3	79.3	7.1	86.4
8.5	0.3	8.8	26.2	1.5	27.7
הכנסות ריבית נטו					
עמלות					
רווח נקי					

עיקרי השינויים, בין היתר, מתייחסים לדחיית עמלות בגין מתן אשראי ועמלות הקצאת אשראי, אי פריסת עמלות פירעון מוקדם וטיפול בשינוי תנאי חוב. בעקבות יישום ההוראה הכנסות מסוימות סווגו בין סעיפי הכנסות ריבית והכנסות מעמלות.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים

ביום 9 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. החוזר מעדכן את דרישות ההכרה המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהוראות הדיווח לציבור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. חוזר זה כולל עדכונים מסוימים בהוראות הדיווח לציבור, אך אינו כולל את כל העדכונים הנדרשים להוראות בעקבות אימוץ כללים אלו.

החוזר קובע כי התיקונים להוראות הדיווח הציבורי יחולו מיום 1 בינואר 2015 כאשר בעת היישום לראשונה בנק יתקן למפרע את מספרי ההשוואה לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2013 ואילך כדי לעמוד בדרישות הכללים כאמור.

החוזר קובע בין השאר כי שיעור ההיוון לחישוב ההתחייבויות בגין זכויות העובדים יתבסס על תשואות שוק של אגרות חוב ממשלתיות בישראל. כתוצאה מכך, תבוטל הוראת השעה בהוראות הקיימות הקובעת את שיעור ההיוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים.

בהתאם לחוזר, הבנק נדרש בין השאר לתת בדוחות הכספיים לתקופות ביניים בשנת 2014 לכל הפחות גילוי לאומדן ההשפעה הכמותית של חישוב ההתחייבויות בשל זכויות עובדים על ההון תוך שימוש בשיעורי היוון המבוססים על תשואות שוק למועד הדיווח של אגרות חוב ממשלתיות בישראל.

להערכת הבנק ההשפעה הצפויה על ההון העצמי של הבנק ליום 30 בספטמבר 2014 בגין השפעת השינוי בשיעור ההיוון בלבד הינה כ- 14 מיליון ש"ח. יודגש כי לאימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים עשויות להיות השפעות נוספות על הבנק לרבות השפעות על ההון. ההשפעה שצוינה לעיל אינה מביאה בחשבון השפעות נוספות כאמור אלא רק את השפעת השימוש בשיעורי היוון כפי שצוין לעיל. למרות ההשפעה לרעה על ההון של הבנק, לצורך חישוב דרישות הון בהתאם להוראות באזל 3, בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, יתרת רווח או הפסד מצטבר בגין מדידות מחדש של התחייבויות נטו או נכסים נטו בגין הטבה מוגדרת לעובדים לא תובא בחשבון באופן מיידי אלא תהיה כפופה להוראות מעבר, כך שהשפעתה תיפרס בשיעורים שווים של 20% עד ליישום מלא החל מיום 1 בינואר 2018.

בהמשך לפרסום החוזר כאמור, פורסמה ביום 10 ביולי 2014 טיוטת קובץ שאלות ותשובות לישום הוראות הדיווח לציבור בנושא הטבות לעובדים.

2. הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ביום 18 ביולי 2013 הועברה לדיון בוועדה המייעצת טיוטת חוזר לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי. הטיטה מאריכה את התחולה של הוראות השעה בנושא חישוב הפרשה קבוצתית להפרשי אשראי בהתבסס על פילוח לענפי משק, קובעת הבהרות והנחיות לאופן החישוב של שיעור הפסדי העבר וכן קובעת דרישות מקיפות בקשר להכללה במסגרת מקדם ההפרשה את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים. בנוסף, מחייבת הטיטה הרחבה משמעותית של דרישות התייעוד התומך במקדם ההפרשה הקבוצתית ובנאותות כוללת של ההפרשה וכן הרחבה משמעותית של דרישות הדיווח להנהלה ולדירקטוריון. ההשפעה הצפויה בגין יישום ההנחיות בקשר לחישוב שיעור הפסדי העבר תטופל בדרך של שינוי אומדן ותיזקף לרווח והפסד.

מועד היישום לראשונה טרם נקבע. בשלב זה, אין באפשרות הבנק לאמוד את השפעת אימוץ ההוראה לכשתיושם.

3. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון

ביום 30 בספטמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון (להלן "החוזר"). בהתאם לחוזר בנק נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא סיווג כהון או כהתחייבות של מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים מורכבים. לצורך כך נדרש ליישם, בין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו במסגרת הנושאים הבאים בקודיפיקציה:

- נושא 480 בדבר "הבחנה בין התחייבות והון", וכן
- נושא 20-470 בדבר "חוב עם אפשרות להמרה ואפשרויות אחרות", וכן
- נושא 30-505 בדבר "מניות באוצר".

מועד התחילה שנקבע בחוזר הוא 1 בינואר 2015, כאשר בעת היישום לראשונה נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בנושאים בקודיפיקציה אשר פורטו לעיל, לרבות תיקון מספרי השוואה ככל שרלוונטי. הבנק בוחן את השפעת החוזר על הדוחות הכספיים.

באור 2 - ניירות ערך (1)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ⁽²⁾
		רווחים	הפסדים	
מיליוני ש"ח				
169.8	169.8	0.5	(0.5)	169.8
43.0	42.8	0.2	-	43.0
212.8	212.6	(4)0.7	(4)(0.5)	212.8
5.5	5.4	(5)0.1	(5)-	5.5
218.3	218.0	0.8	(0.5)	218.3
252.9	252.8	0.5	(0.4)	252.9
2.6	2.6	-	-	2.6
0.3	0.3	-	-	0.3
255.8	255.7	(4)0.5	(4)(0.4)	255.8
23.7	23.7	(5)-	(5)-	23.7
279.5	279.4	0.5	(0.4)	279.5
229.1	228.9	0.3	(0.1)	229.1
2.1	2.1	-	-	2.1
231.2	231.0	(4)0.3	(4)(0.1)	231.2
2.1	2.1	(5) -	(5) -	2.1
233.3	233.1	0.3	(0.1)	233.3

30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)

א. אגרות חוב זמינות למכירה

ממשלתיות (3)

מוסדות פיננסיים

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ב. אגרות חוב למסחר

סך הכל

30 בספטמבר 2013 (בלתי מבוקר)

א. אגרות חוב זמינות למכירה

ממשלתיות (3)

מוסדות פיננסיים

אחרים

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ב. אגרות חוב למסחר

סך הכל

31 בדצמבר 2013

א. אגרות חוב זמינות למכירה

ממשלתיות (3)

מוסדות פיננסיים

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ב. אגרות חוב למסחר

סך הכל

(1) פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב, ראה באור 8 ו-9.

(2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(3) ראה גם באור 6 ד'.

(4) כלולים בהון.

(5) מקפו לדוח רווח והפסד.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2013			לשלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014		
אשראי לציבור			אשראי לציבור		
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
55.2	14.4	40.8	52.3	16.1	36.2
1.5	0.2	1.3	(1.0)	1.0	(2.0)
(4.2)	(0.8)	(3.4)	(1.7)	(1.2)	(0.5)
1.6	0.7	0.9	0.8	0.1	0.7
(2.6)	(0.1)	(2.5)	(0.9)	(1.1)	0.2
54.1	14.5	39.6	50.4	16.0	34.4
7.6	1.3	6.3	9.3	1.7	7.6

יתרת הפרשה להפסדי אשראי
ליום 30 ביוני (בלתי מבוקר)
הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית
בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף
תקופה⁽¹⁾
⁽¹⁾ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לתשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2013			לתשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014		
אשראי לציבור			אשראי לציבור		
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
61.9	16.3	45.6	50.9	15.6	35.3
5.1	0.3	4.8	(3.3)	1.5	(4.8)
(20.0)	(4.9)	(15.1)	(13.4)	(4.6)	(8.8)
7.1	2.8	4.3	16.2	3.5	12.7
(12.9)	(2.1)	(10.8)	2.8	(1.1)	3.9
54.1	14.5	39.6	50.4	16.0	34.4
7.6	1.3	6.3	9.3	1.7	7.6

יתרת הפרשה להפסדי אשראי
לתחילת שנה
הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים
קודמות
מחיקות חשבונאיות נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף
תקופה⁽¹⁾
⁽¹⁾ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

30 בספטמבר 2013			30 בספטמבר 2014		
אשראי לציבור			אשראי לציבור		
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
1,311.7	50.4	1,261.3	1,293.0	18.8	1,274.2
934.7	578.9	355.8	1,070.0	703.2	366.8
2,246.4	629.3	1,617.1	2,363.0	722.0	1,641.0
28.9	2.9	26.0	22.4	3.6	18.8
17.6	10.3	7.3	18.7	10.7	8.0
46.5	13.2	33.3	41.1	14.3	26.8

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות, ועל החובות בגינם היא חושבה:

יתרת חוב רשומה של חובות

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2013		
אשראי לציבור		
סך הכל	פרטי	מסחרי
במיליוני ש"ח		
(מבוקר)		

1,291.4	51.2	1,240.2
955.0	606.2	348.8
2,246.4	657.4	1,589.0
24.7	2.6	22.1
18.4	11.2	7.2
43.1	13.8	29.3

מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות, ועל החובות בגינם היא חושבה:

יתרת חוב רשומה של חובות

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2014					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים פגומים ⁽²⁾	בעייתיים לא פגומים ⁽¹⁾	לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾				
במיליוני ש"ח					
(בלתי מבוקר)					
0.2	-	304.3	4.4	10.2	289.7
0.1	0.2	83.9	3.2	0.4	80.3
-	-	40.0	0.1	0.1	39.8
0.9	1.1	1,212.8	25.4	17.8	1,169.6
1.2	1.3	1,641.0	33.1	28.5	1,579.4
5.4	2.1	722.0	11.2	24.0	686.8
6.6	3.4	2,363.0	44.3	52.5	2,266.2
-	-	498.3	-	-	498.3
-	-	-	-	-	-
6.6	3.4	2,861.3	44.3	52.5	2,764.5

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שירותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור
 בנקים בישראל
 ממשלת ישראל
 סך הכל

30 בספטמבר 2013					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים פגומים ⁽²⁾	בעייתיים לא פגומים ⁽¹⁾	לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾				
במיליוני ש"ח					
(בלתי מבוקר)					
-	-	347.8	54.2	19.5	274.1
-	-	74.5	3.9	-	70.6
-	-	59.4	2.4	0.1	56.9
0.8	1.0	1,135.4	33.8	27.7	1,073.9
0.8	1.0	1,617.1	94.3	47.3	1,475.5
3.7	1.1	629.3	11.4	25.2	592.7
4.5	2.1	2,246.4	105.7	72.5	2,068.2
-	-	377.3	-	-	377.3
-	-	-	-	-	-
4.5	2.1	2,623.7	105.7	72.5	2,445.5

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שירותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור
 בנקים בישראל
 ממשלת ישראל
 סך הכל

הערות בעמוד הבא.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2013					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים פגומים ⁽²⁾	בעייתיים לא פגומים ⁽¹⁾	לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾				
במיליוני ש"ח (מבוקר)					
-	-	350.4	53.0	15.9	281.5
-	-	78.2	3.8	0.1	74.3
-	-	66.1	2.3	0.1	63.7
2.8	0.3	1,094.3	30.1	24.4	1,039.8
2.8	0.3	1,589.0	89.2	40.5	1,459.3
5.6	1.2	657.4	11.9	27.6	617.9
8.4	1.5	2,246.4	101.1	68.1	2,077.2
-	-	598.7	-	-	598.7
-	-	-	-	-	-
8.4	1.5	2,845.1	101.1	68.1	2,675.9

ציבור - מסחרי

בינוני ונדל"ן - בינוני

בינוני ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

בנקים בישראל

ממשלת ישראל

סך הכל

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 3.ב.2.ג. להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית, חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 6.6 מיליון ש"ח (30.9.2013 - 4.5 מיליון ש"ח, 31.12.2013 - 8.4 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב למעט במקרים בהם הועבר לטיפול באמצעים משפטיים, נבחן באופן פרטני ונמצא כי לא צפויים ממנו הפסדי אשראי מעבר לסכום שנמחק או הופרש.

הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הבטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 בספטמבר 2014				
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
במיליוני ש"ח				
(בלתי מבוקר)				
10.0	4.4	3.3	0.4	1.1
3.9	3.2	2.5	0.6	0.7
0.2	0.1	0.1	-	-
74.8	25.4	17.8	6.5	7.6
88.9	33.1	23.7	7.5	9.4
36.4	11.2	7.7	3.4	3.5
125.3	44.3	31.4	10.9	12.9

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

30 בספטמבר 2013				
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
במיליוני ש"ח				
(בלתי מבוקר)				
65.4	54.2	52.0	0.5	2.2
5.4	3.9	2.6	0.7	1.3
2.5	2.4	2.4	-	-
84.0	33.8	13.4	12.3	20.4
157.3	94.3	70.4	13.5	23.9
44.5	11.4	8.8	2.5	2.6
201.8	105.7	79.2	16.0	26.5

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2013				
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
במיליוני ש"ח (מבוקר)				
66.7	53.0	53.0	-	-
5.3	3.8	2.9	0.9	0.9
2.4	2.3	1.1	-	1.2
74.5	30.1	15.3	9.5	14.8
148.9	89.2	72.3	10.4	16.9
41.9	11.9	9.6	2.1	2.3
190.8	101.1	81.9	12.5	19.2

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

48.1	28.9	12.5	19.2
26.9	18.7	6.7	8.2

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה ממוצעת על חובות פגומים ⁽¹⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה ממוצעת על חובות פגומים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
-	-	52.7	-	-	5.6
-	-	4.0	-	-	3.1
-	-	1.8	-	-	0.1
0.2	0.2	36.2	0.2	0.2	28.1
0.2	0.2	94.7	0.2	0.2	36.9
0.1	0.1	11.2	0.2	0.2	11.3
0.3	0.3	105.9	0.4	0.4	48.2

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה ממוצעת על חובות פגומים ⁽¹⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה ממוצעת על חובות פגומים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
0.1	0.1	56.3	-	-	23.9
-	-	4.2	0.3	0.3	3.4
-	-	1.5	-	-	1.2
0.6	0.6	33.5	0.7	0.7	29.4
0.7	0.7	95.5	1.0	1.0	57.9
1.2	1.2	10.1	1.1	1.1	11.8
1.9	1.9	105.6	2.1	2.1	69.7

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

(1) יתרת חוב רשומה של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(2) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן שבו החובות סווגו כפגומים.

(3) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו גרשמות הכנסות ריבית בסך 0.7 מיליון ש"ח ו-3.2 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014, בהתאמה (1.6 מיליון ש"ח ו-4.8 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.13).

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

30 בספטמבר 2014				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (2)	צובר לא בפיגור (1)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (1)	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (1)	שאינו צובר ריבית
במיליוני ש"ח				
(בלתי מבוקר)				
1.6	-	-	-	1.6
2.3	1.3	-	-	1.0
0.1	-	-	-	0.1
9.4	2.1	-	-	7.3
13.4	3.4	-	-	10.0
7.0	1.2	-	-	5.8
20.4	4.6	-	-	15.8

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

30 בספטמבר 2013				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (2)	צובר לא בפיגור (1)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (1)	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (1)	שאינו צובר ריבית
במיליוני ש"ח				
(בלתי מבוקר)				
2.7	2.1	-	-	0.6
2.7	1.1	-	-	1.6
0.1	-	-	-	0.1
12.9	3.1	-	-	9.8
18.4	6.3	-	-	12.1
6.1	1.1	-	-	5.0
24.5	7.4	-	-	17.1

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2013				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (2)	צובר לא בפיגור (1)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (1)	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (1)	שאינו צובר ריבית
במיליוני ש"ח (מבוקר)				
2.2	0.2	-	-	2.0
2.6	0.7	-	-	1.9
0.1	-	-	-	0.1
13.8	2.1	-	-	11.7
18.7	3.0	-	-	15.7
8.3	0.9	-	-	7.4
27.0	3.9	-	-	23.1

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

ארגונים מחדש שבוצעו			ארגונים מחדש שבוצעו		
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
בלתי מבוקר			בלתי מבוקר		
-	-	1	-	-	1
0.1	0.1	2	0.4	0.4	1
-	-	-	-	-	-
5.0	5.0	15	1.5	2.6	6
5.1	5.1	18	1.9	3.0	8
0.7	1.0	49	1.3	1.7	38
5.8	6.1	67	3.2	4.7	46

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות
בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו			ארגונים מחדש שבוצעו		
תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
בלתי מבוקר			בלתי מבוקר		
0.6	0.6	4	1.5	1.5	5
0.8	1.0	7	0.4	0.4	1
-	-	-	-	-	-
9.3	9.3	45	2.7	3.8	20
10.7	10.9	56	4.6	5.7	26
4.0	4.3	164	3.6	4.2	116
14.7	15.2	220	8.2	9.9	142

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות
 בנדל"ן
 שירותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

ארגונים מחדש שבוצעו		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
במיליוני ש"ח		
מבוקר		
2.4	2.4	6
0.8	1.0	7
-	-	-
16.0	16.1	58
19.2	19.5	71
7.9	8.3	235
27.1	27.8	306

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות
 בנדל"ן
 שירותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו		ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו	
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 ⁽¹⁾		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 ⁽¹⁾	
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
-	-	0.1	2
-	1	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	1	0.1	2
-	3	0.3	17
-	4	0.4	19

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו		ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו	
בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 ⁽¹⁾		בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 ⁽¹⁾	
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
0.1	1	0.1	2
0.3	2	-	-
-	-	-	-
1.3	10	1.1	5
1.7	13	1.2	7
1.3	34	0.7	33
3.0	47	1.9	40

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

(1) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 3א - פקדונות הציבור⁽¹⁾

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2013	2013	2014
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	

בישראל		
לפי דרישה		
856.8	707.1	1,041.3
116.3	200.3	24.3
973.1	907.4	1,065.6
1,837.9	1,810.2	1,600.4
2,811.0	2,717.6	2,666.0
סך הכל לפי דרישה		
לזמן קצוב		
סך הכל פקדונות בישראל ⁽²⁾		
(3) מזה :		
1,698.4	1,753.4	1,591.8
153.5 ⁽²⁾	150.1	104.3
959.1 ⁽²⁾	814.1	969.9
פקדונות של אנשים פרטיים		
פקדונות של גופים מוסדיים		
פקדונות של תאגידים ואחרים		

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2013	2013	2014
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	

תקרת הפקדון		
במיליוני ש"ח		
1,604.3	1,829.3	1,573.3
691.5	610.9	710.3
361.7	127.3	278.1
153.5	150.1	104.3
2,811.0	2,717.6	2,666.0
עד 1		
מעל 1 עד 10		
מעל 10 עד 100		
מעל 100 עד 500		
סה"כ		

(1) החל מיום 31 בדצמבר 2013 מיישם הבנק חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא גילוי על פקדונות, למעט דרישות הגילוי על פקדונות של גופים מוסדיים שגויסו בישראל אשר הבנק מיישם החל מיום 1 בינואר 2013. ההוראה כוללת, בין השאר, דרישת גילוי חדשה לפי גודל. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע.

(2) סווג מחדש.

באור 4 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים

בחודש מאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

יודגש, כי הוראות באזל 3 קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל 3 ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל 3. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022.

בנוסף, ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא דרישות הגילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון (להלן: "החוזר"). החוזר קבע דרישות גילוי מעודכנות שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ הוראות באזל 3.

בהתאם לכך, במסגרת הביאור על הלימות ההון בדוחות הכספיים הרבעוניים בשנת 2014, נכלל הגילוי על מספרי השוואה לתקופות קודמות הערוכים בהתאם להוראות באזל 2 כפי שאומצו על ידי המפקח על הבנקים, וכן הגילוי על מספרי השוואה מבוקרים ליום 1 בינואר 2014 הערוכים בהתאם להוראות באזל 3.

באור 4 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

30.9.2013	31.12.2013	1.1.2014	30.9.2014
(באזל 2) ⁽²⁾		(באזל 3) ⁽¹⁾	
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח			
356.4	355.2	-	-
-	-	355.4	381.6
-	-	-	-
144.0	140.2	(4)141.2	142.7
500.4	495.4	(4)496.6	524.3
2,307.7	2,391.6	2,469.9	2,592.8
0.2	0.1	0.1	0.4
462.9	463.4	463.4	460.0
2,770.8	2,855.1	2,933.4	3,053.2
אחוזים			
12.9	12.4	-	-
-	-	12.1	12.5
12.9	12.4	12.1	12.5
18.1	17.4	(4)16.9	17.2
7.5	7.5	-	-
-	-	9.0	9.0
9.0	9.0	12.5	12.5

א. בנתוני הבנק:

1. הון לצורך חישוב יחס ההון

הון ליבה
הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים
הון רובד 2, לאחר ניכויים
סך הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי
סיכונים שוק
סיכון תפעולי
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס הון ליבה
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
יחס הון ליבה המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים⁽³⁾
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים⁽³⁾

(1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות ההון", החלות מיום 1.1.2014.

(2) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון", שחלו עד ליום 1.1.2014.

(3) יחס ההון המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015.

(4) יחס ההון הכולל ליום 1 בינואר 2014 (פרופורמה) הוצג מחדש בשל טעות בחישוב הון רובד 2, והינו נמוך ב-0.2% מהשיעור שהוצג.

באור 4 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

30.9.2013	31.12.2013	1.1.2014	30.9.2014
(באזל 2) ⁽²⁾		(באזל 3) ⁽¹⁾	
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח			
356.6	355.4	355.4	381.6
(0.2)	(0.2)	-	-
356.4	355.2	355.4	381.6
-	-	-	-
-	-	-	-
356.4	355.2	355.4	381.6
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
141.8	138.0	110.3	110.3
2.2	2.2	30.9 ⁽³⁾	32.4
144.0	140.2	141.2	142.7
-	-	-	-
144.0	140.2	141.2 ⁽³⁾	142.7

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

1. הון עצמי רובד 1

הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין
הון עצמי רובד 1
סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות
וניכויים

התאמות פיקוחיות וניכויים:

התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי
רובד 1

סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים- הון עצמי
רובד 1

סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות
פיקוחיות וניכויים

2. הון רובד 1 נוסף

הון רובד 1 נוסף: מכשירים ועודפים לפני ניכויים

סך הכל ניכויים הון רובד 1 נוסף

סך הכל הון רובד 1 נוסף לאחר ניכויים

3. הון רובד 2

הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים

הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים

סך הון רובד 2, לפני ניכויים

ניכויים:

סך הכל ניכויים - הון רובד 2

סך הכל הון רובד 2

(1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות ההון", החלות מיום 1.1.2014.

(2) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון", שחלו עד ליום 1.1.2014.

(3) הוצג מחדש בשל טעות בחישוב.

באור 4 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

1 בינואר 2014	30 בספטמבר 2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
באחוזים		
		יחס ההון לרכיבי סיכון
		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות
12.1	12.5	המעבר בהוראה 299
-	-	השפעת הוראות המעבר
		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר יישום השפעת הוראות
12.1	12.5	המעבר בהוראה 299

ד. יעד הלימות ההון

ביום 23 בינואר 2014 אישר דירקטוריון הבנק את מסמך ה-ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2013 בהתבסס על המתודולוגיה והתשתית של חברת האם.

תוצאות תהליך ה-ICAAP הועברו לבנק ישראל לעיונו.

לאור ממצאי תהליך ה-ICAAP ולאחר דיון במכלול השיקולים המפורטים במסמך, ובהתאם למכתב בנק ישראל מיום 10 בדצמבר 2013 בנושא SREP, החליט הדירקטוריון לאמץ את יחסי ההון כדלקמן: במצב עסקים רגיל - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-15% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10%. תחת תרחישי קיצון - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-10% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.5%.

לבנק מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון וההנהלה להחזיק רמת הלימות הון, בהתאם ליעד הון הנקבע בתהליך פנימי, אשר לא יפחת מיעדי ההון המינימלי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים. יעד ההון שנקבע על ידי הדירקטוריון וההנהלה משקף, לדעת הבנק, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלו.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, ביום 28 במרץ 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימליים, הדורש מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את היחסים הנ"ל בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי של 10% ויחס הון כולל מזערי של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שיידרש מהבנק הוא 9% ויחס ההון הכולל המזערי שיידרש מהבנק הוא 12.5%.

חלוקת דיבידנד תתאפשר במידה שלא תפגע ביכולתו של הבנק לעמוד בדרישות ההון החדשות.

ה. דיבידנד

חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה להוראות כל דין, לרבות הגבלות הנובעות מהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 ביחס לחלוקת דיבידנדים על ידי תאגיד בנקאי. דירקטוריון הבנק לא קבע מדיניות לחלוקת דיבידנדים.

ביום 12 בדצמבר 2013 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 15.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 26 בדצמבר 2013.

באור 5 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

30 בספטמבר 2014					
מטבע ישראלי					
לא צמוד	צמוד למדד המחירים לצרכן	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למטבע חוץ אחר	פריטים שאינם כספיים	סך הכל
מיליוני ש"ח					
(בלתי מבוקר)					
664.3	187.7	41.0	4.3	-	897.3
75.0	143.3	-	-	-	218.3
2,269.1	49.7	3.1	-	-	2,321.9
-	-	-	-	19.9	19.9
42.6	-	-	-	-	42.9
3,051.3	380.7	44.1	4.3	19.9	3,500.3
נכסים -					
מזומנים ופקדונות בבנקים					
ניירות ערך					
אשראי לציבור, נטו(1)					
בניינים וציוד					
נכסים אחרים					
סך כל הנכסים					
התחייבויות -					
פקדונות הציבור					
פקדונות מבנקים					
פקדונות הממשלה					
כתבי התחייבות נדחים					
התחייבויות אחרות					
סך כל ההתחייבויות					
הפרש					
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים :					
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)					
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)					
סך הכל כללי					

(1) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס' ההצמדה.

31 בדצמבר 2013						30 בספטמבר 2013					
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע ישראלי				סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע ישראלי			
		צמוד למטבע חוץ אחר	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד			צמוד למטבע חוץ אחר	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
		מיליוני ש"ח (מבוקר)						מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)			
1,097.8	-	0.5	38.3	206.0	853.0	972.1	-	0.5	41.0	188.6	742.0
233.3	-	-	-	71.6	161.7	279.5	-	-	-	153.5	126.0
2,203.3	-	-	4.8	49.2	2,149.3	2,199.9	-	-	5.5	50.3	2,144.1
21.0	21.0	-	-	-	-	20.0	20.0	-	-	-	-
46.7	-	-	-	-	46.7	44.9	-	-	-	-	44.9
3,602.1	21.0	0.5	43.1	326.8	3,210.7	3,516.4	20.0	0.5	46.5	392.4	3,057.0
2,811.0	-	0.6	42.6	201.0	2,566.8	2,717.6	-	0.8	45.6	194.1	2,477.1
87.5	-	0.3	0.2	-	87.0	92.6	-	-	0.9	-	91.7
2.7	-	-	-	-	2.7	2.6	-	-	-	-	2.6
137.9	-	-	-	137.9	-	141.8	-	-	-	141.8	-
207.6	-	-	-	5.2	202.4	205.2	-	-	-	5.6	199.6
3,246.7	-	0.9	42.8	344.1	2,858.9	3,159.8	-	0.8	46.5	341.5	2,771.0
355.4	21.0	(0.4)	0.3	(17.3)	351.8	356.6	20.0	(0.3)	-	50.9	286.0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
355.4	21.0	(0.4)	0.3	(17.3)	351.8	356.6	20.0	(0.3)	-	50.9	286.0

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים

קיימות התחייבויות תלויות והתקשרויות בקשר עם:

א - מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר 2013	30 בספטמבר 2013	30 בספטמבר 2014	31 בדצמבר 2013	30 בספטמבר 2013	30 בספטמבר 2014
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרות החוזים ⁽²⁾		
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
0.7	2.1	0.6	37.8	49.9	38.7
1.0	1.1	1.9	101.7	162.5	211.8
1.6	1.6	1.6	85.0	82.3	84.3
0.3	0.4	0.3	177.9	178.1	184.8
(3)0.4	-	1.3	(3)69.8	10.0	146.8
1.2	0.7	1.3	410.7	361.2	402.1
(3)-	-	-	(3)5.0	24.0	3.2
2.6	1.7	2.3	161.8	169.4	132.3
7.8	7.6	9.3	1,049.7	1,037.4	1,204.0

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי -

ערבויות להבטחת אשראי

ערבויות לרוכשי דירות

ערבויות והתחייבויות אחרות

מסגרות אשראי למחזיקי כרטיסי אשראי שלא נוצלו

התחייבויות להוצאת ערבויות

מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו

התחייבות בלתי חוזרת לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן

ערבות לחברה האם להבטחת אשראי וערבויות שהעניקה ⁽¹⁾

סך הכל

(1) בגין סיכון האשראי הגלום בפעילות המט"ח שניתן ללקוחות הבנק הנרשמת בספרי חברת האם.

(2) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(3) סווג מחדש.

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

ב - התקשרויות אחרות

(1) חלק ממשרדי וסניפי הבנק ממוקמים בשטחים שכורים. דמי השכירות צמודים בעיקר למדד המחירים לצרכן. דמי השכירות השנתיים בגין התקשרויות אלו הינם כדלקמן:

30 בספטמבר 2014	30 בספטמבר 2013	31 בדצמבר 2013
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
שנה ראשונה	11.7	10.7
שנה שניה	10.2	9.6
שנה שלישית	9.6	9.3
שנה רביעית	9.5	9.1
שנה חמישית	9.4	9.0
שנה שישית ואילך	31.9	39.8
82.3	90.3	87.5

(2) הסכם שירותים עם הבינלאומי (חברת האם) - לבנק יש הסכם מסגרת לקבלת שירותים מהבינלאומי. במסגרת ההסכם נשען הבנק, בין היתר, על מערכות המידע, המחשוב, התפעול, הבקרה, חדר עסקאות במט"ח, משאבי אנוש, בקורת פנימית, דלפקי משכנתאות וכיו"ב. בסיס החישוב נעשה על פי פרמטרים שונים, לרבות חלקו היחסי של הבנק בהיקפי הפעילות, מספר העובדים והסניפים, וכמות הפעולות המבוצעות ע"י לקוחותיו. במהלך השנה האחרונה עודכנו חיובים בגין מספר שירותים ספציפיים שהבנק מקבל מהחברה האם.

(3) ביום י' באדר התש"ע, 24 בפברואר 2010, אישר דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת) מתן פטור לדירקטורים ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק וויתור על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה. סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון של הבנק לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי. הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 7 באפריל 2010.

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

4) ביום 1 בנובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון לכך, את ההחלטות הבאות:

- לתקן את תקנון ההתאגדות של הבנק בנושאים הבאים:

1. הרחבת החבויות ו/או ההוצאות אשר בגינן רשאי הבנק להעניק שיפוי ו/או ביטוח לדירקטורים ולנושאי משרה וזאת בהתאם לחוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010 וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "תיקוני החקיקה").

2. נקבע כי כל עוד לבנק בעל מניות יחיד, מינוי יו"ר דירקטוריון והעברתו מתפקידו ייעשו בהודעה בכתב של בעל המניות.

3. מינוי מנכ"ל יהיה מותנה בקבלת המלצת בעל המניות למנותו, כל עוד לחברה בעל מניות יחיד שהינו תאגיד בנקאי.

- מתן התחייבויות שיפוי לדירקטורים בבנק בנוסח מתוקן המרחיב את החבויות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבויות השיפוי שנתן ו/או שייתן הבנק לדירקטורים בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 7 באפריל 2010, והכל בהתאם לתיקוני החקיקה ולחוק החברות (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005 (להלן: "כתב שיפוי מתוקן").

יצויין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר.

בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

ג - התחייבויות תלויות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תובענות משפטיות. לדעת הנהלת הבנק המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ליום 30 בספטמבר 2014, בגין תביעות תלויות שלהערכת הבנק אפשרות התממשותן, כולן או חלקן, שאינה קלושה ואשר לא בוצעה בגינה הפרשה, הסתכמה ב-0.1 מיליון ש"ח.

ביום 20 באוקטובר 2014 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית שעניינה דמי הניהול הנגבים בבנק ובכל הבנקים בקבוצת הבינלאומי, בגין ניהול פיקדון ניירות ערך בארץ ובחו"ל (להלן: "דמי הניהול").

לטענת המבקשים, בשנים 2007-2012, הנוסחה בה עשה הבנק שימוש לצורך גביית דמי הניהול (להלן: "הנוסחה הראשונה"), שונה מהנוסחה בה היה עליו לעשות שימוש ועליה ניתן גילוי, בתעריפון הבנק.

לטענת המבקשים, כתוצאה משימוש בנוסחה הראשונה, נוצרו עיוותים חוזרים ונשנים לרעת הלקוחות, כך שבפועל הבנק חייב את הלקוחות בדמי ניהול, אשר שיעורם האפקטיבי עלה על שיעור דמי הניהול הרבעוני אותו מותר היה לבנק לגבות בהתאם לתעריפון.

לטענת המבקשים, ברבעון השלישי לשנת 2013, חדל הבנק לעשות שימוש בנוסחה הראשונה והחל מאותו מועד, אינו גובה דמי ניהול ביתר.

לטענת המבקשים, הנזק הכספי המצרפי הנומינאלי שנגרם לחברי הקבוצה, בכל הבנקים בקבוצה, בצירוף נזקים לא ממוניים עולה על 40 מיליון ש"ח, אולם הם העמידו את הבקשה על סך של 30 מיליון ש"ח בלבד.

בשלב זה, לא ניתן להעריך את הסיכון בתובענה.

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

ד - שעבודים

להבטחת אשראי שהבנק מקבל מבנק ישראל, יצר הבנק ביום 17 בנובמבר 2010 אגרת חוב לפיה שיעבד הבנק לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות אשר הפקיד ו/או רשם לזכות ו/או יפקיד הבנק ו/או ירשום לזכות חשבונות הבטוחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל.

החתימה על אגרת החוב התאפשרה בעקבות תיקון נוהל בנקאי תקין מס' 336 אשר אפשר לתאגיד בנקאי לשעבד לטובת בנק ישראל כל נכס מנכסיו אם השעבוד נדרש לצורך הבטחת אשראי מבנק ישראל.

נכון ליום 30 בספטמבר 2014 אין לבנק ניירות ערך משועבדים בתיק הזמין למכירה.

ה. דוח ביקורת בנק ישראל בתחום איסור הלבנת הון

במהלך החודשים נובמבר 2012-מרס 2013, בוצעה ביקורת בתחום איסור הלבנת הון ע"י בנק ישראל בבנק.

ביום 10 באוקטובר 2013 התקבל בבנק דו"ח הביקורת הסופי. המסקנה העיקרית מדו"ח הביקורת הינה כי על הבנק להתאים את המדיניות ותהליכי הבקרה, לרבות זיהוי ואיתור פעילות חריגה המאפיינת את רמת הסיכון. לדו"ח הביקורת צורפה רשימת דרישות לביצוע. חלק מהדרישות בוצעו עוד טרם קבלת דו"ח הביקורת והבנק נערך להשלמת היתרה במהלך שנת 2014. ביום 19 בפברואר 2014 התקבלה הודעה על הגשת בקשה להטלת עיצום כספי (סעיף 17 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000). בהתאם להודעה, הבנק הגיש בכתב את טענותיו ואת בקשתו להופיע בפני הוועדה להטלת עיצום כספי לעניין תאגידים בנקאיים ביום 23 באפריל 2014. הדיון בוועדה התקיים ביום 16 ביוני 2014. לדעת הנהלת הבנק, אין לבנק חשיפה שלא בוצעה עבורה הפרשה בדוחות הכספיים.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 30 בספטמבר 2014			
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)			

-	-	-	7.4
-	-	-	-
-	-	-	7.4
-	7.1	-	-
-	7.0	-	-
-	14.1	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (1) (2)

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

סך הכל

ב. נגזרים אחרים

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

סך הכל

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (1) (2)

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים אחרים

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. סך הכל

שווי הוגן ברוטו חיובי

סכומי שווי הוגן שקוּזוּ במאזן

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

שווי הוגן ברוטו שלילי (3)

סכומי שווי הוגן שקוּזוּ במאזן

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 0.3 מיליון ש"ח (30.9.2013 - 0.2 מיליון ש"ח, 31.12.2013 - 0.2 מיליון ש"ח).

ליום 31 בדצמבר 2013				ליום 30 בספטמבר 2013			
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
(מבוקר)				(בלתי מבוקר)			
-	-	-	22.2	-	-	-	28.7
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22.2	-	-	-	28.7
-	4.3	-	-	-	2.6	-	-
-	4.1	-	-	-	2.6	-	-
-	8.4	-	-	-	5.2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	0.2	-	-	-	0.2	-	-
-	0.2	-	-	-	0.2	-	-
-	0.2	-	-	-	0.2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	0.2	-	-	-	0.2	-	-
-	0.2	-	-	-	0.2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	0.2	-	-	-	0.2	-	-
-	0.2	-	-	-	0.2	-	-

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 30 בספטמבר 2014					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)					
0.3	-	-	-	0.3	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
0.3	-	-	-	0.3	-
0.7	-	-	-	0.7	-
-	-	-	-	-	-
0.7	-	-	-	0.7	-
1.0	-	-	-	1.0	-
0.3	-	-	-	0.3	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
0.3	-	-	-	0.3	-

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
 סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן :
 הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסים
 הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
 סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
 סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (1)
 הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
 סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
 סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
 יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן :
 מכשירים פיננסים
 בטחון במזומן ששועבד
 סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ליום 31 בדצמבר 2013					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
מיליוני ש"ח (מבוקר)					
0.2	-	-	-	0.2	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
0.2	-	-	-	0.2	-
0.4	-	-	-	0.4	-
-	-	-	-	-	-
0.4	-	-	-	0.4	-
0.6	-	-	-	0.6	-
0.2	-	-	-	0.2	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
0.2	-	-	-	0.2	-

ליום 30 בספטמבר 2013					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)					
0.2	-	-	-	0.2	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
0.2	-	-	-	0.2	-
0.3	-	-	-	0.3	-
-	-	-	-	-	-
0.3	-	-	-	0.3	-
0.5	-	-	-	0.5	-
0.2	-	-	-	0.2	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
0.2	-	-	-	0.2	-

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה

ליום 30 בספטמבר 2014			
סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)			
7.4	-	3.8	3.6
-	-	-	-
14.1	13.3	0.5	0.3
-	-	-	-
21.5	13.3	4.3	3.9

חוזי ריבית
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2013			
סך הכל	מעל 5 שנים ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
במיליוני ש"ח (מבוקר)			
22.2	-	16.1	6.1
-	-	-	-
8.4	6.5	1.6	0.3
-	-	-	-
30.6	6.5	17.7	6.4

ליום 30 בספטמבר 2013			
סך הכל	מעל 5 שנים ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)			
28.7	-	20.1	8.6
-	-	-	-
5.2	2.4	1.7	1.1
-	-	-	-
33.9	2.4	21.8	9.7

באור 7א' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המידע הכלול בבאור זה מתייחס להערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון הינם סובייקטיביים. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן להלן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא הובאה בחשבון השפעת המס. יתר על כן, יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן לא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה ושל האומדנים האפשריים ליישום בעת ביצוע הערכת השווי ההוגן.

ב - השיטה וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים - תזרימי מזומנים עתידיים הוונו לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק.

נייר ערך לא סחיר - לפי ערך נוכחי של תזרים המזומנים העתידי מנוכה בשיעור ניכיון מתאים.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעורי ניכיון מתאימים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושבו תזרימי המזומנים העתידיים (קרן וריבית) והם הוונו בשיעורי ריבית המשקפים בין השאר את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית ממוצע לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים. ההפרשה הכללית והנוספת לא נוכו מיתרות האשראי לצורך חישוב התזרים בהערכת השווי ההוגן.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל. מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש בין הריבית שנקבעה בהסכם לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

באור 7א' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

30 בספטמבר 2014					
שווי הוגן				יתרה במאזן	
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
	במיליוני ש"ח				
	(בלתי מבוקר)				
909.0	199.4	637.6	72.0	897.3	נכסים פיננסיים
218.3	-	-	218.3	218.3	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,333.5	2,237.9	95.6	-	2,321.9	ניירות ערך ⁽²⁾
0.3	-	0.3	-	0.3	אשראי לציבור, נטו
4.7	4.7	-	-	4.7	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,465.8	2,442.0	733.5	290.3	3,442.5 ⁽³⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל נכסים פיננסיים
2,674.5	250.3	2,424.2	-	2,666.0	התחייבויות פיננסיות
86.6	-	86.6	-	86.6	פיקדונות הציבור
3.2	-	3.2	-	3.2	פיקדונות מבנקים
166.3	166.3	-	-	141.8	פיקדונות הממשלה
166.2	70.6	95.6	-	166.3	כתבי התחייבויות נדחים
3,096.8	487.2	2,609.6	-	3,063.9 ⁽³⁾	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה באור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 560.2 מיליון ש"ח ובסך 243.8 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 16ג בדוח הכספי השנתי.

באור 7א' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

30 בספטמבר 2013					
שווי הוגן				יתרה במאזן	
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
	במיליוני ש"ח				
	(בלתי מבוקר)				
973.1	189.6	712.8	70.7	972.1	נכסים פיננסיים
279.5	-	-	279.5	279.5	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,209.7	2,123.9	85.8	-	2,199.9	ניירות ערך ⁽²⁾
0.2	-	0.2	-	0.2	אשראי לציבור, נטו
6.3	6.3	-	-	6.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,468.8	2,319.8	798.8	350.2	3,458.0 ⁽³⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל נכסים פיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
2,721.6	252.9	2,468.7	-	2,717.6	פיקדונות הציבור
92.6	-	92.6	-	92.6	פיקדונות מבנקים
2.6	-	2.6	-	2.6	פיקדונות הממשלה
156.6	156.6	-	-	141.8	כתבי התחייבויות נדחים
153.6	67.8	85.8	-	153.9	התחייבויות פיננסיות אחרות ⁽⁴⁾
3,127.0	477.3	2,649.7	-	3,108.5 ⁽³⁾	סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה באור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 503.8 מיליון ש"ח ובסך 241.4 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 16ג בדוח הכספי השנתי.

באור 7א' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2013					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן	
במיליוני ש"ח					
(מבוקר)					
					נכסים פיננסיים
1,101.5	209.7	822.9	68.9	1,097.8	מזומנים ופקדונות בבנקים
233.3	-	-	233.3	233.3	ניירות ערך ⁽²⁾
2,214.4	2,126.4	88.0	-	2,203.3	אשראי לציבור, נטו
0.2	-	0.2	-	0.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
9.4	9.4	-	-	9.4	נכסים פיננסיים אחרים
<u>3,558.8</u>	<u>2,345.5</u>	<u>911.1</u>	<u>302.2</u>	<u>3,544.0⁽³⁾</u>	סך הכל נכסים פיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
2,815.6	237.2	2,578.4	-	2,811.0	פיקדונות הציבור
87.5	-	87.5	-	87.5	פיקדונות מבנקים
2.7	-	2.7	-	2.7	פיקדונות הממשלה
154.5	154.5	-	-	137.9	כתבי התחייבויות נדחים
157.8	69.8	88.0	-	158.1	התחייבויות פיננסיות אחרות
<u>3,218.1</u>	<u>461.5</u>	<u>2,756.6</u>	<u>-</u>	<u>3,197.2⁽³⁾</u>	סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה באור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 665.6 מיליון ש"ח ובסך 236.3 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 16ג בדוח הכספי השנתי.

באור 7ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

ליום 30 בספטמבר 2014

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מאזנית יתרה	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
		במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :

ממשלתיות

מוסדות פיננסים

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר

נכסים בגין מכשירים נגזרים

סך כל הנכסים

169.8	-	-	-	169.8
43.0	-	-	-	43.0
212.8	-	-	-	212.8
5.5	-	-	-	5.5
0.3	-	-	0.3	-
218.6	-	-	0.3	218.3

ליום 30 בספטמבר 2014

רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
		במיליוני ש"ח		
(בלתי מבוקר)				

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

-	6.4	4.7	-	1.7
---	-----	-----	---	-----

באור 7ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2013

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	יתרה מאזנית
במיליוני ש"ח				
(בלתי מבוקר)				

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :

ממשלתיות

מוסדות פיננסים

אחרים

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר

נכסים בגין מכשירים נגזרים

סך כל הנכסים

252.9	-	-	-	252.9
2.6	-	-	-	2.6
0.3	-	-	-	0.3
255.8	-	-	-	255.8
23.7	-	-	-	23.7
0.7	-	-	0.2	-
279.7	-	-	0.2	279.5

ליום 30 בספטמבר 2013

2019-2020				
שווי הוגן		סך הכל שווי הוגן	רווחים (הפסדים)	
רמה 1	רמה 2			
במיליוני ש"ח				
(בלתי מבוקר)				

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

-	53.1	53.1	-	-
---	------	------	---	---

באור 7ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

31 בדצמבר 2013				
מדירות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח				
(מבוקר)				

229.1	-	-	-	229.1
2.1	-	-	-	2.1
231.2	-	-	-	231.2
2.1	-	-	-	2.1
0.2	-	-	0.2	-
233.5	-	-	0.2	233.3

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :

ממשלתיות

מוסדות פיננסים

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר

נכסים בגין מכשירים נגזרים

סך כל הנכסים

31 בדצמבר 2013				
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
		במיליוני ש"ח		
(מבוקר)				

-	53.0	53.0	-	-
---	------	------	---	---

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 8 - הכנסות והוצאות ריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2013	2014	2013	2014
סכומים מדווחים			
(בלתי מבוקר)			
במיליוני ש"ח			
101.7	102.2	33.5	33.8
5.8	2.0	1.3	0.5
9.3	3.7	4.2	1.7
4.7	1.2	2.1	0.5
-	0.4	-	-
121.5	109.5	41.1	36.5
18.6	6.1	5.9	1.9
-	0.1	-	0.1
6.5	3.9	3.1	1.7
25.1	10.1	9.0	3.7
96.4	99.4	32.1	32.8
0.3	-	-	-
4.2	1.2	2.0	0.5
0.2	-	0.1	-
4.7	1.2	2.1	0.5

א. הכנסות ריבית

מאשראי לציבור
מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
מפיקדונות בבנקים
מאגרות חוב
נכסים אחרים
סך כל הכנסות ריבית

ב. הוצאות ריבית

על פיקדונות הציבור
על פקדונות מבנקים
על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
סך כל הוצאות הריבית

ג. סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה

מאגרות חוב
מוחזקות לפדיון
זמינות למכירה
למשחר
סך הכל כלול בהכנסות ריבית

באור 9 - הכנסות מימון שאינן מריבית⁽¹⁾

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2013	2014	2013	2014
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	

1.0	3.8	0.7	1.2
1.0	3.8	0.7	1.2
-	-	-	-
1.0	3.8	0.7	1.2

0.4	0.4	0.3	0.1
0.4	0.4	0.3	0.1

א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

1. מהשקעה באגרות חוב רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה⁽²⁾ סך הכל מהשקעה באג"ח
2. הפרשי שער נטו סך כל הכנסות המימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר

- רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו סך כל הכנסות המימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר

(1) החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "דיווח על סכומים שסווגו מחדש מחוץ לרווח כולל אחר מצטבר" בהתאם לחוזר מיום 30 בספטמבר 2013. החוזר כולל, בין השאר, דרישות גילוי בדבר הסעיפים בהם נכללו הסכומים שסווגו מחדש מרווח כולל אחר מצטבר. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע.

(2) סווג מרווח כולל אחר מצטבר, ראה באור 11ב.

באור 10 - מגזרי פעילות

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014

משיק בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	מסחרי	עסקי במיליוני ש"ח	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
(בלתי מבוקר)							
3.4	(3.2)	0.6	21.3	2.2	8.5	-	32.8
5.2	4.2	0.7	(5.5)	(0.1)	(4.5)	-	-
8.6	1.0	1.3	15.8	2.1	4.0	-	32.8
10.3	3.1	3.9	7.7	1.2	1.7	-	27.9
18.9	4.1	5.2	23.5	3.3	5.7	-	60.7
0.5	(0.2)	-	(1.7)	0.4	-	-	(1.0)
1.2	0.5	0.6	2.6	0.2	3.4	-	8.5

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין
הפסדי אשראי
רווח נקי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014

משיק בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	מסחרי	עסקי במיליוני ש"ח	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
(בלתי מבוקר)							
13.6	(6.7)	1.9	60.7	7.4	22.5	-	99.4
12.4	10.2	1.9	(12.6)	(0.3)	(11.6)	-	-
26.0	3.5	3.8	48.1	7.1	10.9	-	99.4
28.3	8.2	11.5	24.1	6.5	4.9	-	83.5
54.3	11.7	15.3	72.2	13.6	15.8	-	182.9
2.7	(0.2)	1.0	(0.6)	(6.2)	-	-	(3.3)
3.3	1.2	1.2	6.6	4.9	9.0	-	26.2

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין
הפסדי אשראי
רווח נקי

באור 10 - מגזרי פעילות (המשך)

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים - במליוני ש"ח							
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	מסחרי	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
4.2	(2.5)	0.8	19.0	2.7	7.9	-	32.1
4.0	3.9	0.9	(3.7)	(0.2)	(4.9)	-	-
8.2	1.4	1.7	15.3	2.5	3.0	-	32.1
8.6	2.5	4.0	10.1	2.2	0.8	-	28.2
16.8	3.9	5.7	25.4	4.7	3.8	-	60.3
(1.0)	-	(0.4)	2.9	-	-	-	1.5
2.5	0.3	1.0	2.6	0.9	2.6	-	9.9

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי
אשראי
רווח נקי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים - במליוני ש"ח							
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	מסחרי	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
13.6	(6.7)	2.6	54.6	8.3	24.0	-	96.4
11.4	11.2	2.3	(9.5)	(0.4)	(15.0)	-	-
25.0	4.5	4.9	45.1	7.9	9.0	-	96.4
27.1	7.7	10.9	28.5	6.9	1.4	-	82.5
52.1	12.2	15.8	73.6	14.8	10.4	-	178.9
0.1	-	-	5.0	-	-	-	5.1
4.7	0.9	1.9	8.6	2.1	6.5	-	24.7

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח נקי

באור 10 - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013							
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח							
(מבוקר)							
128.0	-	31.2	10.6	75.4	3.3	(10.0)	17.5
-	-	(18.7)	(0.5)	(15.4)	3.0	15.8	15.8
128.0	-	12.5	10.1	60.0	6.3	5.8	33.3
113.9	-	3.0	9.1	38.9	15.0	10.5	37.4
241.9	-	15.5	19.2	98.9	21.3	16.3	70.7
4.0	-	-	-	2.8	(0.5)	-	1.7
38.5	-	9.8	2.8	11.5	4.2	2.4	7.8

הכנסות ריבית נטו
 - מחיצוניים
 - בין מגזרי
 סה"כ
 הכנסות שאינן מריבית
 סך ההכנסות
 הוצאות (הכנסות) בגין
 הפסדי אשראי
 רווח נקי

באור 11 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח כולל אחר	
סך הכל	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח
0.7	0.7
(0.5)	(0.5)
0.2	0.2
0.4	0.4
(0.2)	(0.2)
0.2	0.2

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 וביום 30 בספטמבר 2013 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 30 ביוני 2014 (בלתי מבוקר)
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 30 ביוני 2013 (בלתי מבוקר)
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 30 בספטמבר 2013 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר	
סך הכל	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח
0.2	0.2
-	-
0.2	0.2
0.2	0.2
-	-
0.2	0.2

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 וביום 30 בספטמבר 2013 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 30 בספטמבר 2013 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר	
סך הכל	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח
0.2	0.2
-	-
0.2	0.2

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2013 (מבוקר):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 31 בדצמבר 2013

באור 11 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס⁽¹⁾

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 וביום 30 בספטמבר 2013:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014		
לפני מס	השפעת מס (בלתי מבוקר)	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס (בלתי מבוקר)	לאחר מס

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן

רווחים (הפסדים) נטו שטרם
מומשו מהתאמות לשווי הוגן
רווחים (הפסדים) בגין ניירות
ערך זמינים למכירה שסווגו
מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
סה"כ שינוי נטו במהלך
התקופה

(0.6)	0.3	(0.9)	(1.3)	0.7	(2.0)
0.4	(0.2)	0.6	0.8	(0.4)	1.2
(0.2)	0.1	(0.3)	(0.5)	0.3	(0.8)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 וביום 30 בספטמבר 2013:

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014		
לפני מס	השפעת מס (בלתי מבוקר)	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס (בלתי מבוקר)	לאחר מס

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן

רווחים (הפסדים) נטו שטרם
מומשו מהתאמות לשווי הוגן
רווחים (הפסדים) בגין ניירות
ערך זמינים למכירה שסווגו
מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
סה"כ שינוי נטו במהלך
התקופה

(0.6)	0.3	(0.9)	(2.4)	1.4	(3.8)
0.6	(0.3)	0.9	2.4	(1.4)	3.8
-	-	-	-	-	-

(1) החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "דיווח על סכומים שסווגו מחדש מחוץ לרווח כולל אחר מצטבר" בהתאם לחוזר מיום 30 בספטמבר 2013. במסגרת החוזר, עודכנו דרישות הגילוי בבאור. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע. ראה באור 9.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה באור 9.

באור 11 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2013 :

לשנה שנסתיימה ביום		
31 בדצמבר 2013		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
במיליוני ש"ח		
(מבוקר)		
(2.3)	1.1	(1.2)
2.3	(1.1)	1.2
-	-	-

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
 רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
 רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש
 לדוח רווח והפסד
 סה"כ שינוי נטו במהלך התקופה

רשימת הסניפים

טלפון	כתובת	עיר	
הנהלה מרכזית			
03-5196650 03-5196673	אחד העם 9, מיקוד : 6525101	תל-אביב	הנהלה מרכזית
	www.pagi.co.il		אתר אינטרנט
*3360			פאג'י קול
מרכזי ייעוץ השקעות אזוריים			
03-5267712	כיסופים 17, מיקוד : 9773309	ירושלים	בסניף רמות
03-5267712	עזרא 4, מיקוד : 7620015	רחובות	בסניף רחובות
סניפים			
03-7959200	מונטיפיורי 13, מיקוד : 6516401	תל-אביב	תל-אביב
03-6174200	לנדא 4, מיקוד : 5155025	בני ברק	חזון איש
03-6174200	אהרונוביץ 10, מיקוד : 5137705		שלוחת רימונים
03-6174245	חזון איש 42, מיקוד : 5151101		דלפק משכנתאות
03-6156200	רבי עקיבא 64, מיקוד : 5127402		רבי עקיבא
02-5011200	עמוס 12, מיקוד : 9550616		גאולה
02-5011200	שמגר 16, רוממה, מיקוד : 9446116	ירושלים	שלוחת רב שפע
02-6219200	כנפי נשרים 24, מיקוד : 9546439		כנפי נשרים
02-5417200	מאה שערים 44, מיקוד : 9522923		מאה שערים
02-5437200	כיסופים 17, מיקוד : 9973309		שלוחת רמות
04-8614200	ארלוזורוב 13, מיקוד : 3313605	חיפה	חיפה
08-8578200	דב גור 8, מיקוד : 7753535	אשדוד	אשדוד
08-8578200	רשב"י 15, מיקוד : 7765033		שלוחת לב הרובע
03-9114200	אלעזר פרידמן 9, מיקוד : 4941916	פתח-תקוה	פתח-תקוה
03-9170710	מנחם בגין 94, מיקוד : 4973293		שלוחת הדר גנים
08-9780200	אבני נזר 46, מיקוד : 7181043	מודיעין	מודיעין עילית
08-9780200	שד' יחזקאל 2, מיקוד : 7183402		שלוחת ברכפלד
02-9906400	נחל קישון 48, מיקוד : 9909959	בית שמש	רמת בית שמש
02-5723200	הר"ן 6, מיקוד : 9056506	ביתר עילית	ביתר עילית
02-5723200	רבי עקיבא 7, מיקוד : 9050108		שלוחת גבעה A
03-9755200	בן שטח 10, מיקוד : 4082610	אלעד	אלעד
08-9524200	עזרא 4, מיקוד : 7620015	רחובות	רחובות
03-5394200	שד' ירושלים 136, מיקוד : 8774838	נתיבות	נתיבות